

BILANS STANJA
na dan 31.12.2023. godine

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj*	Iznos		
				Tekuća godina	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2022.	Početno stanje 01.01.2022.
1	2	3	4	5	6	7
	AKTIVA					
0	A. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0001				
	B. STALNA IMOVINA (0003 + 0009 + 0017 + 0018 + 0028)	0002	1	54.931	56.795	58.716
01	I. NEMATERIJALNA IMOVINA (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008)	0003	1		3	9
010	1. Ulaganja u razvoj	0004				
011, 012 i 014	2. Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala nematerijalna imovina	0005			3	9
013	3. Gudvil	0006				
015 i 016	4. Nematerijalna imovina uzeta u lizing i nematerijalna imovina u pripremi	0007				
017	5. Avansi za nematerijalnu imovinu	0008				
02	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (0010 + 0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016)	0009	1	54.931	56.781	58.629
020, 021 i 022	1. Zemljište i građevinski objekti	0010	1	37.429	38.324	39.218
023	2. Postrojenja i oprema	0011	1	6.927	7.882	8.836
024	3. Investicione nekretnine	0012	1	10.575	10.575	10.575
025 i 027	4. Nekretnine, postrojenja i oprema uzeti u lizing i nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	0013				
026 i 028	5. Ostale nekretnine, postrojenja i oprema i ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	0014				
029 (deo)	6. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu u zemlji	0015				
029 (deo)	7. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu u inostranstvu	0016				
03	III. BILOŠKA SREDSTVA	0017				
04 i 05	IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (0019 + 0020 + 0021 + 0022 + 0023 + 0024 + 0025 + 0026 + 0027)	0018			11	78
040 (deo), 041 (deo) i 042 (deo)	1. Učešća u kapitalu pravnih lica (osim učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća)	0019				
040 (deo), 041 (deo), 042 (deo)	2. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	0020				
043, 050 (deo), 051 (deo)	3. Dugoročni plasmani matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima i dugoročna potraživanja od tih lica u zemlji	0021				
044, 050 (deo), 051 (deo)	4. Dugoročni plasmani matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima i dugoročna potraživanja od tih lica u inostranstvu	0022				
045 (deo) i 053 (deo)	5. Dugoročni plasmani (dati krediti i zajmovi) u zemlji	0023				
045 (deo) i 053 (deo)	6. Dugoročni plasmani (dati krediti i zajmovi) u inostranstvu	0024				
046	7. Dugoročna finansijska ulaganja (hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti)	0025				
047	8. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli	0026				
048, 052, 054, 055 i 056	9. Ostali dugoročni finansijski plasmani i ostala dugoročna potraživanja	0027			11	78
28 (deo), osim 288	V. DUGOROČNA AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0028				
288	VI. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0029				

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj*	Iznos		
				Tekuća godina	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2022.	Početno stanje 01.01.2022.
1	2	3	4	5	6	7
	G. OBRTNA IMOVINA (0031 + 0037 + 0038 + 0044 + 0048 + 0057+ 0058)	0030		170.018	188.220	207.567
Klasa 1 (osim 14)	I. ZALIHE (0032 + 0033 + 0034 + 0035 + 0036)	0031	2	29.396	38.043	41.257
10	1. Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	0032	2	10.860	21.964	20.816
11 i 12	2. Nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi	0033	2	18.533	15.863	20.190
13	3. Roba	0034				
150, 152 i 154	4. Plaćeni avansi za zalihe i usluge u zemlji	0035		3	216	251
151, 153 i 155	5. Plaćeni avansi za zalihe i usluge u inostranstvu	0036				
14	II STALNA IMOVINA KOJA SE DRŽI ZA PRODAJU I PRESTANAK POSLOVANJA	0037				
20	III. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE (0039 + 0040 + 0041 + 0042 + 0043)	0038	3	137.938	147.595	162.248
204	1. Potraživanja od kupaca u zemlji	0039		78	51	26
205	2. Potraživanja od kupaca u inostranstvu	0040				
200 i 202	3. Potraživanja od matičnog, zavisnih i osatlih povezanih lica u zemlji	0041	3	137.860	144.830	160.578
201 i 203	4. Potraživanja od matičnog, zavisnih i osatlih povezanih lica u inostranstvu	0042			2.714	1.644
206	5. Ostala potraživanja po osnovu prodaje	0043				
21, 22 i 27	IV. OSTALA KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (0045+0046+0047)	0044		2.453	2.454	3.340
21, 22 osim (223 i 224) i 27	1. Ostala potraživanja	0045	6		1	887
223	2. Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	0046	4	2.453	2.453	2.453
224	3. Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa	0047				
23	VI. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0049 + 0050 + 0051 + 0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056)	0048		11	67	67
230	1. Kratkoročni krediti i plasmani - matično i zavisna pravna lica	0049				
231	2. Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana pravna lica	0050				
232, 234 (deo)	3. Kratkoročni krediti, zajmovi i plasmani u zemlji	0051	7	11	67	67
233, 234 (deo)	4. Kratkoročni krediti, zajmovi i plasmani u inostranstvu	0052				
235	5. Hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	0053				
236 (deo)	6. Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	0054				
237	7. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli	0055				
236 (deo), 238 i 239	8. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	0056				
24	VI. GOTOVINSKI EKIVALENTI I GOTOVINA	0057	5	177	19	548
28 (deo) osim 288	VII. KRATKOROČNA AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0058	8	43	42	107
	D. UKUPNA AKTIVA = POSLOVNA IMOVINA (0001 + 0002 + 0029 + 0030)	0059		224.949	245.015	266.283
88	Đ. VANBILANSNA AKTIVA	0060				
	PASIVA					

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj*	Iznos		
				Tekuća godina	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2022.	Početno stanje 01.01.2022.
1	2	3	4	5	6	7
	A. KAPITAL (0402 + 0403 + 0404 + 0405 + 0406 - 0407 + 0408 + 0411 - 0412) ≥ 0	0401	9	199.516	211.926	226.731
30, osim 306	I. OSNOVNI KAPITAL	0402	9	78.536	78.536	78.536
31	II. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0403				
306	III. EMISIONA PREMIJA	0404				
32	IV. REZERVE	0405				
330 i potražni saldo računa 331,332, 333, 334, 335, 336 i 337	V. POZITIVNE REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA I DRUGIH KOMPNENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA	0406	9	35.452	35.452	35.452
dugovni saldo računa 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	VI. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA I DRUGIH KOMPONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA	0407				
34	VIII. NERASPOREĐENI DOBITAK (0409+ 0410)	0408		97.939	112.743	113.230
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	0409	9	97.939	112.743	113.230
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	0410				
	VIII. UČEŠĆE BEZ PRAVA KONTROLE	0411				
35	IX. GUBITAK (0413 + 0414)	0412		12.411	14.805	487
350	1. Gubitak ranijih godina	0413				
351	2. Gubitak tekuće godine	0414	9	12.411	14.805	487
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (0416 + 0420 + 0428)	0415		1.227	5.286	12.761
40	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (0417 + 0418 + 0419)	0416		1.227	984	930
404	1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	0417	10	1.227	984	930
400	2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	0418				
40, osim 400 i 404	3. Ostala dugoročna rezervisanja	0419				
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (0421 + 0422 + 0423 + 0424 + 0425 + 0426 + 0427)	0420			4.302	11.831
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	0421				
411 (deo) i 412 (deo)	2. Dugoročni krediti i ostale dugoročne obaveze prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u zemlji	0422				
411 (deo) i 412 (deo)	3. Dugoročni krediti i ostale dugoročne obaveze prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u inostranstvu	0423				
414 i 416 (deo)	4. Dugoročni krediti, zajmovi i obaveze po osnovu lizinga u zemlji	0424			4.302	11.619
415 i 416 (deo)	5. Dugoročni krediti, zajmovi i obaveze po osnovu lizinga u inostranstvu	0425				
413	6. Obaveze po osnovu emitovanih hartija od vrednosti	0426				
419	7. Ostale dugoročne obaveze	0427				212
49 (deo), osim 498 i 495 (deo)	III. DRUGORIČNA PASIVNA VREMENA RAZGRANIČENJA	0428				
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	0429	11	4.920	4.480	4.364
495 (deo)	G. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	0430				
	D. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (0432 + 0433 + 0441 + 0442 + 0449 + 0453 + 0454)	0431		19.286	23.323	22.427
467	I. KRATKOROČNA REZERVISANJA	0432				
42, osim 427	II. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE (0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0433	10	4.302	7.317	4.870

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj*	Iznos		
				Tekuća godina	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2022.	Početno stanje 01.01.2022.
1	2	3	4	5	6	7
420 (deo) i 421 (deo)	1. Obaveze po osnovu kredita prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u zemlji	0434				
420 (deo) i 421 (deo)	2. Obaveze po osnovu kredita prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u inostranstvu	0435				
422 (deo), 424 (deo), 425 (deo), i 429 (deo)	3. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu domaće banke	0436				
422 (deo), 424 (deo), 425 (deo) i 429 (deo)	4. Obaveze po osnovu kredita od domaćih banaka	0437	10	4.302	7.317	4.870
423, 424 (deo), 425 (deo) i 429 (deo)	5. Krediti, zajmovi i obaveze iz inostranstva	0438				
426	6. Obaveze po kratkoročnim hartijama od vrednosti	0439				
428	7. Obaveze po osnovu finansijskih derivata	0440				
430	III. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	0441				
43 osim 430	III. OBAVEZE IZ POSLOVANJA (0443 + 0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448)	0442	12	8.342	9.310	9.489
431 i 433	1. Obaveze prema dobavljačima - matična, zavisna pravna lica i ostala povezana lica u zemlji	0443	12	6.349	7.086	6.805
432 i 434	2. Obaveze prema dobavljačima - matična, zavisna pravna lica i ostala povezana lica u inostranstvu	0444				
435	3. Obaveze prema dobavljačima u zemlji	0445	12	1.993	2.224	2.684
436	4. Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu	0446				
439 (deo)	5. Obaveze po menicama	0447				
439 (deo)	6. Ostale obaveze iz poslovanja	0448				
44, 45, 46, osim 467, 47 i 48	V. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE (0450 + 0451 + 0452)	0449	13	6.097	6.057	7.641
44, 45 i 48 osim 467	1. Ostale kratkoročne obaveze	0450	13	4.939	4.729	7.018
47, 48 osim 481	2. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda	0451	13	1.158	1.328	623
481	3. Obaveze po osnovu poreza na dobitak	0452				
427	VI. OBAVEZE PO OSNOVU SREDSTAVA NAMENJENIH PRODAJI I SREDSTAVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	0453				
49 (deo) osim 498	VII. KRATKOROČNA PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0454	14	545	639	427
	Đ. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA (0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0059) ≥ 0 = 0407 + 0412 - 0402 - 0403 - 0404 - 0405 - 0406 - 0408 - 0411) ≥ 0	0455				
	E. UKUPNA PASIVA (0401 + 0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0455)	0456		224.949	245.015	266.283
89	Ž. VANBILANSNA PASIVA	0457				

*Redni broj u Napomenama uz finansijske izveštaje gde je izvršeno detaljnije obelodanjivanje prikazanog iznosa

Ovi finansijski izveštaji odobreni su za objavljivanje dana 19.02.2024.godine i potpisani su od strane zakonskog zastupnika AD Swisslion Miloduh Kragujevac.

BILANS USPEHA

za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj*	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. POSLOVNI PRIHODI (1002 + 1005 + 1008 + 1009 - 1010 + 1011 + 1012)	1001		173.864	189.320
60	I. PRIHODI OD PRODAJE ROBE (1003 + 1004)	1002		960	
600, 602 i 604	1. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1003		960	
601, 603 i 605	2. Prihodi od prodaje roba na inostranom tržištu	1004			
61	II. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA (1006 + 1007)	1005	15	167.440	191.058
610, 612 i 614	1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1006	15	166.228	183.895
611, 613 i 615	2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	1007	15	1.212	7.163
62	III. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE	1008	17	107	22
630	IV. POVEĆANJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA	1009	18	2.669	
631	V. SMANJENJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA	1010	18		4.327
64 i 65	VI. OSTALI POSLOVNI PRIHODI	1011	16	2.688	2.567
68, osim 683, 685 i 686	VII. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE (OSIM FINANSIJSKE)	1012			
	B. POSLOVNI RASHODI (1014 + 1015 + 1016 + 1020 + 1021 + 1022 + 1023 + 1024)	1013		185.003	198.116
50	I. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE	1014		906	
51	II. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE	1015	19	100.620	117.887
52	III. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI (1017 + 1018 + 1019)	1016		51.221	48.576
520	1. Troškovi zarada i naknada zarada	1017	20	41.788	39.026
521	2. Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada	1018	20	6.331	6.268
52 osim 520 i 521	3. Ostali lični rashodi i naknade	1019	20	3.102	3.282
540	IV. TROŠKOVI AMORTIZACIJE	1020	21	1.852	1.856
58, osim 583, 585 i 586	V. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE (OSIM FINANSIJSKE)	1021			
53	VI. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	1022	23	21.862	22.118
54, osim 540	VII. TROŠKOVI REZERVISANJA	1023	22	243	54
55	VIII. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	1024	24	8.299	7.625
	V. POSLOVNI DOBITAK (1001 - 1013) ≥ 0	1025			
	G. POSLOVNI GUBITAK (1013 - 1001) ≥ 0	1026		11.139	8.796
	D. FINANSIJSKI PRIHODI (1028 + 1029 + 1030 + 1031)	1027	25	105	111
660 i 661	I. FINANSIJSKI PRIHODI IZ ODNOSA SA MATIČNIM, ZAVISNIM I OSTALIM POVEZANIM LICIMA	1028			
662	II. PRIHODI OD KAMATA	1029			1
663 i 664	III. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE I POZITIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE	1030			
665 i 669	IV. OSTALI FINANSIJSKI PRIHODI	1031		105	110
	Đ. FINANSIJSKI RASHODI (1033 + 1034 + 1035 + 1036)	1032	25	22	5.922
560 i 561	I. FINANSIJSKI RASHODI IZ ODNOSA SA MATIČNIM, ZAVISNIM I OSTALIM POVEZANIM LICIMA	1033		1	5
562	II. RASHODI KAMATA	1034		17	84
563 i 564	III. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE I NEGATIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE	1035		3	
565 i 569	IV. OSTALI FINANSIJSKI RASHODI	1036		1	5.833

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj*	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	E. DOBITAK IZ FINANSIRANJA (1027 - 1032) ≥ 0	1037		83	
	Ž. GUBITAK IZ FINANSIRANJA (1032 - 1027) ≥ 0	1038			5.811
683, 685 i 686	Z. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI FINANSIJSKE IMOVINE KOJA SE ISKAŽUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1039			
583, 585 i 586	I. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI FINANSIJSKE IMOVINE KOJA SE ISKAŽUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1040			
67	J. OSTALI PRIHODI	1041	26	26	
57	K. OSTALI RASHODI	1042	27	941	14
	L. UKUPNI PRIHODI (1001 + 1027 + 1039 + 1041)	1043		173.995	189.431
	LJ. UKUPNI RASHODI (1013 + 1032 + 1040 + 1042)	1044		185.966	204.052
	M. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1043 - 1044) ≥ 0	1045			
	N. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1044 - 1043) ≥ 0	1046		11.971	14.621
69-59	NJ. POZITIVAN NETO EFEKAT NA REZULTAT PO OSNOVU DOBITKA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, PROMENA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKI GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1047			
59- 69	O. NEGATIVAN NETO EFEKAT NA REZULTAT PO OSNOVU GUBITKA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, PROMENA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKI GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1048	28		67
	P. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (1045 - 1046 + 1047 - 1048) ≥ 0	1049			
	R. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (1046 - 1045 + 1048 - 1047) ≥ 0	1050		11.971	14.688
	S. POREZ NA DOBITAK				
721	I. PORESKI RASHOD PERIODA	1051			
722 dug. saldo	II. ODLOŽENI PORESKI RASHODI PERIODA	1052	29	440	117
722 pot. saldo	III. ODLOŽENI PORESKI PRIHODI PERIODA	1053			
723	T. ISPLAĆENA LIČNA PRIMANJA POSLODAVCA	1054			
	Ć. NETO DOBITAK (1049 - 1050 - 1051 - 1052 + 1053 - 1054) ≥ 0	1055			
	U. NETO GUBITAK (1050 - 1049 + 1051 + 1052 - 1053 + 1054) ≥ 0	1056		12.411	14.805
	I. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA UČEŠĆIMA BEZ PRAVA KONTROLE	1057			
	II. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MATIČNOM PRAVNOM LICU	1058			
	III. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA UČEŠĆIMA BEZ PRAVA KONTROLE	1059			
	IV. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA MATIČNOM PRAVNOM LICU	1060			
	V. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	1061			
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	1062			

*Redni broj u Napomenama uz finansijske izveštaje gde je izvršeno detaljnije obelodanjivanje prikazanog iznosa

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj*	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. NETO REZULTAT IZ POSLOVANJA				
	I. NETO DOBITAK (AOP 1055)	2001			
	II. NETO GUBITAK (AOP 1056)	2002		12.411	14.805
	B. OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK				
	a) Stavke koje neće biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima				
	1. Promene revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme				
330	a) povećanje revalorizacionih rezervi	2003			
	b) smanjenje revalorizacionih rezervi	2004			
	2. Aktuarski dobici ili gubici po osnovu planova definisanih primanja				
331	a) dobici	2005			
	b) gubici	2006			
	3. Dobici ili gubici po osnovu udela u ostalom sveobuhvatnom dobitku ili gubitku pridruženih društava				
333	a) dobici	2007			
	b) gubici	2008			
	b) Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u Bilans uspeha u budućim periodima				
	1. Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala				
332	a) dobici	2009			
	b) gubici	2010			
	2. Dobici ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja				
334	a) dobici	2011			
	b) gubici	2012			
	3. Dobici ili gubici od instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje				
335	a) dobici	2013			
	b) gubici	2014			
	4. Dobici ili gubici po osnovu instrumenata zaštite rizika (hedžinga) novčanog toka				
336	a) dobici	2015			
	b) gubici	2016			
	5. Dobici ili gubici po osnovu hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat				
337	a) dobici	2017			
	b) gubici	2018			
	I. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019			
	II. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020			
	III. ODLOŽENI PORESKI RASHOD NA OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2021			
	IV. ODLOŽENI PORESKI PRIHOD NA OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2022			
	V. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK (2019 - 2020 - 2021 + 2022) ≥ 0	2023			

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj*	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	VI. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI GUBITAK (2020 - 2019 + 2021 - 2022) $\geq$ 0	2024			
	V. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI REZULTAT PERIODA				
	I. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2001 - 2002 + 2023 - 2024) $\geq$ 0	2025			
	II. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2002 - 2001 + 2024 - 2023) $\geq$ 0	2026		12.411	14.805
	G. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK (2028 + 2029) = AOP 2025 $\geq$ 0 ili AOP 2026 $>$ 0	2027			
	1. Pripisan matičnom pravnom licu	2028			
	2. Pripisan učešćima bez prava kontrole	2029			

*Redni broj u Napomenama uz finansijske izveštaje gde je izvršeno detaljnije obelodanjivanje prikazanog iznosa

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

(U hiljadama dinara)

POZICIJA	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 4)	3001	114.564	172.272
1. Prodaja i primljeni avansi u zemlji	3002	109.372	165.804
2. Prodaja i primljeni avansi u inostranstvu	3003	4.092	6.088
3. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	3004		
4. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	3005	1.100	380
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 8)	3006	106.877	165.005
1. Isplate dobavljačima i dati avansi u zemlji	3007	36.730	92.658
2. Isplate dobavljačima i dati avansi u inostranstvu	3008	1.745	1.866
3. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	3009	47.778	46.420
4. Plaćene kamate u zemlji	3010	84	6
5. Plaćene kamate u inostranstvu	3011		
6. Porez na dobitak	3012		
7. Odlivi po osnovu ostalih javnih prihoda	3013	20.540	24.055
8. Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	3014		
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I - II)	3015	7.687	7.267
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II - I)	3016		
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	3017		
1. Prodaja akcija i udela	3018		
2. Prodaja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3019		
3. Ostali finansijski plasmani	3020		
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	3021		
5. Primljene dividende	3022		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	3023		
1. Kupovina akcija i udela	3024		
2. Kupovina nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3025		
3. Ostali finansijski plasmani	3026		
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I - II)	3027		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II - I)	3028		
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 7)	3029		
1. Uvećanje osnovnog kapitala	3030		
2. Dugoročni krediti u zemlji	3031		
3. Dugoročni krediti u inostranstvu	3032		
4. Kratkoročni krediti u zemlji	3033		
5. Kratkoročni krediti u inostranstvu	3034		
6. Ostale dugoročne obaveze	3035		
7. Ostale kratkoročne obaveze	3036		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 8)	3037	7.529	7.796
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	3038		
2. Dugoročni krediti u zemlji	3039	7.317	5.253

(U hiljadama dinara)

POZICIJA	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
3. Dugoročni krediti u inostranstvu	3040		
4. Kratkoročni krediti u zemlji	3041		
5. Kratkoročni krediti u inostranstvu	3042		
6. Ostale obaveze	3043	212	2.543
7. Finansijski lizing	3044		
8. Isplaćene dividende	3045		
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I - II)	3046		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II - I)	3047	7.529	7.796
G. SVEGA PRILIV GOTOVINE (3001 + 3017 + 3029)	3048	114.564	172.272
D. SVEGA ODLIV GOTOVINE (3006 + 3023 + 3037)	3049	114.406	172.801
Đ. NETO PRILIV GOTOVINE (3048 - 3049) ≥ 0	3050	158	
E. NETO ODLIV GOTOVINE (3049 - 3048) ≥ 0	3051		529
Ž. GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	3052	19	548
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3053		
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3054		
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA (3050 - 3051 + 3052 + 3053 - 3054)	3055	177	19

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

(U hiljadama dinara)

P o z i c i j a	OPIS	AOP	Osnovni kapital (grupa 30 bez 306 i 309)	AOP	Ostali osnovni kapital (rn 309)	AOP	Upisani a neplaćeni kapital (grupa 31)	AOP	Emisiona premija i rezerve (rn 306 i grupa 32)	AOP	Rev. rezerve i nerealizovani dobitak i gubitak (grupa 33)	AOP	Neraspoređeni dobitak (grupa 34)	AOP	Gubitak (grupa 35)	AOP	Učešće bez prava kontrole	AOP	Ukupno (odgovara poziciji AOP 0401) (kol. 2+3+4+5+6+7- 8+9) ≥0	AOP	Gubitak iznad visine kapitala (odgovara poziciji AOP 0455) (kol. 2+3+4+5+6+7- 8+9) <0
1	Stanje na dan 01.01.2022 godine	4001	78.536	4010	4019	4028	4037	35.452	4046	113.230	4055	487	4064	4073	226.731	4082					
2	Efekti retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika	4002		4011	4020	4029	4038		4047		4056		4065	4074		4083					
3	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2022 godine	4003	78.536	4012	4021	4030	4039	35.452	4048	113.230	4057	487	4066	4075	226.731	4084					
4	Neto promene u 2022. godini	4004		4013	4022	4031	4040		4049	-487	4058	14.318	4067	4076		4085					
5	Stanje na dan 31.12.2022 godine	4005	78.536	4014	4023	4032	4041	35.452	4050	112.743	4059	14.805	4068	4077	211.926	4086					
6	Efekti retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika	4006		4015	4024	4033	4042		4051		4060	-14.805	4069	4078		4087					
7	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2023 godine	4007	78.536	4016	4025	4034	4043	35.452	4052	112.743	4061		4070	4079	226.731	4088					
8	Neto promene u 2023. godini	4008		4017	4026	4035	4044		4053	-14.804	4062	12.411	4071	4080		4089					
9	Stanje na dan 31.12.2023 godine	4009	78.536	4018	4027	4036	4045	35.452	4054	97.939	4063	12.411	4072	4081	199.516	4090					

AD SWISSLION-MILODUH A.D., KRAGUJEVAC

*NAPOMENE UZ POJEDINAČNE
FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2023 GODINU*

KRAGUJEVAC, 19. februar 2024. godina

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

A. INFORMACIJE O DRUŠTVU

A.1. Osnovni podaci o društvu

Poslovno ime: **Swisslion-Miloduh preduzeće za proizvodnju i promet A.D.**

Skraćeno poslovno ime: Swisslion Miloduh A.D.,Kragujevac

Sedište društva: Kragujevac

Veličina društva: malo

Oblik organizovanja: Akcionarsko društvo

Matični broj 07148917

Šifra delatnosti 1101

PIB 101036709

Društvo je inicijalno osnovano 1. aprila 1970. godine, kao društveno preduzeće, i bilo je orijentisano na gajenje i preradu lekovitog bilja i proizvodnju alkoholnih pića na bazi lekovitog bilja. Od 1970. godine, Društvo je prošlo kroz veći broj statusnih i organizacionih promena, i proširilo je delatnost.

Skupština Društva je dana 11. decembra 2000. godine, donela je Odluku o organizovanju društva kao akcionarskog društva i Odluku o izdavanju i prodaji akcija u postupku svojsinske transformacije. Ministarstvo za privredu i privatizaciju - Direkcija za procenu vrednosti kapitala donela je dana 12. aprila 2001. godine Rešenje broj 1282-1/9823 o verifikovanju procenjene ukupne vrednosti osnovnog kapitala Društva, posle završenog prvog kruga svojsinske transformacije, koja na dan 11. decembar 2000. godine iznosi 54.756 hiljada dinara od čega 17.112 hiljada dinara (1.426 akcija) predstavlja društveni kapital, a 37.644 hiljada dinara (3.137 akcija) predstavlja akcijski kapital. Društvo je dana 11. decembra 2000. godine donelo Odluku o prenosu 10% akcija (456 akcija ukupne vrednosti 5.472 hiljade dinara) na Fond Penzijsko – invalidskog osiguranja Republike Srbije. Ove promene registrovane su kod Trgovinskog suda u Kragujevcu rešenjem broj FI-628/2001 od 17. maja 2001. godine. Tada Društvo menja naziv u Akcionarsko društvo za proizvodnju i promet alkoholnih i bezalkoholnih pića „Miloduh“, Kragujevac. Akcionarsko društvo „Miloduh“, Kragujevac donelo je dana 19. decembra 2001. godine odluku o drugoj emisiji običnih akcija. Savezna komisija za hartije od vrednosti i finansijsko tržište je dana 5. septembra 2002. godine donela Rešenje broj 4/01-718/4-02 o upisu u Registar uspešnosti druge emisije akcija. Ukupna vrednost prodatih akcija druge emisije je 60.000 hiljada dinara (5.000 komada običnih akcija pojedinačne nominalne vrednosti od 12 hiljada dinara), a kupac akcija je „Swisslion“ d.o.o, Novi Sad, (od 22. oktobra 2004. „Konzern Swisslion Takovo“ d.o.o, Beograd). Ova promena registrovana je kod Trgovinskog suda u Kragujevcu rešenjem broj FI-993/02 od 9. septembra 2002. godine.

Dana 24. maja 2004. godine između Društva i „Swisslion“ d.o.o, Kragujevac, zaključen je Ugovor o spajanju preuzimanjem (pripajanju), u kojem je precizirano da će se Društvu pripojiti Društvo „Swisslion“ d.o.o, Kragujevac. Društvo Konzern „Swisslion – Takovo“ d.o.o, Novi Sad, kao jedini osnivač „Swisslion“ d.o.o, Kragujevac, dobio je 3,172 akcije Društva „Miloduh“ a.d, Kragujevac ukupne vrednosti 38.064 hiljade dinara, koliko iznosi procenjena vrednost kapitala Društva „Swisslion“ d.o.o, Kragujevac. Akcionarsko društvo za proizvodnju i promet „Swisslion – Miloduh“, Kragujevac (u daljem tekstu „Društvo“) tada je registrovano kod Trgovinskog suda

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

u Kragujevcu rešenjem br. FI-580/04 od 3. juna 2004. godine i upisano u sudski registar pod ovim nazivom u registarski uložak broj 1-207-00.

Ukupni kapital na dan 31. decembar 2006. godine registrovan kod Agencije za privredne registre i Centralnog registra za hartije od vrednosti iznosi 152.820 hiljada dinara, od čega se 98.064 hiljade dinara (64,17%) odnosi na „Konzern Swissslion Takovo“ a.d, Beograd, 32.172 hiljade dinara (21,05%) na manjinske akcionare, 5.472 hiljade dinara (3,58%) na Fond Penzijsko - invalidskog osiguranja Republike Srbije, dok 17.112 hiljada dinara (11,20%) predstavlja društveni kapital.

Dana 31. decembra 2008. godine „Kompanija Takovo“ ad Gornji Milanovac je u skladu sa odredbama Zakona o preuzimanju akcionarskih društava stekla 8.172 komada običnih akcija sa pravom glasa, (64,17%) izdavaoca AD „Swissslion Miloduh“ Kragujevac tako da se sticalac „Kompanija Takovo“ ad Gornji Milanovac javlja kao većinski vlasnik u strukturi kapitala društva.

Rešenjem Agencije za privredne registre br. BD 197907/2009 od 28. decembra 2009. godine registrovana je promena strukture vlasništva kapitala, tako što je brisan društveni kapital, i registrovan 100% akcijski kapital. Na ovaj način je u potpunosti usaglašeno stanje u APR-u i Centralnom registru.

Rešenjem Agencije za privredne registre br. BD 78137/2010 od 20.07.2010. godine registrovana je promena smanjenja kapitala, koji je sveden na iznos od 78.536.290,09 dinara i raspoređen je na 12.735 akcija koje su vrednovane po računovodstvenoj vrednosti od 6.166,96427875 dinara po jednoj akciji. Rešenjem Komisije za hartije od vrednosti broj 4/0-29-3650/4-10 od 30.09.2010. godine dato je odobrenje izdavaocu AD "Swissslion Miloduh" hartija od vrednosti bez javne ponude za izdavanje radi zamene postojećih akcija.

Direktor Beogradske Berze ad Beograd je dana 21.04.2020.godine doneo Rešenje o isključenju akcija sa Open Marketa i uključenju akcija na MTP Belex za izdavaoca Swissslion Miloduh a.d. Kragujevac a trgovanje se organizuje počev od berzanskog sastanka organizovanog dana 04.05.2020.godine,metodom kontinuiranog trgovanja.Rešenje je doneto jer je Berza saglasno pravilila konstantovala da se akcijama izdavaoca nije trgovalo najmanje 180 dana koji prethode datumu vršenja provere ispunjenosti uslova u skladu sa Pravilima Berze.

Osnovna delatnost Društva je proizvodnja i prodaja alkoholnih i bezalkoholnih pića i marmelada, otkup i prerada voća. Na osnovu usklađivanja statističke klasifikacije privrednih delatnosti u Srbiji pocev od 12.08.2010. godine promenjen je naziv delatnosti Društva, tako da sada glasi: Destilacija, prečišćavanje i mešanje pića, šifra 01101.

Društvo obavlja delatnosti kapitalom svojih akcionara.

U Centralnom registru hartija od vrednosti upisan je akcijski kapital sledeće strukture:

Kompanija Takovo d.o.o. Gornji Milanovac (64,17 % kapitala), Akcijski fond (12,49 % kapitala), Fond PIO (3,58 % kapitala) i manjinski akcionari (19,76 % kapitala).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Prema statutu koji je usvojen Društvom je dvodomno, a organi društva su

1. Skupština akcionara;
2. Nadzorni odbor;
3. Odbor direktora;
4. Generalni direktor i
5. Sekretar društva.

Prema kriterijumima za razvrstavanje iz Zakona o računovodstvu Društvo je razvrstano u malo pravno lice.

Broj zaposlenih, sa stanjem na dan 31. decembar 2023. iznosi 45 zaposlenih radnika, a na dan 31.12.2022.godine ja bilo 46 zaposlenih radnika

Izveštaji o popisu usvojeni su od strane Nadzornog odbor 25.01.2024. godine.

Finansijski izveštaj za 2023. godinu je odobren 19.02.2023. od strane generalnog direktora.

B. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

B.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa važećim propisima u Republici Srbiji zasnovanim na Zakonu o računovodstvu ("Sl. glasnik RS", br. 73/2019 i 44/2021 - dr. zakon) koji propisuje Međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja kao osnovu za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja, kao i relevantnim propisima izdatim od strane Ministarstva finansija Republike Srbije.

Ovi finansijski izveštaji Društva sastavljeni su u cilju poštovanja zakonskih zahteva. Društvo ima zakonsku obavezu da angažuje nezavisnog revizora da izvrši reviziju finansijskih izveštaja. Obim revizije obuhvata finansijske izveštaje u celini i ne pruža uveravanje po bilo kojoj pojedinačnoj poziciji, računu ili transakciji. Finansijski izveštaji koji su bili predmet revizije nisu namenjeni za upotrebu bilo koje strane u svrhu donošenja odluka uvezi sa vlasničkim transakcijama, transakcijama finansiranja ili bilo kojim drugim specifičnim namenama koje se odnose na Društvo. Shodno tome, korisnici finansijskih izveštaja koji su bili predmet revizije ne treba da se oslanjaju isključivo na finansijske izveštaje, već bi trebalo da pre odlučivanja preduzmu i druge postupke za specifične namene.

Prema Zakonu o računovodstvu, Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja su: Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje (dalje: Okvir), Međunarodni računovodstveni standardi (dalje: IAS), odnosno Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja (dalje: IFRS) i sa njima povezana tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda (dalje: IFRIC), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobrena od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (dalje: IASB), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Prevod IFRS koji utvrđuje i objavljuje Ministarstvo finansija Republike Srbije čine Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje, osnovni tekstovi IAS i IFRS izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

računovodstvenih standarda, u obliku u kojem su izdati, i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je on sastavni deo standarda, odnosno tumačenja. Prevod IFRS utvrđen je Rešenjem Ministra finansija o utvrđivanju prevoda Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje i osnovnih tekstova Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja broj 401-00-4351/2020-16 od 10. septembra 2020. godine („Službeni glasnik RS“ br. 123/2020 u 125/2020). Navedeni prevod primenjuje se od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembar 2022. godine. Izmene i dopune standarda koje su nastupile nakon ovog Rešenja nisu prevedene i objavljene, pa stoga nisu ni primenjene prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja za 2023. godinu

Finansijski izveštaji za 2023. godinu sastavljeni su u skladu sa konceptom istorijskog troška osim za sledeće pozicije:

- finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz bilans uspeha, koji se vrednuju po fer vrednosti;
- finansijski instrumenti raspoloživi za prodaju, koji se vrednuju po fer vrednosti;
- nekretnine, postrojenja i oprema koji se vrednuju po revalorizovanoj vrednosti;
- Investicione nekretnine koje se vrednuju po fer vrednosti).

Iznosi u priloženim finansijskim izveštajima iskazani su u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar (RSD) predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

Finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca, finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", 2020) koji odstupa od prezentacije i naziva pojedinih finansijskih izveštaja opšte namene, kao i od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa revidirani IAS 1 "Prezentacija finansijskih izveštaja", čija je primena obavezna za obračunske periode koji počinju na dan 1. januara 2019. godine. Odstupanja se ogledaju u sledećem:

- gubitak iznad visine kapitala prikazuje se kao stavka pasive, koja po definiciji IFRS nema karakter obaveza.
- vanbilansna sredstva i obaveze su prikazani na obrascu bilansa stanja. Ove stavke po definiciji IFRS ne predstavljaju ni sredstva ni obaveze. Shodno tome, priloženi finansijski izveštaji nisu usaglašeni sa svim zahtevima IFRS i ne mogu se smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim i prikazanim u skladu sa IFRS.

Shodno navedenom, priloženi finansijski izveštaji nisu usaglašeni sa svim zahtevima IFRS i ne mogu se smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim i prikazanim u skladu sa IFRS.

Društvo je u sastavljanju finansijskih izveštaja primenilo iste računovodstvene politike i procene koje su primenjene u sastavljanju finansijskih izveštaja prethodne godine.

Uporedni podaci

Uporedne podatke čine finansijski izveštaji za 2022. godinu sastavljeni u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji.

Promene računovodstvenih politika

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Društvo je u sastavljanju finansijskih izveštaja primenilo iste računovodstvene politike koje su primenjene u sastavljanju finansijskih izveštaja prethodne godine.

Opšta računovodstvena načela

Pozicije, koje se prikazuju u redovnim finansijskim izveštajima pravnih lica, trebalo bi da budu vrednovane u skladu sa opštim računovodstvenim načelima:

- pretpostavke da privredno društvo posluje kontinuirano;
- metode vrednovanja primenjuju se dosledno iz godine u godinu;
- vrednovanje se vrši uz primenu principa opreznosti, a posebno:
  - u Bilansu stanja prikazuju se obaveze nastale u toku tekuće ili prethodnih poslovnih godina, čak i ukoliko takve obaveze postanu evidentne samo između datuma Bilansa stanja i datuma njegovog sastavljanja;
  - u obzir se uzimaju sva obezvređenja, bez obzira da li je rezultat poslovne godine dobitak ili gubitak;
- u obzir se uzimaju svi prihodi i rashodi koji se odnose na poslovnu godinu bez obzira na datum njihove naplate odnosno isplate;
- komponente imovine i obaveza vrednuju se posebno;
- bilans otvaranja za svaku poslovnu godinu mora da bude jednak bilansu zatvaranja za prethodnu poslovnu godinu.

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja koje podrazumeva da će Društvo nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti kao članica grupacije „Swisslion“. Na dan finansijskih izveštaja za 2023. godinu iskazan je tekući neto gubitak u iznosu od RSD 12.411 hiljada, kao i dobitak ranijih godina u iznosu od RSD 97.939 hiljada. Društvo nema problem sa održanjem likvidnosti. Takođe, ne očekuju se promene u zakonodavstvu ili politici države koje bi mogle imati uticaja na poslovanje. Tokom 2023. godine poslovanje Društva nije bilo izloženo negativnim efektima pandemije COVID-19, sukoba Ukrajine i Rusije i inflacije, niti je identifikovalo negativne trendove koji bi mogli da utiču na poslovanje Društva u budućem periodu i da samim tim imaju uticaj na pretpostavku stalnosti poslovanja.

C. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Poslovni prihodi

Poslovni prihodi obuhvataju prihode od prodaje robe, proizvoda i usluga, prihodi od aktiviranja učinaka, prihodi od subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja dažbina po osnovu prodaje robe, proizvoda i usluga, prihodi od doprinosa i članarina i drugi prihodi koji su obračunati u knjigovodstvenoj ispavi, nezavisno od vremena naplate.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi uključuju rashode direktnog materijala, proizvodnih usluga, rezervisanja, amortizacija, nematerijalnih troškova, poreza i doprinosa pravnog lica nezavisno od rezultata, bruto zarade i ostali lični rashodi, nezavisno od momenta plaćanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja procenjuju se po nabavnoj vrednosti. Nabavna vrednost predstavlja fakturnu vrednost dobavljača zajedno sa svim ostalim troškovima nastalim do aktiviranja nematerijalnih ulaganja. Amortizacija nematerijalnih ulaganja obračunava se za svako nematerijalno ulaganje pojedinačno. U skladu sa odlukom rukovodstva amortizacija se obračunava po stopama definisanim Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe.

Prihodi i rashodi kamata

Prihodi i rashodi kamata se prezentuju u Bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Pozitivne i negativne kursne razlike

Sva sredstva, odnosno potraživanja i obaveze u stranim sredstvima plaćanja su preračunate u njihovu dinarsku protivvrednost po zvaničnom srednjem kursu važećem na datum bilansa stanja. Poslovne transakcije u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u dinare po zvaničnom kursu važećem na dan svake transakcije. Pozitivne i negativne kursne razlike koje nastaju na deviznim transakcijama u toku godine i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti, knjižene su u korist ili na teret bilansa uspeha kao dobiti ili gubici po osnovu kursnih razlika u obračunskom periodu na koji se odnose. Nerealizovane pozitivne i negativne kursne razlike, nastale prilikom preračuna deviznih potraživanja odnosno obaveza se iskazuju na isti način kao realizovane kursne razlike. Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po srednjem kursu Narodne Banke Srbije na dan 31.12.2023. godine.

Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca se priznaju i evidentiraju u visini fakturne vrednosti, umanjene za ispravku vrednosti nenaplativih potraživanja. Ispravka vrednosti potraživanja vrši se na osnovu procene nenaplativosti potraživanja. Potraživanja se otpisuju kada postanu potpuno nenaplativa.

Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna ulaganja

Osnovna sredstva se procenjuju po nabavnoj vrednosti. Nabavna vrednost predstavlja fakturnu vrednost dobavljača zajedno sa svim ostalim troškovima nastalim do aktiviranja osnovnog sredstva. Nakon početnog priznavanja po nabavnoj vrednosti, stavke nekretnina, postrojenja i opreme procenjuju se po procenjenoj fer (tržišnoj) vrednosti. Društvo se opredelilo za model revalorizacije kao model naknadnog vrednovanja. Amortizacija osnovnih sredstava obračunava se za svako stalno sredstvo pojedinačno. U skladu sa odlukom rukovodstva amortizacija se obračunava po stopama definisanim Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava.

Stečene licence računarskih softvera kapitalizuju se u iznosu troškova nastalih u sticanju i stavljanju u upotrebu softvera. Ovi troškovi se amortizuju tokom njihovog procenjenog veka upotrebe. Izdaci vezani za razvoj ili održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu. Izdaci direktno povezani sa identifikovanim i unikatnim

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

softverskim proizvodima koje kontroliše Društvo i koji će verovatno generisati ekonomsku korist veću od troškova duže od godinu dana, priznaju se kao nematerijalna ulaganja. Direktni troškovi obuhvataju troškove radne snage tima koji je razvio softver, kao i odgovarajući deo pripadajućih režijskih troškova. Troškovi razvoja računarskog softvera priznati kao sredstvo amortizuju se tokom njihovog procenjenog korisnog veka upotrebe (koji nije duži od tri godine).

Nekretnine, postrojenja i oprema redovno podležu revalorizaciji. Učestalost revalorizacije zavisi od kretanja fer vrednosti sredstava koja se revalorizuju. Povećanje knjigovodstvene vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme po osnovu revalorizacije iskazuje se na računu revalorizacione rezerve. Smanjenja knjigovodstvene vrednosti kojima se umanjuju prethodna povećanja vrednosti istih sredstava terete direktno revalorizacione rezerve; sva ostala smanjenja terete bilans uspeha. Revalorizacione rezerve se prenose direktno u neraspoređenu dobit (kumulirani gubitak) kada je ostvaren dobitak po osnovu povlačenja iz upotrebe ili otuđenja sredstva ili ako se sredstvo koristi od strane Društva u poslednjem slučaju, iznos ostvarenog dobitka je razlika između amortizacije obračunate na revalorizovanu knjigovodstvenu vrednost i amortizacije obračunate na inicijalnu nabavnu vrednosti sredstva.

Pod osnovnim sredstvima smatraju se ona sredstva čiji je očekivani korisni vek upotrebe duži od jedne godine. Dobitak ili gubitak nastao prilikom rashodovanja osnovnih sredstava evidentira se u korist ili na teret ostalih prihoda odnosno rashoda kao kapitalni dobitak ili gubitak.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, ukoliko je primenljivo, samo kada postoji verovatnoća da će Društvo u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano izmeriti. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha finansijskog perioda u kome su nastali.

Investicione nekretnine

Investicione nekretnine se pri početnom priznavanju iskazuju po nabavnoj vrednosti, odnosno ceni koštanja. Troškovi transakcije se uključuju u početno odmeravanje.

Nakon početnog priznavanja, investicione nekretnine se knjiže po njihovoj fer (tržišnoj) vrednosti, umanjenoj za ukupnu eventualnu akumuliranu amortizaciju i ukupne eventualne akumulirane gubitke zbog umanjenja fer (tržišne) vrednosti.

Na dan finansijskih izveštaja nije vršena procena investicionih nekretnina, jer nije došlo do promena namene niti svrhe postojanja.

Računovodstvena amortizacija

Amortizacija se izračunava primenom linearne (proporcionalne) metode u toku procenjenog veka upotrebe, a po stopama definisanim Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava. Stope su sledeće:

Imovina	Koristan vek upotrebe	Stopa amortizacije
Nematerijalna imovina	10 godina	10%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Gradjevinski objekti	40 godina	2,5%
Kompjuterska oprema	2-5 godina	20%-50%
Motorna vozila	5-7 godina	14,29%-20%
Oprema za proizvodnju	10 godina	10%

Procenjeni korisni vek upotrebe sredstava po potrebi se preispituje, i ako su očekivanja značajno različita od prethodnih procena, stope amortizacije se prilagođavaju za tekući i buduće periode.

Amortizacija se ne obračunava na osnovna sredstva u pripremi. Amortizacija se ne obračunava na investicione nekretnine ni na osnovna sredstva van funkcije. Obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme počinje kada se sredstva stave u upotrebu.

Knjigovodstvena vrednost nekretnina, postrojenja i opreme se ispituje u pogledu obezvređenja, onda kada događaji ili promene u okolnostima ukazuju da knjigovodstvena vrednost premašuje njihovu nadoknadivu vrednost.

Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročne finansijske plasmane čine učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica, učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica, učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju i ostali dugoročni finansijski plasmani.

Ulaganja u hartije od vrednosti za banke koje su uključene na Beogradskoj berzi naknadno su vrednovane po fer vrednosti. Povećanje fer vrednosti priznaje se kao povećanje revalorizovane vrednosti.

Zalihe

Zalihe se procenjuju po nabavnoj ceni/ceni koštanja ili neto prodajnoj ceni ako je niža. Obračun izlaza zaliha vrši se po metodu prosečnih ponderisanih cena (metod planskih cena).

Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja su potraživanja za koje se očekuje da će biti realizovana u roku od dvanaest meseci od datuma bilansiranja. Ova potraživanja se mere iz originalne fakture ili ostalih dokumenata. Odluku o konačnom (direktnom) otpisu potraživanja i plasmana i indirektnom otpisu potraživanja i plasmana (preko ispravke vrednosti), donosi skupština društva na predlog popisne komisije i direktora.

Kratkoročne obaveze

Ove obaveze se mere po vrednosti iz originalne dokumentacije. Korigovanje početnog iznosa se vrši na bazi originalne dokumentacije.

Gotovinski ekvivalenti i gotovina

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Gotovinski ekvivalenti i gotovina se obelodanjuje se u bilansu stanja i obuhvataju gotovinu na računima poslovnih banaka i gotovinu u blagajni.

Kratkoročne finansijske obaveze

Kratkoročnim obavezama se smatraju obaveze koje dospevaju u roku do godinu dana, od dana sastavljanja finansijskih izveštaja. Finansijske obaveze iskazuju se po nabavnoj vrednosti, uvećane za pripisane kamate u toku perioda, shodno ugovorima na osnovu kojih su pribavljene, a umanjene za izvršene otplate u toku perioda.

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze se iskazuju po nabavnoj vrednosti koja predstavlja fer vrednost cene robe i primljenih usluga, koja će biti plaćena u budućnosti nezavisno od toga da li je ili nije fakturisana Društvu.

Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju u iznosima koji predstavljaju najbolju procenu izdataka zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja. Trošak rezervisanja se priznaje u rashodima perioda.

Kada je efekat vremenske vrednosti novca značajan, iznos rezervisanja je sadašnja vrednost očekivanih izdataka zahtevanih da se obaveza izmiri, dobijen diskontovanjem pomoću stope pre poreza koja odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične

za obavezu. Kada se koristi diskontovanje, knjigovodstvena vrednost rezervisanja se povećava u svakom periodu, tako da odražava protok vremena. Ovo povećanje se iskazuje kao trošak pozajmljivanja.

Rezervisanja se ponovo razmatraju na svaki datum bilansa stanja i koriguju radi odražavanja najbolje tekuće procene.

Kada više nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan, rezervisanje se ukida u korist bilansa uspeha tekuće godine. Rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Društvo ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

Rezevisanja za otpremnine i jubilarne nagrade

Društvo obezbeđuje otpremnine prilikom odlaska u penziju. Pravo na ove naknade je obično uslovljeno ostajanjem zaposlenog lica u službi do starosne granice određene za penzionisanje i do ostvarenja minimalnog radnog staža. Očekivani troškovi za pomenute naknade se akumuliraju tokom perioda trajanja zaposlenja.

Obaveze po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju se procenjuju na godišnjem nivou. Zbog malih fluktuacije zaposlenih, ova obaveza nije značajna. Uprava procenjuje da bi trošak angažovanja ovlašćenog aktuara prevazilazio koristi od dobijenih informacija, te iz tih razloga ovu procenu vrše stručne službe.

Društvo po potrebi vrši i rezervisanja za troškove po osnovu sudskih sporova. Pravni sektor Društva procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Rezervisanja za troškove po osnovu sudskih sporova vrši u situaciji kada postoji velika verovatnoća da će spor biti izgubljen, a što će prouzrokovati odliv resursa iz društva kada spor bude okončan. S druge strane, obaveza po sudskom sporu čiji je ishod neizvestan ne priznaje se kao obaveza, sve dok ne postane izvesno da će društvo izgubiti spor, već se vrši obelodajivanje i iskazuje se potencijalna obaveza po ovom osnovu.

Porez na dobitak

Tekući porez na dobitak

Porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope od 15% na iznos dobitka pre oporezivanja, po odbitku efekata stalnih razlika koje propisanu poresku stopu svode na efektivnu poresku stopu. Konačan iznos obaveza po osnovu poreza na dobitak utvrđuje se primenom propisane poreske stope na poresku osnovicu utvrđenu poreskim bilansom. Zakon o porezu na dobit Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se kalkuliše u punom iznosu, korišćenjem metode obaveza, za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u finansijskim izveštajima. Međutim, ukoliko odloženi porez na dobitak, pod uslovom da nije računovodstveno obuhvaćen, proistekne iz inicijalnog priznavanja sredstva ili obaveze u nekoj drugoj transakciji osim poslovne kombinacije koja u trenutku transakcije ne utiče ni na računovodstvo ni na oporezivi dobitak ili gubitak, tada se on računovodstveno ne obuhvata. Odloženi porez na dobitak se odmerava prema poreskim stopama (i zakonu) koje su na snazi do datuma bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Uticaj rizika na poslovanje – ciljevi, politika i procesi za upravljanje rizicima

Upravljanje finansijskim rizicima

Poslovanje Društva je izloženo različitim finansijskim rizicima: tržišni rizik, kreditni rizik i rizik likvidnosti. Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje Društva svedu na minimum. Upravljanje rizicima obavlja finansijska služba Društva u skladu sa politikama odobrenim od strane Nadzornog odbora.

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik da će fer vrednost budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta biti promenljiva zbog promena tržišnih cena. Tržišni rizik uključuje tri vrste rizika, kao što sledi:

Rizik od promene kurseva stranih valuta

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku promena kursa stranih valuta koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Rizik proističe kako iz budućih poslovnih transakcija, tako i iz priznatih sredstava i obaveza u stranoj valuti.

Rukovodstvo Društva je ustanovilo politiku za upravljanje rizikom od promena kursa stranih valuta u odnosu na njegovu funkcionalnu valutu.

Društvo ima potraživanja i obaveze u stranim valutama i rukovodstvo Društva preduzima mere da maksimizira usklađenost priliva i odliva u istoj stranoj valuti radi zaštite od promene deviznih kurseva. S druge strane, Društvo još ne koristi zaštitu transakcija od deviznog rizika (hedžing), s obzirom na postojeću regulativu i nedovoljno razvijeno finansijsko tržište, pri čemu Društvo nema značajnija potraživanja i obaveze u stranoj valuti (veliki priliv ni odliv) i kao takvo ovaj rizik nema neki bitan uticaj na finansijsko poslovanje.

Rizik od promene cena

Društvo nije izloženo riziku od promena cena vlasničkih hartija od vrednosti s obzirom da nema većih ulaganja klasifikovanih u bilansu stanja kao raspoloživa za prodaju ili kao finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha.

Rizik od promene kamatnih stopa

Rizik Društva od promena fer vrednosti kamatnih stopa proističe prvenstveno iz obaveza po osnovu primljenih dugoročnih kredita od banaka. Pošto Društvo nema kreditne obaveze ovaj rizik ne utiče na finansijsko poslovanje.

Kreditni rizik

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Kreditni rizik je rizik finansijskog gubitka za Društvo ako druga ugovorna strana u finansijskom instrumentu ne ispuni svoje ugovorne obaveze. Kreditni rizik prevashodno proističe po osnovu potraživanja iz poslovanja.

Izloženost Društva kreditnom riziku po osnovu potraživanja iz poslovanja zavisi najviše od individualnih karakteristika svakog pojedinačnog kupca. Društvo nema značajne koncentracije kreditnog rizika jer realizuje robu preko povezanih pravnih lica, i naplata u roku dospeća je očekivana u skladu sa usvojenom kreditnom politikom, Društvo analizira kreditni bonitet svakog novog pojedinačnog kupca pre nego što mu se ponude standardni uslovi prodaje. Takođe, za svakog kupca je ustanovljen kreditni limit koji predstavlja maksimalni dozvoljen iznos potraživanja. Kupcu čiji kreditni bonitet ne ispunjava tražene uslove, prodaja se vrši samo na bazi avansnog plaćanja.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo biti suočeno sa poteškoćama u izmirivanju svojih finansijskih obaveza. Društvo upravlja svojom likvidnošću sa ciljem da, koliko je to moguće, uvek ima dovoljno sredstava da izmiri svoje dospele obaveze, bez neprihvatljivih gubitaka i ugrožavanja svoje reputacije. Planiranje novčanog toka vrši se na nivou poslovnih aktivnosti Društva.

Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi vlasnicima kapitala obezbedilo povraćaj (profit), a koristi ostalim zainteresovanim stranama, kao i da bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala.

Da bi očuvalo odnosno korigovalo strukturu kapitala, Društvo može da izvrši korekciju isplata dobiti, vrati kapital vlasnicima kapitala, poveća kapital, ili pak, može da proda sredstva kako bi smanjilo dugove.

Društvo prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti. Ovaj koeficijent se izračunava iz odnosa dugoročnih rezervisanja i obaveza iz Bilansa stanja i ukupne pasive Društva.

Ispravka grešaka

U skladu sa zahtevima MRS rukovodstvo Društva je predvidelo svojim Pravilnikom o računovodstvu i „Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške“, gde je odredilo da se visina greške utvrđuje kao iznos 1 % i više od poslovnih prihoda. Materijalno značajne greške iz ranijih godina ispravljaju se preko rezultata poslovanja za godinu u kojoj je rashod ili prihod nastao. Dok se greške iz ranijih godina koje nisu materijalno značajne ispravljaju preko tekućih prihoda i rashoda.

C.1 Ključne računovodstvene procene

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Prezentacija finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Društva/Preduzeća korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrednosti sredstava i obaveza, obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na istorijskim i ostalim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Društvo/Preduzeće pravi procene i pretpostavke koje se odnose na budućnost. Rezultirajuće računovodstvene procene će, po definiciji, retko biti jednake ostvarenim rezultatima. Rukovodstvo koristi sledeće procene prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja.

Obezvredenje nefinansijske imovine

Na dan izveštavanja, rukovodstvo Društva analizira vrednosti po kojima su prikazane nematerijalna imovina i nekretnine, postrojenja i oprema Društva. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknadiv iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadive vrednosti. Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja. Rukovodstvo veruje da nije potrebno dodatno obezvređenje nematerijalne imovine i nekretnina, postrojenja i opreme, izuzev rezervisanja već prikazanih u finansijskim izveštajima.

Obezvredenje zaliha

Preispitana je vrednosti zaliha na osnovu procenjenih gubitaka usled nemogućnosti prodaje ili realizacije u procesu proizvodnje. Naša procena je zasnovana na analizi kretanja zaliha, istorijskim otpisima, procenama kretanja na tržištu prodaje, planovima prodaje, promenama u uslovima prodaje, procene rokova upotrebe, kao i procene stanja i upotrebne vrednosti zaliha, prilikom utvrđivanja adekvatnosti ispravke vrednosti zaliha. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i rezultujućim budućim prodajama. Rukovodstvo veruje da nije potrebna ispravka vrednosti zaliha.

Ispravka vrednosti potraživanja

Obračunali smo ispravku vrednosti za sumnjiva i sporna potraživanja, na osnovu procenjenih gubitaka usled nemogućnosti kupaca da ispune neophodne obaveze. Naša procena je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnim sposobnostima naših kupaca i promenama u uslovima prodaje, prilikom utvrđivanja adekvatnosti ispravke vrednosti sumnjivih i spornih potraživanja. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i rezultujućim budućim naplatama. Rukovodstvo veruje da nije potrebna dodatna ispravka vrednosti potraživanja, izuzev rezervisanja već prikazanih u finansijskim izveštajima.

Fer vrednost

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Fer vrednost finansijskih instrumenata za koje ne postoji aktivno tržište je određena primenom odgovarajućih metoda procene. Društvo primenjuje profesionalni sud prilikom izbora odgovarajućih metoda i pretpostavki.

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Uprava Društva vrši procenu rizika i, u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrednosti.

Po mišljenju rukovodstva Društva, iznosi u ovim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je, u datim okolnostima, najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

Rezervisanja po osnovu otpremnina

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova obračunava rukovodstvo Društva. Rukovodstvo vrši obračun i procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i budućih povećanja naknade po odlasku u penziju. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Rukovodstvo veruje da nisu potrebna dodatna rezervisanja po ovom osnovu, izuzev rezervisanja već prikazanih u finansijskim izveštajima.

Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i neiskorišćene poreske gubitke i kredite, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan kako bi se odložena poreska sredstva mogla iskoristiti. Značajna procena od strane rukovodstva Društva je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike. Rukovodstvo veruje da će Društvo u narednom prirodu ostvariti oporezivu dobit za korišćenje priznatih odloženih poreskih sredstava.

Korisni vek upotrebe nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Nematerijalna imovina i nekretnine, postrojenja i oprema se amortizuju tokom njihovog korisnog veka upotrebe. Korisni vek upotrebe se zasniva na proceni dužine perioda u kome će sredstvo generisati prihode. Procenu periodično vrši rukovodstvo Društva i vrši odgovarajuće izmene, ukoliko se za tim javi potreba. Po mišljenju rukovodstva Društva, opredeljeni korisni vek upotrebe sredstava je realno utvrđen i prilagođen fizičkom i ekonomskom trošenju sredstava.

D. IZRADA I PREZENTACIJA FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA JE ZASNOVANA NA VAŽEĆIM ZAKONIMA, PRAVILNICIMA I UREDBAMA KOJE SE PRIMENJUJU I OBAVEZUJUĆE SU NA TERITORIJI REPUBLIKE SRBIJE

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

1. Zakon o računovodstvu
  2. Zakon o reviziji
  3. Zakon o porezu na dobit pravnih lica
  4. Pravilnik o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike
  5. Pravilnik o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem
  6. Zakon o privrednim društvima
  7. Zakon o spoljnotrgovinskom poslovanju
  8. Zakon o platnom prometu
  9. Pravilnik o sadržaju poreskog bilansa i drugim pitanjima od značaje za način utvrđivanja poreza na dobit pravnih lica
  10. Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike
  11. Zakon o akcizama
  12. Zakon o tržištu kapitala
  13. Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji
  14. Pravilnik o sadržaju poreske prijave za obračun poreza na dobit pravnih lica
  15. Pravilnik o transfernim cenama i metodama koje se po principu „van dohvata ruke“ primenjuju kod utvrđivanja cena transakcija među povezanim pravnim licima
  16. Zakon o porezu na dodatu vrednost
  17. Zakon o porezu na imovinu

  18. Pravilnik o uslovima i načinu javnog objavljivanja finansijskih izveštaja i vođenju Registra finansijskih izveštaja
  19. Pravilnik o sadržini pozicija u obrazcu Statistički izveštaj za privredna društva, zadruge i preduzetnike
  20. Zakon o carinskoj tarifi i Uredba o usklađivanju nomenklature Carinske tarife
- Redovan godišnji izveštaj je izveštaj koji istinito prikazuje poziciju i rezultate poslovanja subjekta za poslovnu godinu.

E. UGOVORI O POSLOVNOJ SARADNJI ZA 2023. GODINU

Ugovor o pružanju usluga protivpožarne zaštite i bezbednosti i zdravlja na radu br.149 od 19.10.2018.god zaključen između Visan doo Beograd (pružaoc usluga) i AD Swisslion Miloduh Kragujevac (naručioc usluga),a raskinut zaključno sa 31.10.2023.godine po Izjavi o raskidu ugovora zbog promenjenih okolnosti br.01-23020 od 10.07.2023.g.

Ugovor br.104 o pružanju telekomunikacionih usluga ,pristup internet servisima za proizvodni pogon Miloduh Kragujevac,zaključen 01.02.2022.godine,između Društva (Korisnik) i Information Technology Solutions doo Gornji Milanovac (Provajder) na fiksni iznos od 5.324,10 rsd , i Ugovor br.104/1od 01.08.2023.god sa izmenama i dopunama o pružanju usluga interneta za pogon na fiksni iznos od 21.379,20 rsd.

Ugovor br.202246438 od 01.08.2022.godine između SBB doo Beograd i AD Swisslion Miloduh Kragujevac,na rok od godinu dana,za digitalni biznis net 2 full duo.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Ugovor o poslovnoj saradnji zaključen 30.12.2022. godine, za poslovnu 2023. godinu, između Swisslion „Takovo“ d.o.o. (Prometnik) i Društva (Proizvođač) i njime se regulišu poslovni odnosi i aktivnosti u oblasti proizvodnje za poznatog kupca, nabavke sa domaćeg i stranog tržišta sirovina, ambalaže, repromaterijala i ostalih inputa za proizvodnju i prodaju robe na domaćem i stranom tržištu.

Ugovor o zakupu br.338 od 01.01.2023.god. između Društva i RDT Swisslion Takovo doo Beograd, za zakup objekta u Kragujevcu, ul. Kraljevačkog bataljona bb.

Ugovor br.44 o poslovno tehničkoj saradnji zaključen dana 22.05.2023. godine između RDT Swisslion doo Trebinje i AD Swisslion Miloduh Kragujevac,u svim oblastima svojih delatnosti a na određeno vreme do decembra 2023. god.

Ugovor br.25 o pružanju i korišćenju fizičko tehničkog obezbeđenja između Društva (Naručilac usluga) i „Fokus protect“ doo, Vršac (Izvršilac usluga) zaključen dana 01.02.2023. godine, na određeno vreme od godinu dana.

Ugovor o korišćenju putničkog vozila između Društva (Davalac) i RDT Swisslion Takovo doo Novi Beograd (Korisnik), zaključen dana 01.05.2023. godine.

Ugovor o pružanju usluga dostave pošiljaka zaključen dana 01.09.2023.g.između Društva (nalogodavac) i CITY EXPRESS doo Beograd,za obavljanje poštanskih usluga.

Ugovor o poslovno tehničkoj saradnji između Društva i Swisslion Takovo doo G. Milanovac, zaključen dana 01.12.2018. godine, a utvrđuje uslove obavljanja poslova zakonskog zastupnika.

Ugovori br. 2460500-E1801.43463/5-22 od 31.01.2022. god. i br.42 od 17.05.2023. god, sa AD Elektroprivreda Srbije-Ogranak EPS Snabdevanje,(snabdevač) i AD Swisslion Miloduh Kragujevac,o potpunom snabdevanju električnom energijom.

Ugovor o pružanju usluga br. 259/5 od 01.052022. godine, između Swisslion Group doo Novi Sad i AD Swisslion Miloduh Kragujevac, za obavljanje usluga službe IT tehnologije, savetodavne i finansijske usluge kao i servisne usluge.

Ugovor br. 2020-88458/6 od 27.04.2023. godine o pružanju usluga sertifikacionog tela pošte, i br.2020-88458/30 od 15.11.2021. između JP Pošta Srbije Beograd i AD Swisslion Miloduh Kragujevac za sve vrste poštanskih usluga.

Ugovor između Yettel doo Beograd i AD Swisslion Miloduh Kragujevac po broju ugovora 6.159460, za usluge korišćenje mobilnih telefona po poslovnoj tarifi.

Ugovor br.68/23 od 04.01.2023.g.o preuzimanju obaveza po osnovu Zakona o ambalaži i ambalažnom otpadu, između EKOSTAR PAK doo Beograd (operator) i AD Swisslion Miloduh Kragujevac.

Ugovor br.18 od 21.03.2023.godine , za usluge ispitivanja zdravstvene bezbednosti hrane i to laboratorijske analiza kao i ispitivanje higijenske ispravnosti vode za piće, na određeno vreme godinu dana,između Institut za javno zdravlje Kragujevac(Izvršilac) i AD Swisslion Miloduh Kragujevac (Naručilac).

Ugovor o upotrebi usluga zaključen 12.04.2023.god u Beogradu,između DOCCLOOP doo Novi Beograd (administrator) i AD Swisslion Miloduh Kragujevac(klijent),o pružanju usluga informacionog posrednika za implementaciju i aktivaciju usluge „Moj-DMS,,na period trajanja od 24 meseca.

Ugovor o kupoprodaji sekundarnih sirovina br.12-2212 od 30.01.2023.godine zaključen između AD Swisslion Miloduh Kragujevac (prodavac) i JKP Šumadija Kragujevac (kupac),za skupljanje i transport neopasnog otpada(pet ambalaža,otpadni papir i karton) na teritoriji Kragujevca,a po rešenju od 21.09.2020. god.

Ugovor za usluge fiksne telefonije br. 76015/1 paket br.553307, između Telekom Srbija ad Beograd i AD Swisslion Miloduh Kragujevac, za 2023. godinu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Ugovor br.155 između AD Jugoinspekt Beograd i AD Swisslion Miloduh Kragujevac ,o laboratorijskom ispitivanju osnovnih parametara bezbednosti jakih alkoholnih pića zaključen dana 08.03.2020. godine i Ugovor br.127 zaključen 28.02.2020. godine,o laboratorijskom ispitivanju osnovnih parametara bezbednosti hrane i mikrobiološka ispitivanja gotovih proizvoda iz proizvodnog programa naručioca usluga,raskid ugovora mart 2023.god.

Ugovor br.58/1 o poslovnoj saradnji između Društva i Swisslion Takovo d.o.o. Gornji Milanovac, zaključen 01.08.2023. godine na određeno vreme (za vreme angažovanja zaposlenih), kojim se regulišu uslovi upućivanja jednog broja zaposlenih od strane Swisslion Takovo d.o.o. u Društvo.

Ugovor br.2400-15/2021 zaključen na dve godine od dana 29.11.2021. g. sa DOO

Jugoinspekt Novi Sad za ispitivanje osnovnih parametara bezbednosti poljoprivredno prehrambenih proizvoda od voća,voćni sok i sirupi i OBP.

Ugovor o kupoprodaji u maloprodajnim objektima RDT Swisslion Takovo doo Beograd, zaključen dana 01.07.2020. god.korišćenjem debitne kartice za topli obrok (DBTKO) za zaposlene u AD Swisslion Miloduh Kragujevac.

Ugovor br.AS 23-50 o zakonskoj reviziji finansijskih izveštaja za 2023. godinu i sastavljanja Izveštaja i mišljenja nezavisne revizije,zaključen dana 29.09.2023.godine između RSM SERBIA doo Beograd (revizor) i AD Swisslion Miloduh Kragujevac (klijent).

Ugovor br.99 od 20.12.2023.godine o izradi studije transfernih cena za 2023.god,u skladu sa važećim propisima u Republici Srbiji i i OECD smernicama,između Accountronic&Tax doo Beograd (pružalac usluga) i AD Swisslion Miloduh Kragujevac (klijent).

Ugovor br.III-367 o preuzimanju otpada od 08.12.2022.g. sa društvom Božić i sinovi doo Pančevo,za otpad električnih i elektronskih proizvoda i otpada fluorescentnih cevi i ostalih uređaja za osvetljenje u cilju zaštite životne sredine i upravljanja otpadom.

Ugovor o preuzimanju neopasnog ambalažnog otpada, br.30/1 zaključen 16.01.2023.godine,između Društva i operatera DORADO doo Kragujevac.

Ugovor o poslovnoj saradnji Društva (ugovarač) sa Akcionarsko društvo za osiguranje DDOR Novi Sad,od 01.09.2023.g do 01.09.2024.godine po polisama br.680945516 i br.680951712 a za kolektivno osiguranje zaposlenih i za osiguranje imovine od opasnosti požara,mašina od loma i stakla od loma.

Ugovor o korišćenju putničkog vozila br.967 od 31.12.2022.g. između AD Swisslion Miloduh KG i Swisslion-Takovo doo Gornji Milanovac.

Ugovor o obavljanju poslova bezbednosti i zdravlja na radu,zaključen dana 01.11.2023.god. u Kraljevu između Društva (naručilac usluge) i Marijane Stanković,osnivača Agencije za bezbednost i zdravlje na radu MEDIJA MD Kraljevo(davalac usluga).

Ugovor zaključen 01.11.2023.godine između Kontrolnog tela OZNA ŽIKE BELOG doo ogranak Vatroozna Kragujevac i AD Swisslion Miloduh Kragujevac za prižanje usluga iz delatnosti protivpožarne zaštite.

F. PREZENTACIJA POZICIJA FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA ZA 2023. GOD.

BILANS STANJA

1. STALNA IMOVINA

Nematerijalna imovina u Bilansu stanja na AOP 0003 su trajne licence za softver za obračun zarada kao i licence za Mikrosoft Windows/Office koje su u celini računovodstveno

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

amortizovane tj. bez sadašnje knjigovodstvene vrednosti, ali su dalje u upotrebi i stvaraju ekonomsku korist.

U hiljadama RSD	Softver i ostala prava	Ukupno
NABAVNA VREDNOST		
Stanje 01.01.2022.	417	417
Nabavna vrednost 31.12.2022.	414	414
	3	3
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI		
Stanje 01.01.2023.	414	414
Amortizacija za tekuću godinu	3	3
Ispravka vrednosti 31.12.2023.	417	417
NABAVNA VREDNOST		
Stanje 01.01.2023.	417	417
Nabavna vrednost 31.12.2023.	417	417
Sadašnja vrednost na dan 31.12.2023. god	0	0

Promene na objektima i opremi u Bilansu stanja na AOP 0010 mogu se predstaviti narednom tabelom:

u RSD 000						
PROMENE NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME	Poljoprivredn o i ostalo zemljište	Građevinsk o zemljište	Građevins ki objekti	Postrojenj a i oprema	Investicion e nekretnine	Ukupno
Nabavna vrednost:						
Stanje 01.01.2022. godine	44	3.716	35.458	8.842	10.575	58.635
Povećanja:	0	0	0	0	0	0
Preknjižavanje	0	0	0	0	0	0
Nove nabavke (naknadna ulaganja)	0	0	0	0	0	0
Revalorizacija	0	0	0	0	0	0
Smanjenje:	0	0	0	0	0	0
Rashodovanje (otpis)	0	0	0	0	0	0
Prodaja (otuđenje)	0	0	0	0	0	0
Isknjiženje	0	0	0	0	0	0
Aktiviranje	0	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.2022. godine	44	3.716	35.458	8.842	10.575	58.635
Ispravka vrednosti:						
Stanje 01.01.2022. godine	0	0	0	6	0	6
Povećanja:	0	0	894	954	0	1.848
Preknjižavanje	0	0	0	0	0	0
Amortizacija	0	0	894	954	0	1.848
Revalorizacija	0	0	0	0	0	0
Smanjenje:	0	0	0	0	0	0
Rashodovanje (otpis)	0	0	0	0	0	0
Prodaja (otuđenje)	0	0	0	0	0	0
Isknjiženje	0	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.2022. godine	0	0	894	960	0	1.854
Sadašnja vrednost:						
31.12.2022. godine	44	3.716	34.564	7.882	10.575	56.781

Nabavna vrednost:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

u RSD 000

PROMENE NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME	Poljoprivredn o i ostalo zemljište	Građevinsk o zemljište	Građevins ki objekti	Postrojenj a i oprema	Investicion e nekretnine	Ukupno
Stanje 01.01.2023. godine	44	3.716	35.457	8.842	10.575	58.634
Povećanja:	0	0	0	0	0	0
Preknjižavanje	0	0	0	0	0	0
Nove nabavke (naknadna ulaganja)	0	0	0	0	0	0
Revalorizacija	0	0	0	0	0	0
Smanjenje:	0	0	0	0	0	0
Rashodovanje (otpis)	0	0	0	0	0	0
Prodaja (otuđenje)	0	0	0	0	0	0
Isknjiženje	0	0	0	0	0	0
Aktiviranje	0	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.2023. godine	44	3.716	35.459	8.842	10.575	58.636
Ispravka vrednosti:						
Stanje 01.01.2023. godine	0	0	894	960	0	1.854
Povećanja:	0	0	894	955	0	1.849
Preknjižavanje	0	0	0	0	0	0
Amortizacija	0	0	894	955	0	1.849
Revalorizacija	0	0	0	0	0	0
Smanjenje:	0	0	0	0	0	0
Rashodovanje (otpis)	0	0	0	0	0	0
Prodaja (otuđenje)	0	0	0	0	0	0
Isknjiženje	0	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.2023. godine	0	0	1.788	1.915	0	3.704
Sadašnja vrednost:						
31.12.2023. godine	44	3.716	33.669	6.927	10.575	54.931

Na dan 31.12.2021. godine izvršena je procena nekretnina, postrojenja i opreme od strane nezavisnog procenitelja "Bilton" - Čačak, procena je knjižena pod 31.12.2021. godine. Svodjenje knjigovodstvene vrednosti na fer vrednost po proceni, društvo je izvršilo eliminisanjem ispravke vrednosti, uz istovremeno svodjenje nabavne vrednosti na fer vrednost. Po osnovu formiranja revalorizacionih rezervi obračunate su odložene poreske obaveze na dan 31.12.2021. godine. Ovaj efekat je knjižen na teret revalorizacionih rezervi.

2. ZALIHE

Na rednom broju 0031-oznaka za AOP u Bilansu stanja iskazane su zalihe po sledećim pozicijama:

	u 000 RSD	
	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Materijal	10.860	21.964
Nedovršena proizvodnja	1.949	1.774
Gotova roba	16.584	14.089
Avansi	3	216
	<u>29.396</u>	<u>38.043</u>

Društvo je na kraju godine preispitalo nadoknadivu vrednost za zalihe koje su ostale na stanju 31.12.2023. godine i procena je da nema zaliha kod kojih je nadokandiva vrednost ispod iskazane knjigovodstvene vrednosti tj. da nema zaliha kod kojih bi trebalo izvršiti umanjenje vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

3. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

Na rednom broju AOP 0038 u Bilansu stanja, iskazan je iznos potraživanja po osnovu prodaje:

	u 000 RSD	
	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Potraživanja od kupaca u zemlji	78	51
Potraživanja od matičnog,zavisnih i ostalih povezanih lica u zemlji	137.860	144.830
Potraživanja od matičnog,zavisnih i ostalih povezanih lica u inostranstvu	0	2.714
	<u>137.938</u>	<u>147.595</u>

U skladu sa članom 18. Zakona o računovodstvu privredno Društvo je dostavilo dužnicima IOS-e sa stanjem na dan 31.12.2023. godine. Usaglašavanje stanja vršeno je sa svim kupcima, osim sa kupcima koji nisu imali promet u tekućoj godini i sa kupcima koji su brisani iz registra APR-a. Procenat neusaglašenih potraživanja materijalno nije značajan u odnosu na ukupne poslovne prihode.

Na kraju godine kod potraživanja od prodaje urađena je procena očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa IFRS 9 i po tom osnovu nismo identifikovali da je potrebno izvršiti dodatno umanjenje vrednosti. Procena je da nema dodatnih očekivanih kreditnih gubitaka.

4. DRUGA POTRAŽIVANJA

Na rednom broju AOP 0046 u Bilansu stanja Ostala kratkoročna potraživanja je iznos potraživanja od 2.453 hiljada dinara koji se sastoji iz sledećih pozicija:

1. Više plaćen porez na dobit po Poreskoj prijavi za 2018. god, u iznosu od 788 hiljada dinara;
2. uplaćene akontacije u 2019. god, u iznosu od 1.501 hiljada dinara;
3. uplaćena akontacija u 2020. god, u iznosu od 164 hiljade dinara.

Na kraju godine kod drugih potraživanja urađena je procena očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa IFRS 9 i po tom osnovu nismo identifikovali da je potrebno izvršiti njihovo umanjenje vrednosti. Procena je da nema očekivanih kreditnih gubitaka .

5. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

Na AOP 0057 u Bilansu stanja je iznos od 177 hiljada dinara i sastoji se iz sledećih pozicija:

	u 000 RSD	
	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Tekući (poslovni) računi	81	13
Devizni račun	96	6
	<u>177</u>	<u>19</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

6. POREZ NA DODATU VREDNOST

Na AOP 0045 u Bilansu stanja je ostala potraživanja u 2022.god iznos jedna (1) hiljada rsd su potraživanja od zaposlenih za kamatu po pozajmici, a u 2023.godini je iznos 0 rsd.

7. OSTALI KRATKOROČNI PLASMANI

Na AOP 0051 u Bilansu stanja je iznos od 67 hiljada i odnosi se na zajam zaposlenom koji dospeva do godinu dana u 2022.godini, dok je u 2023.godini iznosio 11 hiljada.

8. KRATKOROČNA AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Na AOP 0058 u Bilansu stanja na Aktivi u iznosu od 43 hiljada dinara su unapred plaćene premije osiguranja imovine i zaposlenih, a na dan 31.12.2022. godine je bio iznos od 42 hiljade dinara.

**9. Bilans stanja Pasiva
KAPITAL**

Na AOP 0402 u Bilansu stanja, iskazan je iznos osnovnog kapitala od 78.536 hiljada dinara, a sastoji se iz akcijskog kapitala sledeće strukture:

Akcionari	Broj akcija / glasova	Vrednost (u 000)	% od ukupne emisije
Kompanija Takovo doo Gornji Milanovac	8.172	50.396	64,17%
Akcionarski fond ad Beograd	1.591	9.812	12,49%
PIO fond RS	456	2.812	3,58%
Ostali akcionari	2.506	15.516	19,76%
Ukupno	12.735	78.536	100%

Na rednom broju AOP 0406 prikazan su pozitivne revalorizacione rezerve kao i efekat procene nepokretnosti po fer vrednosti u 2014. g. kao i procene na dan 31.12.2021. god. u iznosu od 35.452 hiljade dinara.

Na rednom broju AOP 0408 u Bilansu stanja iznos od 97.939 hiljada dinara je neraspoređena dobit iz prethodnih godina.

Na rednom broju AOP 0401 u Bilansu stanja, u Pasivi na poziciji Kapital je zbir po sledećim pozicijama u (000 RSD):

	u 000 RSD	
	2023.	2022.
Osnovni kapital	78.536	78.536
Neraspoređeni dobitak iz prethodnih godina	97.939	112.743
Neraspoređen dobitak tekuće godine	-	-
Gubitak tekuće godine	12.411	14.805
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije NPO	35.452	35.452

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

199.516211.926**10. REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE**

Na AOP 0420 je u 2023.god.iznos 0 dinara a u 2022.god.je bio iznos od 4.302 hiljade dinara, što je bila dugoročna obaveza po kreditu od Fonda za razvoj Republike Srbije.

Iznos od 4.302 hiljade dinara predstavlja deo kredita , od Fonda za razvoj Republike Srbije i to po Ugovoru o kreditu za održavanje likvidnosti i obrtna sredstva broj 102792 sa rokom otplate od 24 meseca po isteku grejs perioda koji traje 12 meseci,sa kamatom od 1,00% na godišnjem nivou,koji dospeva u 2024. godini,a mesečna rata je 616.619,57 dinara (sa kamatom).Sredstva su inače uplaćena na poslovni račun AD Swissslion Miloduha Kragujevac na dan 21. avgusta 2020. godine. Dugoročni kredit je iznosio 18.miliona dinara. Anuiteti su po osnovu Uredbe o postupku i načinu odlaganja dugovanog poreza i doprinosa u cilju ublažavanja ekonomskih posledica nastalih usled bolesti COVID-19 (Službeni glasnik RS,br. 156/20).

U toku 2021.god. po Planu otplate uplaćene su dve rate u iznosu 1.511 hiljada dinara plus pripadajuća kamata od 19 hiljada dinara,a a iznos od 2.631 hiljada dinara. preneto je na ostale kratkoročne finansijske obaveze,a pošto je stigao i Novi Plan otplate u 2022. god. od 28.02.2022. god., sa produženim grejs periodom, na AOP 0437 sad je iznos od 4.870 hiljada dinara.

U toku 2022. god. izvršena je uplata po obavezi za kredit i kamatu u iznosu od 5.252.765,49 dinara, a po planu otplate od 28.02.2022.god.

U toku 2023.god. uplaćeno je 7.316.881,22 din,dugovanja po ratama za kredit i 83.636,93 dinara po obavezi za kamatu u 2023.god.

Najbitniji elementi za obračun rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih su:

BROJ RADNIKA 31.12.2023. god.	45
PROSEKAN RADNI STAZ	25
PROSECNE GODINE ZIVOTA	54
NOMIN. OTPR, ZA SVE ZAPOSLENE	247.942
PROS.BR. GOD DO ODLASKA U PENZIJU	10
DISKONTNA STOPA	10%
PROC REALNE GOD. STOPE POVECANJA ZARADA	5%
PROCENAT ZAPOSLENIH KOJI CE DOCEKATI PENZIJU	30%

Tako da imamo povećanje na trošku kto.54500 od 243 hiljade dinara u odnosu na prethodnu godinu, a na AOP 0429 u Bilansu stanja iznos od 4.920 hiljade dinara, što se tiče obračuna rezervisanja po MRS 19-Primanja zaposlenih-aktuarski obračuni.

11. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE

Na poziciji AOP 0429 u Bilansu stanja na dan 31.12.2023. god. došlo je do promene u odnosu na 2022. god. po osnovu obračuna odložene poreske obaveze ili poreskog sredstva a za pozitivnu ili negativnu razliku odloženog poreza po stopi od 15% na obračunatu razliku između knjigovodstvene vrednosti stalnih osnovnih sredstava i preostale poreske vrednosti stalnih osnovnih sredstava pri obračunu poreske amortizacije a po Pravilniku o amortizaciji stalnih sredstava koji se priznaje za poreske svrhe,kao i po obračunu rezervisanja po MRS 19.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Na rednom broju AOP 0429 u Pasivi su odložene poreske obaveze sa povećanjima i smanjenjima u 2023.god. prikazano po sledećim pozicijama(u hiljadama RSD)

1.stanje na dan 31.12.2022.god.	4.480
2.povećanje po obračunu Poreske amortizacije za 2023.god.	404
3.povećanje po obračunu Rezervisanja u skladu sa MRS19	36
4.Stanje na dan 31.12.2023.god.	4.920

Kratkoročne finansijske obaveze u Bilansu stanja na AOP 0433 a u iznosu od 4.302 hiljada dinara, a u 2022.god., je bio iznos od 7.317 hiljada dinara, su kratkoročne finansijske obaveze za po osnovu kredita od Fonda za razvoj Republike Srbije, koji dospeva u 2023. god.

12. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Na rednom broju AOP 0442 u Bilansu stanja je zbir po sledećim pozicijama

	u 000 RSD	
	2023.	2022.
Obaveze prema dobavljačima – matična, zavisna i ostala povezana pravna lica u zemlji	6.349	7.086
Obaveze prema dobavljačima – matična, zavisna i ostala povezana pravna lica u inostranstvu	0	0
Obaveze prema dobavljačima u zemlji	1.993	2.224
Ostale obaveze iz poslovanja	0	0
	8.342	9.310

13. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

Na rednom broju 0449-oznaka za AOP u Bilansu stanja je iznos po sledećim pozicijama:

	u 000 RSD	
	2023.	2022.
Ostale kratkoročne obaveze	4.939	4.729
Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda	1.158	1.328
Obaveze po osnovu poreza na dobitak	0	0
	6.097	6.057

Ostale kratkoročne obaveze se odnose na:

1.Neispłaćene zarade za decembar mesec 2023.godine u iznosu od 4.313 hiljade dinara kao i naknade za trošak prevoza u iznosu od 115 hiljada dinara, naknada za ishranu radnika za vreme radnog vremena u iznosu od 339 hiljade dinara.

2.Obaveze za kamatu i uznosu od 14 hiljada dinara za obavezu u 2024.godini a po Ugovoru o kreditu broj 102792 zaključenim sa Fondom za razvoj Republike Srbije kao kredit za održavanje likvidnosti i nabavku obrtnih sredstava u otežanim ekonomskim uslovima usled pandemije Covid-19 izazvane virusom SARS-Cov-2., jer se interkalarna kamata pripisuje glavnom dugu i ne plaća se u grejs periodu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

14. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST I OSTALIH JAVNIH PRIHODA KAO I KRATKOROČNA PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Na rednim brojevima AOP 0451, AOP 0454 u Bilansu stanja, iskazane su obaveze po sledećim pozicijama

	u 000 RSD	
	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Obaveze za porez na dodatu vrednost	1.128	457
Obaveze za akcize	0	841
Obaveze za porez iz rezultata	0	0
Obaveze za poreze, carine i druge dažbine	30	30
	<u>1.158</u>	<u>1.328</u>
 Kratkoročna pasivna vremenska razgraničenja	 545	 639

i to troškovi koji pripadaju za decembar 2023.g. električne energije od 254 hiljada dinara i potrošenog gasa od 291 hiljada dinara, jer računi su izdati u januaru 2024.god.

Iznos od 1.128 hiljada je obaveza za PDV za decembar mesec 2023.godine plaćena u januaru 2024.godine.

BILANS USPEHA

15. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA

Na rednom broju AOP 1002 je prihod od prodaje robe (sirovine i ambalaža) kupcu Swisslion-Takovo doo Gornji Milanovac u iznosu od 960 hiljada dinara.

Na rednom broju AOP 1005 u Bilansu uspeha iskazani su prihodi od prodaje proizvoda i usluga po sledećim pozicijama:

	u 000 RSD	
	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga:		
na domaćem tržištu		
- matičnim i zavisnim pravnim licima	166.228	183.240
- ostalim povezanim pravnim licima	0	655
-	<u>166.228</u>	<u>183.895</u>
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga		

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

na inostranom tržištu:		
- ostalim povezanim pravnim licima	1.212	7.128
- ostalim eksternim pravnim licima	0	35
	1.212	7.163
	167.440	191.058

16.OSTALI POSLOVNI PRIHODI

Na rednom broju AOP 1011 u Bilansu uspeha u okviru iznosa od 2.688 hiljada dinara poslovnih prihoda i to prihoda od zakupnina je 1.440 hiljada dinara za zakup SL Kuće u Kraljevačkog bataljona Kragujevac od strane RDT Swisslion Takovo doo Novi Beograd, kao i zakupa polovnog vozila u iznosu od 60 hiljada dinara i prefakturisani troškovi električne energije za pomenuti objekat u iznosu od 817 hiljade dinara. Prihod od zakupa vozila od strane Swisslion Takovo doo Gornji Milanovac u iznosu od 339 hiljade dinara i 32 hiljade dinara je prihod od prodaje sekundarnih sirovina (otpadni papir, otpadna folija, otpadna plastika,..) u 2023. godini. U 2022. godini ostali poslovni prihodi iznose 2.567 hiljada dinara.

17.PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE

Na rednom broju AOP 1008 u Bilansu uspeha, u iznosu od 107 hiljada dinara, su prihodi od aktiviranja učinaka i robe i to dati kao uzorci za kontrole i analize Institutima u Kragujevcu, Beogradu i Novom Sadu, a na dan 31.12.2022. godine je bio iznos od 22 hiljada dinara.

18.POVEĆANJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA

Na rednom broju AOP 1009 je iznos od 2.669 hiljada dinara po obračunu proizvodnje po ceni koštanja za 2023. godinu, knjiženo povećanje vrednosti zaliha gotovih proizvoda i poluproizvoda tj. nedovršene proizvodnje a u 2022. godini smo imali smanjenja na AOP 1010 u Bilansu uspeha je bio iznos od 4.327 hiljada dinara po obračunu proizvodnje po ceni koštanja za 2022. godinu, knjiženo smanjenje vrednosti zaliha gotovih proizvoda i poluproizvoda tj. nedovršene proizvodnje.

19.TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE

Na rednom broju AOP 1014 u Bilansu uspeha za 2023. godinu imamo nabavnu vrednost za prodatu robu (sirovine i ambalaža) u iznosu od 906 hiljada dinara, prodato Swisslion-Takovu doo Gornji Milanovac.

Na rednom broju AOP 1015 u Bilansu uspeha prikazani su troškovi materijala, goriva i energije u ukupnom iznosu od 100.620 hiljada dinara po sledećim pozicijama:

	u 000 RSD	
	2023.	2022.
Troškovi osnovnog materijala	66.531	69.475
Troškovi ambalaže	26.404	41.203
Troškovi pomoćnog materijala za izradu	272	358

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Troškovi rezervnih delova i sitnog inventara	355	238
Troškovi ostalog materijala (režijskog)	1.010	1.429
Troškovi električne energije	3.811	3.339
Troškovi energenta-gas	2.175	1.762
Troškovi goriva-benzin,nafta...	62	83
	100.620	117.887

20.TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

Na rednom broju 1016-oznaka za AOP u Bilansu uspeha u ukupnom iznosu od 51.221 hiljade dinara prikazani su troškovi zarada ,naknada zarada i ostali lični rashodi za zaposlene u Društvu po sledećim pozicijama:

	u 000 RSD	
	2023.	2022.
Troškovi zarada i naknada zarada	41.788	39.026
Troškovi poreza i doprinosa na zarade na teret poslodavca	6.331	6.268
Ostali lični rashodi i naknade	3.102	3.282
	51.221	48.576

21.TROŠKOVI AMORTIZACIJE

Na rednom broju AOP 1020 u Bilansu uspeha su troškovi amortizacije osnovnih sredstava i to nematerijalne imovine(licence i softveri) i osnovnih sredstava objekata i opreme za proizvodnju i saobrećaj u iznosu od 1.852 hiljada dinara a u 2022.godini je taj iznos bio 1.856 hiljada dinara.

22.TROŠKOVI REZERVISANJA

U Bilansu uspeha na rednom broju AOP 1023 je iznos od 243 hiljade dinara a za 2022.godinu je bio 54 hiljade dinara i predstavlja rezervisanja za otpremnine kod redovnog odlaska u penziju kad je ispunjen uslov i druge beneficije zaposlenima, u skladu sa MRS 19 –Međunarodni računovodstveni standard-primanja zaposlenih.

23.TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

Na rednom broju AOP 1022 u Bilansu uspeha dati su troškovi proizvodnih usluga po sledećim pozicijama:

	u 000 RSD	
	2023.	2022.
Troškovi transportnih usluga	8.204	8.885
Troškovi usluga održavanja	1.118	721
Troškovi komunalnih usluga i vode	1.616	1.352
Troškovi usluga stručnih službi	8.238	8.026
Troškovi laboratorijskih analiza	556	597
Troškovi ostalih proizvodnih usluga	2.130	2.537

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

21.86222.118

Troškovi ostalih proizvodnih usluga se sastoje od troškova za usluge fiksne i mobilne telefonije, internet usluga provajdera, poštarina, usluga DDD službe, usluga PPZ i BZNR, usluge montaže i ispitivanja hidrantske mreže, troškova stručne literature, usluge registracije vozila i slično.

24. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

Na rednom broju AOP 1024 u Bilansu uspeha dati su nematerijalni troškovi po sledećim pozicijama:

	u 000 RSD	
	2023.	2022.
Troškovi revizije	447	310
Troškovi neproizvodnih usluga	5.460	5.057
Troškovi reprezentacije i uzoraka	208	39
Troškovi premija osiguranja	90	107
Troškovi platnog prometa	75	78
Troškovi članarina	483	218
Troškovi poreza	1.180	1.623
Ostali nematerijalni troškovi	286	193
	<u>8.299</u>	<u>7.625</u>

Najveće učešće u nematerijalnim troškovima su troškovi usluga obezbeđenja u iznosu od 4.719 hiljada dinara za uslugu FOKUS PROTECT doo Vršac i trošak poreza na imovinu za 2023.god. od 948 hiljada dinara, kao i troškovi za naknadu upravljanja otpadom pet, staklo, plastika, za uslugu EKOSTAR PAK doo Umka u iznosu od 492 hiljada dinara pa troškovi revizije u iznosu od 448 hiljada dinara i troškovi članarina 409 hiljada dinara za Komisiju za HOV, bar kodove za GS1 Srbija i godišnja članarina za QUALITY AUSTRIA.

25. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

Na rednom broju AOP 1027 finansijski prihodi u iznosu od 105 hiljada dinara su ostali finansijski prihodi od 105 hiljada dinara i to od kasa sconta za plaćanja dobavljačima, a u poslovnoj 2022.god je bio iznos od 111 hiljada dinara.

Na rednom broju AOP 1032 finansijski rashodi u iznosu od 22 hiljade dinara odnose se na knjižene kamate u poslovnoj 2023. godini u iznosu od 17 hiljade dinara, na kursne razlike u iznosu od 2 hiljade dinara, kao i ostali finansijski rashodi u iznosu od 1.hiljada dinara a u 2022 godini je bio iznos od 5.992 hiljade dinara a najveći deo je bio kasa sconto od 10% na uplatu na dan 26.12.2022.god od strane Swisslion Takovo doo Gornji Milanovac i to iznos od 5.833 hiljade dinara.

26. OSTALI PRIHODI

Na rednom broju AOP 1041 u Bilansu uspeha za 2023.g. ostali prihodi su 26 hiljada dinara a u 2022.godini nije bilo ostalih prihoda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

27. OSTALI RASHODI

Na rednom broju AOP 1042 prikazani su rashodi u iznosu od 941 hiljade dinara je rashod robe iznad dozvoljenog kala,rastura i loma u iznosu od 927 hiljada dinara i iznos od 14 hiljada dinara je RTS taksa javnom servisu. Na toj poziciji u 2022. godini je bio iznos od 14 hiljada dinara.

28. NEGATIVNI NETO EFEKAT PO OSNOVU GUBITKA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, PROMENA RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKI GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA

Gubitak poslovanja koje se obustavlja, promena računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih perioda za 2023. godini nema a u 2022. godini je taj iznos bio 67 hiljada dinara.

29. POREZ NA DOBITAK

Odloženi poreski rashodi perioda u 2023.godini iznose 440 hiljada rsd, dok su 2022.godini iznosili 117 hiljada rsd.

G. TRANSAKCIJE SA MATIČNIM I ZAVISNIM PRAVNIM LICIMA I OSTALIM POVEZANIM PRAVNIM LICIMA

Većinski vlasnik Društva je Swisslion Takovo d.o.o. Gornji Milanovac u čijem vlasništvu se nalazi 64,17% akcija Društva ili 8.182 akcije (hartije od vrednosti), a manjinskim akcionarima kojima pripada 35,83% akcija Društva, odnosno, ostalim manjinskim akcionarima 19.76% ili 2.506 akcija, Fondu PIO 3,58% ili 456 akcija i Akcionarskom fondu 12,49% tj.1.591 akcija.

Posebno u napomenama obelodanjujemo poslovne odnose sa društvima u Poslovnom sistemu Swisslion-Takovo. Društvo je u 2023. godini imalo poslovno-tehničku saradnju sa matičnim pravnim i sa povezanim pravnim licima u zemlji i inostranstvu, po osnovu nabavke sirovina i ambalaže, kancelarijskog materijala, sredstava za higijenu, materijala za održavanje opreme, prodaje gotovih proizvoda, usluga prevoza u drumskom saobraćaju, usluga rada IT sektora, usluga marketinga, usluga posloводства, usluga održavanja i obezbeđenja uslova rada, izdavanja u zakup građevinskog objekta, i usluga upućivanja radnika od Swisslion Takovo doo Gornji Milanovac.

Pregled potraživanja i obaveza prema Društvima u Poslovnom sistemu na dan 31.12.2023. god. prikazani su na sledećoj tabeli:

	Matična društva	Ostala povezana pravna lica	Ukupno
Akcijski kapital	50.396	-	50.396
Zalihe na stanju	10.860	-	10.860
Potraživanja	137.628	232	137.860
Obaveze iz poslovanja	0	6.349	6.349

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

U godini koja se završila na dan 31.12.2023. godine, nastale su sledeće transakcije sa povezanim pravnim licima.

Transakcije	Matično društvo	Ostala povezana pravna lica	Ukupno
Prihodi od prodaje robe	960	0	960
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	166.228	0	166.228
Prihodi od prodaje na ino.tržištu	-	1.157	1.157
Prihodi od zakupnina	339	2.317	2.656
Ukupni prihodi	167.527	3.474	171.001
Nabavnorednost prodane robe	906	0	906
Troškovi materijala	85.221	-	85.221
Ostali poslovni rashodi	8.923	9.640	18.563
Ukupni rashodi	95.050	9.640	104.690

Posebno obelodanjujemo pojedinačne transakcije sa povezanim pravnim licima u poslovnoj 2023. godini u 000 RSD i to:

	Prihodi	Rashodi
Swisslion Takovo d.o.o., Gornji Milanovac	167.527	95.050
RDT Swisslion Takovo d.o.o., Beograd	2.317	4
Swisslion Group d.o.o., Novi Sad	-	7.938
Swisslion Bulgaria EOOD, Bugarska	90	-
Swisslion Takovo d.o.o., Podgorica	879	-
Swisslion Skoplje d.o.o., Makedonija	-	-
RDT Swisslion Takovo d.o.o., Trebinje	75	1.698
Swisslion Sisak, Hrvatska	112	-
Ukupno	171.001	104.690

Obaveze i potraživanja između povezanih pravnih lica, matičnih zavisnih i ostalih ,na dan 31.12.2023. godine data su u narednom pregledu u 000 RSD:

	Potraživanja	Obaveze
Swisslion-Takovo d.o.o., Gornji Milanovac	137.627	0
RDT Swisslion Takovo d.o.o., Beograd	233	158
Swisslion Group d.o.o., Novi Sad	-	6.348
Swisslion Takovo d.o.o., Podgorica	-	-
Swisslion Skoplje d.o.o., Makedonija	-	-
RDT Swisslion Trebinje d.o.o., Trebinje	-	-
Swisslion Sisak, Hrvatska	-	-
Ukupno	137.860	6.506

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Uskladu sa MRS 24-Obelodanjivanje povezanih strana u narednim pregledima obelodanjujemo i transakcije sa povezanim pravnim licima u 2022.godini.

Pregled potraživanja i obaveza prema Društvima u Poslovnom sistemu na dan 31.12.2022. god. prikazani su na sledećoj tabeli:

	Matična društva	Ostala povezana pravna lica	Ukupno
Akcijski kapital	50.396	-	50.396
Zalihe na stanju	21.964	-	21.964
Potraživanja	144.599	2.946	147.545
Obaveze iz poslovanja	0	7.289	7.289

U godini koja se završila na dan 31.12.2022. godine, nastale su sledeće transakcije sa povezanim pravnim licima.

Transakcije	Matično društvo	Ostala povezana pravna lica	Ukupno
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	178.062	0	178.062
Prihodi od prodaje na ino.tržištu	-	7.127	7.127
Prihodi od zakupnina	382	2.133	2.515
Ukupni prihodi	178.444	9.260	187.704
Troškovi materijala	110.207		110.207
Ostali poslovni rashodi	9.454	9.508	18.962
Ukupni rashodi	119.661	9.508	129.169

Posebno obelodanjujemo pojedinačne transakcije sa povezanim pravnim licima u poslovnoj 2022. godini u 000 rsd i to:

	Prihodi	Rashodi
Swisslion-Takovo doo GM	178.444	119.661
Swisslion doo BG	-	-
Swisslion Bulgaria EOOD	105	-
Swisslion Group doo NS	-	7.726
RDT Swisslion Takovo doo	2.133	6
Swisslion Takovo doo Podgorica	3.933	-
Swisslion Skoplje doo	387	-
RDT Swisslion Trebinje	638	1.776

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Swisslion Sisak	2.064	-
Ukupno	187.704	129.169

Obaveze i potraživanja između povezanih pravnih lica, matičnih zavisnih i ostalih, na dan 31.12.2022. godine data su u narednom pregledu u 000 rsd:

	Potraživanja	Obaveze
Kompanija Takovo ad GM	144.599	0
Swisslion Skoplje doo	387	0
Makedonija		
Swisslion Group doo NS	-	7.086
RDT Swisslion Takovo doo BG	231	204
Swisslion Takovo doo Podgorica	1.154	-
RDT Swisslion Trebinje	90	-
Swisslion Sisak Hrvatska	1.084	-
Ukupno	147.545	7.290

Naknade ključnom rukovodstvu

Ključno rukovodstvo čini direktor. Naknada je plaćena u toku 2023.godine u ukupnom iznosu od 300.000 dinara, odnosno mesečno 25 hiljada dinara.

Upravljanje finansijskim rizicima

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to: tržišnom riziku (koji obuhvata rizik od promene kursa stranih valuta, rizik od promene kamatnih stopa i rizik od promene cena), riziku likvidnosti i kreditnom riziku.

Upravljanje rizikom sa kojim se suočava Društvo je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsku poziciju i poslovanje u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta. Upravljanje rizicima definisano je računovodstvenim i finansijskim politikama Društva usvojenim od strane Rukovodstva. U toku 2023. godine nije bilo promena u politikama upravljanja rizicima.

Kategorije finansijskih instrumenata prikazane su u sledećoj tabeli:

	u RSD 000	
Finansijski instrumenti	2023.	2022.
Finansijska sredstva	138.037	144.849
Finansijske obaveze	20.513	27.190
Neto pozicija	117.524	117.659

Tržišni rizik

Rizik od promene kursa stranih valuta

Društvo je izloženo riziku od promena kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i ili sa

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

valutnom klauzulom. Društvo nije zaključivalo bitne ugovore sa valutnom klauzulom i nema na dan 31.12.2023.god.deviznih obaveza.

Rizik od promene kamatnih stopa

Društvo je izloženo raznim rizicima koji kroz efekte promena visine kamatnih stopa deluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine, ukoliko su kamatne stope varijabilne. Poslovanje Društva je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dospevaju za naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima. Ovaj rizik zavisi od finansijskog tržišta, te Društvo nema na raspolaganju instrumente kojim bi ublažilo njegov uticaj. Društvo nema rizik od promene kamatnih stopa jer samo ima obaveze po kreditu od Fonda Za Razvoj Republike Srbije sa fiksnom kamatnom stopom, I to kao kredit za održavanje likvidnosti i nabavku obrtnih sredstava u otežanim ekonomskim uslovima usled pandemije Covid-19 izazvane virusom SARS-Cov-2.

Rizik od promene cena

Društvo nije izloženo riziku od promene cena vlasničkih hartija od vrednosti s obzirom da u bilansu stanja nema ulaganja klasifikovanih kao raspoloživa za prodaju ili kao finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Društvo neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru. Konačna odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti je na rukovodstvu Društvo je uspostavilo odgovarajući sistem upravljanja za potrebe kratkoročnog, srednjoročnog i dugoročnog finansiranja kao i upravljanjem likvidnošću. Društvo upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane rezerve kontinuiranim praćenjem planiranog i stvarnog novčanog toka, kao i održavanjem adekvatnog odnosa dospeća finansijskih sredstava i obaveza.

Kreditni rizik

Društvo nije izloženo kreditnom riziku koji predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Društvu izmire u potpunosti i na vreme, što bi imalo za rezultat finansijski gubitak Društva. Kreditni rizik se vezuje za gotovinu i gotovinske ekvivalente, depozite u bankama i finansijskim institucijama, dugoročne i kratkoročne finansijske plasmane, potraživanja i date garancije i jemstva trećim licima. U Republici Srbiji ne postoje specijalizovane rejting agencije koje vrše nezavisnu klasifikaciju i rangiranje privrednih društava. Usled toga, Društvo/Preduzeće je prinuđeno da koristi ostale javno dostupne finansijske informacije (npr. podatke o bonitetu koje pruža Agencija za privredne registre) i interne istorijske podatke o saradnji sa određenim poslovnim partnerom u cilju određivanja njegovog boniteta.

Društvo nema značajniju koncentraciju kreditnog rizika, jer se njegova potraživanja i plasmani odnose najviše na jedno matično preduzeće Swisslion-Takovo doo Gornji Milanovac, a potraživanja su na dan 31.12.2023.g.u iznosu od 137.627 hiljada dinara a nema obaveze prema matičnom društvu.

Upravljanje rizikom kapitala

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Društvo se opredelilo za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica.

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala, a vlasnicima odgovarajući prinos na kapital.

Struktura kapitala Društva/Preduzeća sastoji se od dugovanja, uključujući kratkoročne i dugoročne kredite, gotovine i gotovinskih ekvivalenata i kapitala koji se pripisuje vlasnicima, a koji uključuje akcijski kapital, rezerve, nerealizovane dobitke i gubitke po osnovu hartija od vrednosti, kao i neraspoređeni dobitak. Kontrola finansija vrši se na nivou Društva pregledanjem strukture kapitala na godišnjem nivou. Kao deo tog pregleda, rukovodstvo Društva razmatra cenu kapitala i rizik povezan sa vrstom kapitala.

Na dan bilansa stanja, stepen zaduženosti Društva/Preduzeća bio je kao što sledi:

	u RSD 000	
Stepen zaduženosti	2023.	2022.
1. Ukupne obaveze (bez kapitala)	20.513	28.609
2. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	177	19
3. Neto dugovanje (1-2)	20.336	28.590
4. Kapital	199.516	211.926
5. Ukupan kapital (3+4)	219.852	240.516
6. Stepen zaduženosti (3/5)	9,25%	11,89%

Poreski rizici

Poreski propisi Republike Srbije se često različito tumače i često se menjaju. Tumačenja važećih poreskih propisa od strane poreskih vlasti na ime nekih transakcija i aktivnosti u Društvu mogu se razlikovati od tumačenja odgovornog osoblja u Društvu. Usled toga neke transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti tako da Društvu može biti određen dodatni iznos poreza i kamata koji ne može biti i materijalno značajan. Period zastarelosti poreske obaveze je pet godina to jest poreski organ ima pravo da odredi plaćanja neizmirenih obaveza u roku od pet godina od kada je obaveza nastala.

Pored navedenog, Društvo ima značajne transakcije sa povezanim pravnim licima. Iako rukovodstvo Društva smatra da Društvo poseduje dovoljnu i adekvatnu prateću dokumentaciju u vezi sa transfernim cenama, postoji neizvesnost da se zahtevi i tumačenja poreskih i drugih organa razlikuju od tumačenja rukovodstva. Rukovodstvo Društva smatra da eventualna različita tumačenja neće imati materijalno značajnih posledica po finansijske izveštaje Društva.

Rizici po osnovu sudskih sporova

Nema (značajnih) sporova koji se vode na teret Društva, pa finansijski izveštaji za 2023. godinu ne sadrže korekcije po osnovu potencijalnih obaveza koje bi po završetku sporova mogle nastati.

POTENCIJALNE OBAVEZE

Društvo na dan Bilansa stanja nema potencijalnih obaveza.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

PRIMLJENA JEMSTVA, GARANCIJE I DRUGA SREDSTVA OBEZBEĐENJA

Društvo na dan Bilansa stanja nema primljenih jemstava, garancija i drugih sredstava obezbeđenja.

DOGAĐAJI POSLE IZVEŠTAJNOG PERIODA

Do 19.02.2024. godine dana odobravanja finansijskih izveštaja za 2023. godinu nije nastao nikakav događaj koji bi mogao uticati na realnost finansijskih izveštaja Društva za 2023. godinu.

KLJUČNI POKAZATELJI POSLOVANJA

	2022. godina	2023.godina
Prihodi ukupno	189.431	173.995
Rashodi ukupno	204.052	185.966
Neto dobitak/gubitak	-14.688	-11.971
Prihodi od prodaje	191.058	167.440
EBITDA	-6.940	-9.287
EBITDA marža	-3,63%	-5,55%
Stalna imovina	56.795	54.931
Obrtna imovina	188.220	170.018
Ukupna aktiva	245.015	224.949
Ukupni kapital	211.926	199.516
Dugoročna rezervisanja	984	1.227
Dugoročne obaveze	4.302	-
Odložene poreske obaveze	4.480	4.920
Kratkoročne obaveze	23.323	19.286
Ukupna pasiva	245.015	224.949

DEVIZNI KURS

Zvanični devizni kurs Narodne Banke Srbije, korišćen za preračun deviznih pozicija u bilansima na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine u funkcionalnu valutu (RSD), za sledeće strane valute:

	U RSD	
	31. 12. 2023.	31.12.2022
EUR	117,1737	117,3224

Kragujevac, 19. Februar 2024. godine.
Zakonski zastupnik

Irena Radulović, generalni direktor

I. Radulović

Digitalno potpisano
Manojlović Branislav
izdavalac sertifikata:
Privredna Komora Srbije
29.04.2024. 06:24:05

SWISSLION MILODUH A.D., KRAGUJEVAC

Finansijski izveštaji za 2023. godinu u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije i

Izveštaj nezavisnog revizora

SADRŽAJ

Izveštaj nezavisnog revizora.....	1-3
Bilans stanja na dan 31.12.2023. godine	
Bilans uspeha u periodu od 01.01.2023. godine do 31.12.2023. godine	
Izveštaj o ostalom rezultatu u periodu od 01.01.2023. godine do 31.12.2023. godine	
Izveštaj o tokovima gotovine u periodu od 01.01.2023. godine do 31.12.2023. godine	
Izveštaj o promenama na kapitalu u periodu od 01.01.2023. godine do 31.12.2023. godine	
Napomene uz finansijske izveštaje za 2023. godinu	
Godišnji izveštaj o poslovanju za 2023. godinu	

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima i rukovodstvu Swisslion Miloduh a.d., Kragujevac

Kvalifikovano mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja društva Swisslion Miloduh a.d., Kragujevac (u daljem tekstu: Društvo), koji obuhvataju Bilans stanja na dan 31. decembar 2023. godine i odgovarajući Bilans uspeha, Izveštaj o ostalom rezultatu, Izveštaj o promenama na kapitalu i Izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, i napomene uz finansijske izveštaje koje uključuju sumarni pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja opisanih u odeljku Osnova za kvalifikovano mišljenje, priloženi finansijski izveštaji daju istinit i objektivni prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima finansijske pozicije Društva na dan 31. decembar 2023. godine i njegove finansijske uspešnosti i tokova gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije.

Osnova za kvalifikovano mišljenje

Društvo u 2023. godini nije vršilo ponovno odmeravanje procenjene fer vrednosti nekretnina, postrojenja, opreme i investicionih nekretnina. Poslednje usklađivanje knjigovodstvene vrednosti sa procenjenim vrednostima izvršeno je na dan 31. decembar 2021. godine, a po osnovu procene koja nije zadovoljavala sve kriterijume za potrebe finansijskog izveštavanja u skladu sa zahtevima IFRS/IAS. Primenom dodatnih revizijskih procedura nismo se mogli uveriti u realnost i objektivnost iskazane vrednosti nekretnina, postrojenja, opreme i investicionih nekretnina u finansijskim izveštajima za 2023. godinu po navedenom osnovu.

Reviziju smo izvršili u skladu sa standardima revizije primenjivim u Republici Srbiji i Zakonom o reviziji Republike Srbije. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u odeljku izveštaja koji je naslovljen Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja. Mi smo nezavisni u odnosu na Društvo u skladu sa Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe Odbora za Međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA Kodeks) i etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Republici Srbiji, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih izveštaja za tekući period. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu revizije finansijskih izveštaja u celini i u formiranju našeg mišljenja o njima, i mi nismo izneli izdvojeno mišljenje o ovim pitanjima.

Ključno revizijsko pitanje: Transakcije sa povezanim licima

Društvo kao deo grupacije u svom poslovanju imalo je najznačajnije transakcije sa matičnim društvom Swisslion-Takovo d.o.o., Gornji Milanovac koje su obelodanjene u napomeni G uz priložene finansijske izveštaje. Iniciranje, priznavanje, vrednovanje i klasifikacija napred navedenih transakcija predstavlja složena i subjektivna prosuđivanja rukovodstva. Pored toga, napred navedene transakcije predstavljaju najznačajnije transakcije koje je Društvo obavljalo u svom redovnom poslovanju. Stoga, transakcije sa povezanim licima zahtevaju veći stepen pažnje i smatraju se ključnim pitanjem revizije.

Naš pristup ovom pitanju

Izvršili smo, između ostalih, sledeće revizorske procedure:

- stekli smo razumevanje procesa koje je rukovodstvo primenjivalo za identifikaciju i evidentiranje transakcija sa povezanim licima;
- sagledali smo kontrole rukovodstva u vezi sa procenjivanjem i odobravanjem transakcija sa povezanim licima i potvrdili smo obelodanjivanja rukovodstva u vezi sa tim transakcijama;
- ostvarili smo uvid u Studiju o transfernim cenama i uverili se da ista sadrži sve bitne elemente propisane relevantnom regulativom;
- testirali smo salda računa potraživanja, obaveza, prihoda i rashoda nastalih po osnovu transakcija sa matičnim društvom putem nezavisnih konfirmacija, kao i testiranjem relevantne dokumentacije.

Na osnovu izvršenih postupaka, ocenili smo adekvatnost obelodanjivanja u napomenama uz finansijske izveštaje i ispunjavanja uslova da su transakcije sa povezanim licima izvršene pod tržišnim uslovima.

Ostale informacije

Rukovodstvo je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju Godišnji izveštaj o poslovanju za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2023. godine. Naše mišljenje o finansijskim izveštajima se ne odnosi na ostale informacije i ne izražavamo bilo koji oblik zaključka kojim se pruža uveravanje o njima.

U vezi sa našom revizijom finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije i pritom razmotrimo da li postoji materijalna nedoslednost između njih i finansijskih izveštaja ili naših saznanja stečenih tokom revizije, ili na drugi način, predstavljaju materijalno pogrešna iskazivanja.

Na osnovu rada koji smo obavili tokom revizije finansijskih izveštaja, po našem mišljenju Godišnji izveštaj o poslovanju za 2023. godinu je sastavljen u skladu sa zahtevima Zakona o računovodstvu (Službeni glasnik RS broj 73/2019 i 44/2021) i Zakona o tržištu kapitala (Službeni glasnik RS broj 31/2011, 112/2015, 108/2016, 9/2020 i 153/2020), i informacije koje su obelodanjene u Godišnjem izveštaju o poslovanju za 2023. godinu su po svim materijalno značajnim pitanjima usklađene sa finansijskim izveštajima za istu poslovnu godinu.

Pored toga, ako na osnovu rada koji smo obavili, zaključimo da postoji materijalno značajno pogrešno iskazivanje ostalih informacija, od nas se zahteva da tu činjenicu saopštimo u izveštaju. U tom smislu, ne postoji ništa što bi trebali da saopštimo u izveštaju.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Društvo ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja Društva.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uveravanja u razumnoj meri o tome da finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške i izdavanje izveštaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa standardima revizije primenjivim u Republici Srbiji uvek otkriti materijalno pogrešne iskaze ako takvi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije u skladu sa standardima revizije primenjivim u Republici Srbiji, mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

- Vršimo identifikaciju i procenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola entiteta.
- Vršimo procenu primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, da li postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti entiteta da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u svom izveštaju skrenemo pažnju na povezana obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da entitet prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, i da li su u finansijskim izveštajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vreme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom revizije.

Takođe, dostavljamo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zahtevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koja može razumno da se pretpostavi da utiču na našu nezavisnost, i gde je to moguće, o povezanim merama zaštite.

Od pitanja koja su saopštena licima ovlašćenim za upravljanje, mi određujemo koja pitanja su bila od najveće važnosti u reviziji finansijskih izveštaja za tekući period i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ova pitanja u izveštaju revizora, osim ako zakon ili regulativa isključuje javno obelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno retkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izveštaj revizora, zato što je razumno očekivati da negativne posledice budu veće nego koristi od takve komunikacije.

Beograd, 29. april 2024. godine

Branislav Manojlović

Licencirani ovlašćeni revizor

BILANS STANJA
na dan 31.12.2023. godine

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj*	Iznos		
				Tekuća godina	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2022.	Početno stanje 01.01.2022.
1	2	3	4	5	6	7
	AKTIVA					
0	A. UPISANI I NEUPLAĆENI KAPITAL	0001				
	B. STALNA IMOVINA (0003 + 0009 + 0017 + 0018 + 0028)	0002	1	54.931	56.795	58.716
01	I. NEMATERIJALNA IMOVINA (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008)	0003	1		3	9
010	1. Ulaganja u razvoj	0004				
011, 012 i 014	2. Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala nematerijalna imovina	0005			3	9
013	3. Gudvil	0006				
015 i 016	4. Nematerijalna imovina uzeta u lizing i nematerijalna imovina u pripremi	0007				
017	5. Avansi za nematerijalnu imovinu	0008				
02	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (0010 + 0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016)	0009	1	54.931	56.781	58.629
020, 021 i 022	1. Zemljište i građevinski objekti	0010	1	37.429	38.324	39.218
023	2. Postrojenja i oprema	0011	1	6.927	7.882	8.836
024	3. Investicione nekretnine	0012	1	10.575	10.575	10.575
025 i 027	4. Nekretnine, postrojenja i oprema uzeti u lizing i nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	0013				
026 i 028	5. Ostale nekretnine, postrojenja i oprema i ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	0014				
029 (deo)	6. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu u zemlji	0015				
029 (deo)	7. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu u inostranstvu	0016				
03	III. BIOLOŠKA SREDSTVA	0017				
04 i 05	IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (0019 + 0020 + 0021 + 0022 + 0023 + 0024 + 0025 + 0026 + 0027)	0018			11	78
040 (deo), 041 (deo) i 042 (deo)	1. Učešća u kapitalu pravnih lica (osim učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća)	0019				
040 (deo), 041 (deo), 042 (deo)	2. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	0020				
043, 050 (deo) i 051 (deo)	3. Dugoročni plasmani matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima i dugoročna potraživanja od tih lica u zemlji	0021				
044, 050 (deo), 051 (deo)	4. Dugoročni plasmani matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima i dugoročna potraživanja od tih lica u inostranstvu	0022				
045 (deo) i 053 (deo)	5. Dugoročni plasmani (dati krediti i zajmovi) u zemlji	0023				
045 (deo) i 053 (deo)	6. Dugoročni plasmani (dati krediti i zajmovi) u inostranstvu	0024				
046	7. Dugoročna finansijska ulaganja (hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti)	0025				
047	8. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli	0026				
048, 052, 054, 055 i 056	9. Ostali dugoročni finansijski plasmani i ostala dugoročna potraživanja	0027			11	78
28 (deo), osim 288	V. DUGOROČNA AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0028				
288	VI. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0029				

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj*	Iznos		
				Tekuća godina	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2022.	Početno stanje 01.01.2022.
1	2	3	4	5	6	7
	G. OBRтна IMOVINA (0031 + 0037 + 0038 + 0044 + 0048 + 0057+ 0058)	0030		170.018	188.220	207.587
Klasa 1 (osim 14)	I. ZALIHE (0032 + 0033 + 0034 + 0035 + 0036)	0031	2	29.396	38.043	41.257
10	1. Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	0032	2	10.860	21.964	20.816
11 i 12	2. Nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi	0033	2	16.533	15.963	20.190
13	3. Roba	0034				
150, 152 i 154	4. Plaćeni avansi za zalihe i usluge u zemlji	0035		3	216	251
151, 153 i 155	5. Plaćeni avansi za zalihe i usluge u inostranstvu	0036				
14	II STALNA IMOVINA KOJA SE DRŽI ZA PRODAJU I PRESTANAK POSLOVANJA	0037				
20	III. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE (0039 + 0040 + 0041 + 0042 + 0043)	0038	3	137.938	147.595	162.248
204	1. Potraživanja od kupaca u zemlji	0039		78	51	26
205	2. Potraživanja od kupaca u inostranstvu	0040				
200 i 202	3. Potraživanja od matičnog, zavisnih i osatih povezanih lica u zemlji	0041	3	137.860	144.830	160.578
201 i 203	4. Potraživanja od matičnog, zavisnih i osatih povezanih lica u inostranstvu	0042			2.714	1.644
206	5. Ostala potraživanja po osnovu prodaje	0043				
21, 22 i 27	IV. OSTALA KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (0045+0046+0047)	0044		2.453	2.454	3.340
21, 22 osim (223 i 224) i 27	1. Ostala potraživanja	0045	6		1	887
223	2. Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	0046	4	2.453	2.453	2.453
224	3. Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa	0047				
23	VI. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0049 + 0050 + 0051 + 0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056)	0048		11	67	67
230	1. Kratkoročni krediti i plasmani - matično i zavisna pravna lica	0049				
231	2. Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana pravna lica	0050				
232, 234 (deo)	3. Kratkoročni krediti, zajmovi i plasmani u zemlji	0051	7	11	67	67
233, 234 (deo)	4. Kratkoročni krediti, zajmovi i plasmani u inostranstvu	0052				
235	5. Hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	0053				
236 (deo)	6. Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	0054				
237	7. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli	0055				
236 (deo), 238 i 239	8. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	0056				
24	VI. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA	0057	5	177	19	548
28 (deo) osim 288	VII. KRATKOROČNA AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0058	8	43	42	107
	D. UKUPNA AKTIVA = POSLOVNA IMOVINA (0001 + 0002 + 0029 + 0030)	0059		224.949	245.015	266.283
88	Đ. VANBILANSNA AKTIVA	0060				
	PASIVA					

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj*	Iznos		
				Tekuća godina	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2022.	Početno stanje 01.01.2022.
1	2	3	4	5	6	7
	A. KAPITAL (0402 + 0403 + 0404 + 0405 + 0406 - 0407 + 0408 + 0411 - 0412) ≥ 0	0401	9	199.516	211.926	226.731
30, osim 306	I. OSNOVNI KAPITAL	0402	9	78.536	78.536	78.536
31	II. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0403				
306	III. EMISIONA PREMIJA	0404				
32	IV. REZERVE	0405				
330 i potražni saldo računa 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	V. POZITIVNE REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA I DRUGIH KOMPNENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA	0406	9	35.452	35.452	35.452
dugovni saldo računa 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	VI. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA I DRUGIH KOMPONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA	0407				
34	VIII. NERASPOREĐENI DOBITAK (0409+ 0410)	0408		97.939	112.743	113.230
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	0409	9	97.939	112.743	113.230
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	0410				
	VIII. UČEŠĆE BEZ PRAVA KONTROLE	0411				
35	IX. GUBITAK (0413 + 0414)	0412		12.411	14.805	487
350	1. Gubitak ranijih godina	0413				
351	2. Gubitak tekuće godine	0414	9	12.411	14.805	487
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (0416 + 0420 + 0428)	0415		1.227	5.286	12.761
40	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (0417 + 0418 + 0419)	0416		1.227	984	930
404	1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	0417	10	1.227	984	930
400	2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	0418				
40, osim 400 i 404	3. Ostala dugoročna rezervisanja	0419				
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (0421 + 0422 + 0423 + 0424 + 0425 + 0426 + 0427)	0420			4.302	11.831
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	0421				
411 (deo) i 412 (deo)	2. Dugoročni krediti i ostale dugoročne obaveze prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u zemlji	0422				
411 (deo) i 412 (deo)	3. Dugoročni krediti i ostale dugoročne obaveze prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u inostranstvu	0423				
414 i 418 (deo)	4. Dugoročni krediti, zajmovi i obaveze po osnovu lizinga u zemlji	0424			4.302	11.619
415 i 418 (deo)	5. Dugoročni krediti, zajmovi i obaveze po osnovu lizinga u inostranstvu	0425				
413	6. Obaveze po osnovu emitovanih hartija od vrednosti	0426				
419	7. Ostale dugoročne obaveze	0427				212
49 (deo), osim 498 i 495 (deo)	III. DRUGORIČNA PASIVNA VREMENA RAZGRANIČENJA	0428				
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	0429	11	4.920	4.480	4.364
495 (deo)	G. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	0430				
	D. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (0432 + 0433 + 0441 + 0442 + 0449 + 0453 + 0454)	0431		19.286	23.323	22.427
467	I. KRATKOROČNA REZERVISANJA	0432				
42, osim 427	II. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE (0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0433	10	4.302	7.317	4.870

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj*	Iznos		
				Tekuća godina	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2022.	Početno stanje 01.01.2022.
1	2	3	4	5	6	7
420 (deo) i 421 (deo)	1. Obaveze po osnovu kredita prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u zemlji	0434				
420 (deo) i 421 (deo)	2. Obaveze po osnovu kredita prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u inostranstvu	0435				
422 (deo), 424 (deo), 425 (deo), i 429 (deo)	3. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu domaće banke	0436				
422 (deo), 424 (deo), 425 (deo) i 429 (deo)	4. Obaveze po osnovu kredita od domaćih banaka	0437	10	4.302	7.317	4.870
423, 424 (deo), 425 (deo) i 429 (deo)	5. Krediti, zajmovi i obaveze iz inostranstva	0438				
426	6. Obaveze po kratkoročnim hartijama od vrednosti	0439				
428	7. Obaveze po osnovu finansijskih derivata	0440				
430	III. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	0441				
43 osim 430	III. OBAVEZE IZ POSLOVANJA (0443 + 0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448)	0442	12	8.342	9.310	9.489
431 i 433	1. Obaveze prema dobavljačima - matična, zavisna pravna lica i ostala povezana lica u zemlji	0443	12	6.349	7.086	6.805
432 i 434	2. Obaveze prema dobavljačima - matična, zavisna pravna lica i ostala povezana lica u inostranstvu	0444				
435	3. Obaveze prema dobavljačima u zemlji	0445	12	1.993	2.224	2.684
436	4. Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu	0446				
439 (deo)	5. Obaveze po menicama	0447				
439 (deo)	6. Ostale obaveze iz poslovanja	0448				
44, 45, 46, osim 467, 47 i 48	V. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE (0450 + 0451 + 0452)	0449	13	6.097	6.057	7.641
44, 45 i 48 osim 467	1. Ostale kratkoročne obaveze	0450	13	4.939	4.729	7.018
47, 48 osim 481	2. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda	0451	13	1.158	1.328	623
481	3. Obaveze po osnovu poreza na dobitak	0452				
427	VI. OBAVEZE PO OSNOVU SREDSTAVA NAMENJENIH PRODAJI I SREDSTAVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	0453				
49 (deo) osim 498	VII. KRATKOROČNA PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0454	14	545	639	427
	Đ. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA (0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0059) ≥ 0 = 0407 + 0412 - 0402 - 0403 - 0404 - 0405 - 0406 - 0408 - 0411) ≥ 0	0455				
	E. UKUPNA PASIVA (0401 + 0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0455)	0456		224.949	245.015	266.283
89	Ž. VANBILANSNA PASIVA	0457				

*Redni broj u Napomenama uz finansijske izveštaje gde je izvršeno detaljnije obelodanjivanje prikazanog iznosa

Ovi finansijski izveštaji odobreni su za objavljivanje dana 19.02.2024.godine i potpisani su od strane zakonskog zastupnika AD Swisslion Miloduh Kragujevac.

BILANS USPEHA

za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj*	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. POSLOVNI PRIHODI (1002 + 1005 + 1008 + 1009 - 1010 + 1011 + 1012)	1001		173.864	189.320
60	I. PRIHODI OD PRODAJE ROBE (1003 + 1004)	1002		960	
600, 602 i 604	1. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1003		960	
601, 603 i 605	2. Prihodi od prodaje roba na inostranom tržištu	1004			
61	II. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA (1006 + 1007)	1005	15	167.440	191.058
610, 612 i 614	1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1006	15	166.228	183.895
611, 613 i 615	2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	1007	15	1.212	7.163
62	III. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE	1008	17	107	22
630	IV. POVEĆANJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA	1009	18	2.669	
631	V. SMANJENJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA	1010	18		4.327
64 i 65	VI. OSTALI POSLOVNI PRIHODI	1011	16	2.688	2.567
68, osim 683, 685 i 686	VII. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE (OSIM FINANSIJSKE)	1012			
	B. POSLOVNI RASHODI (1014 + 1015 + 1016 + 1020 + 1021 + 1022 + 1023 + 1024)	1013		185.003	198.116
50	I. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE	1014		906	
51	II. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE	1015	19	100.620	117.887
52	III. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI (1017 + 1018 + 1019)	1016		51.221	48.576
520	1. Troškovi zarada i naknada zarada	1017	20	41.768	39.026
521	2. Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada	1018	20	6.331	6.268
52 osim 520 i 521	3. Ostali lični rashodi i naknade	1019	20	3.102	3.282
540	IV. TROŠKOVI AMORTIZACIJE	1020	21	1.852	1.856
58, osim 583, 585 i 586	V. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE (OSIM FINANSIJSKE)	1021			
53	VI. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	1022	23	21.862	22.118
54, osim 540	VII. TROŠKOVI REZERVISANJA	1023	22	243	54
55	VIII. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	1024	24	8.299	7.625
	V. POSLOVNI DOBITAK (1001 - 1013) ≥ 0	1025			
	G. POSLOVNI GUBITAK (1013 - 1001) ≥ 0	1026		11.139	8.796
	D. FINANSIJSKI PRIHODI (1028 + 1029 + 1030 + 1031)	1027	25	105	111
660 i 661	I. FINANSIJSKI PRIHODI IZ ODNOSA SA MATIČNIM, ZAVISNIM I OSTALIM POVEZANIM LICIMA	1028			
662	II. PRIHODI OD KAMATA	1029			1
663 i 664	III. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE I POZITIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE	1030			
665 i 669	IV. OSTALI FINANSIJSKI PRIHODI	1031		105	110
	Đ. FINANSIJSKI RASHODI (1033 + 1034 + 1035 + 1036)	1032	25	22	5.922
560 i 561	I. FINANSIJSKI RASHODI IZ ODNOSA SA MATIČNIM, ZAVISNIM I OSTALIM POVEZANIM LICIMA	1033		1	5
562	II. RASHODI KAMATA	1034		17	84
563 i 564	III. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE I NEGATIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE	1035		3	
565 i 569	IV. OSTALI FINANSIJSKI RASHODI	1036		1	5.833

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj*	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	E. DOBITAK IZ FINANSIRANJA (1027 - 1032) ≥ 0	1037		83	
	Ž. GUBITAK IZ FINANSIRANJA (1032 - 1027) ≥ 0	1038			5.811
683, 685 i 686	Z. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI FINANSIJSKE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1039			
583, 585 i 588	I. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI FINANSIJSKE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1040			
67	J. OSTALI PRIHODI	1041	26	26	
57	K. OSTALI RASHODI	1042	27	941	14
	L. UKUPNI PRIHODI (1001 + 1027 + 1039 + 1041)	1043		173.985	189.431
	LJ. UKUPNI RASHODI (1013 + 1032 + 1040 + 1042)	1044		185.966	204.052
	M. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1043 - 1044) ≥ 0	1045			
	N. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1044 - 1043) ≥ 0	1046		11.971	14.621
69-59	NJ. POZITIVAN NETO EFEKAT NA REZULTAT PO OSNOVU DOBITKA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, PROMENA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKI GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1047			
59- 69	O. NEGATIVAN NETO EFEKAT NA REZULTAT PO OSNOVU GUBITKA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, PROMENA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKI GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1048	26		67
	P. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (1045 - 1046 + 1047 - 1048) ≥ 0	1049			
	R. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (1046 - 1045 + 1048 - 1047) ≥ 0	1050		11.971	14.688
	S. POREZ NA DOBITAK				
721	I. PORESKI RASHOD PERIODA	1051			
722 dug. saldo	II. ODLOŽENI PORESKI RASHODI PERIODA	1052	29	440	117
722 pot. saldo	III. ODLOŽENI PORESKI PRIHODI PERIODA	1053			
723	T. ISPLAĆENA LIČNA PRIMANJA POSLODAVCA	1054			
	Ć. NETO DOBITAK (1049 - 1050 - 1051 - 1052 + 1053 - 1054) ≥ 0	1055			
	U. NETO GUBITAK (1050 - 1049 + 1051 + 1052 - 1053 + 1054) ≥ 0	1056		12.411	14.805
	I. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA UČEŠĆIMA BEZ PRAVA KONTROLE	1057			
	II. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MATIČNOM PRAVNOM LICU	1058			
	III. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA UČEŠĆIMA BEZ PRAVA KONTROLE	1059			
	IV. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA MATIČNOM PRAVNOM LICU	1060			
	V. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	1061			
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	1062			

*Redni broj u Napomenama uz finansijske izveštaje gde je izvršeno detaljnije obelodanjivanje prikazanog iznosa

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj*	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. NETO REZULTAT IZ POSLOVANJA				
	I. NETO DOBITAK (AOP 1055)	2001			
	II. NETO GUBITAK (AOP 1056)	2002		12.411	14.805
	B. OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK				
	a) Stavke koje neće biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima				
	1. Promene revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme				
330	a) povećanje revalorizacionih rezervi	2003			
	b) smanjenje revalorizacionih rezervi	2004			
	2. Aktuarski dobiti ili gubici po osnovu planova definisanih primanja				
331	a) dobiti	2005			
	b) gubici	2006			
	3. Dobici ili gubici po osnovu udela u ostalom sveobuhvatnom dobitku ili gubitku pridruženih društava				
333	a) dobiti	2007			
	b) gubici	2008			
	b) Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u Bilans uspeha u budućim periodima				
	1. Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala				
332	a) dobiti	2009			
	b) gubici	2010			
	2. Dobici ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja				
334	a) dobiti	2011			
	b) gubici	2012			
	3. Dobici ili gubici od instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje				
335	a) dobiti	2013			
	b) gubici	2014			
	4. Dobici ili gubici po osnovu instrumenata zaštite rizika (hedžinga) novčanog toka				
336	a) dobiti	2015			
	b) gubici	2016			
	5. Dobici ili gubici po osnovu hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat				
337	a) dobiti	2017			
	b) gubici	2018			
	I. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019			
	II. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020			
	III. ODLOŽENI PORESKI RASHOD NA OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2021			
	IV. ODLOŽENI PORESKI PRIHOD NA OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2022			
	V. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK (2019 - 2020 - 2021 + 2022) ≥ 0	2023			

(U hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj*	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	VI. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI GUBITAK (2020 - 2019 + 2021 - 2022) ≥ 0	2024			
	V. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI REZULTAT PERIODA				
	I. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2001 - 2002 + 2023 - 2024) ≥ 0	2025			
	II. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2002 - 2001 + 2024 - 2023) ≥ 0	2026		12.411	14.805
	G. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK (2028 + 2029) = AOP 2025 ≥ 0 ili AOP 2026 > 0	2027			
	1. Pripisan matičnom pravnom licu	2028			
	2. Pripisan učešćima bez prava kontrole	2029			

*Redni broj u Napomenama uz finansijske izveštaje gde je izvršeno detaljnije obelodanjivanje prikazanog iznosa

U. Popović

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

(U hiljadama dinara)

POZICIJA	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 4)	3001	114.564	172.272
1. Prodaja i primljeni avansi u zemlji	3002	109.372	165.804
2. Prodaja i primljeni avansi u inostranstvu	3003	4.092	6.088
3. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	3004		
4. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	3005	1.100	380
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 8)	3006	108.877	165.005
1. Isplate dobavljačima i dati avansi u zemlji	3007	36.730	92.658
2. Isplate dobavljačima i dati avansi u inostranstvu	3008	1.745	1.868
3. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	3009	47.778	46.420
4. Plaćene kamate u zemlji	3010	84	6
5. Plaćene kamate u inostranstvu	3011		
6. Porez na dobitak	3012		
7. Odlivi po osnovu ostalih javnih prihoda	3013	20.540	24.055
8. Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	3014		
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I - II)	3015	7.687	7.267
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II - I)	3016		
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	3017		
1. Prodaja akcija i udela	3018		
2. Prodaja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3019		
3. Ostali finansijski plasmani	3020		
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	3021		
5. Primljene dividende	3022		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	3023		
1. Kupovina akcija i udela	3024		
2. Kupovina nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3025		
3. Ostali finansijski plasmani	3026		
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I - II)	3027		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II - I)	3028		
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 7)	3029		
1. Uvećanje osnovnog kapitala	3030		
2. Dugoročni krediti u zemlji	3031		
3. Dugoročni krediti u inostranstvu	3032		
4. Kratkoročni krediti u zemlji	3033		
5. Kratkoročni krediti u inostranstvu	3034		
6. Ostale dugoročne obaveze	3035		
7. Ostale kratkoročne obaveze	3036		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 8)	3037	7.529	7.798
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	3038		
2. Dugoročni krediti u zemlji	3039	7.317	5.253

(U hiljadama dinara)

POZICIJA	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
3. Dugoročni krediti u inostranstvu	3040		
4. Kratkoročni krediti u zemlji	3041		
5. Kratkoročni krediti u inostranstvu	3042		
6. Ostale obaveze	3043	212	2.543
7. Finansijski lizing	3044		
8. Isplaćene dividende	3045		
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I - II)	3046		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II - I)	3047	7.529	7.796
G. SVEGA PRILIV GOTOVINE (3001 + 3017 + 3029)	3048	114.564	172.272
D. SVEGA ODLIV GOTOVINE (3006 + 3023 + 3037)	3049	114.406	172.801
Đ. NETO PRILIV GOTOVINE (3048 - 3049) ≥ 0	3050	158	
E. NETO ODLIV GOTOVINE (3049 - 3048) ≥ 0	3051		529
Ž. GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	3052	19	548
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3053		
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3054		
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA (3050 - 3051 + 3052 + 3053 - 3054)	3055	177	19

U. Pajzović

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
 za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

(U hiljadama dinara)

P O C I S I J A	OPIS	ADP	Osnovni kapital (grupa 30 bez 306 i 309)	ACP	Ostali osnovni kapital (m 309)	ADP	Upisani i neuplaćeni kapital (grupa 31)	ADP	Emisiona premija i rezerve (m 306 i grupa 32)	ADP	Rev. rezerve i nerealizovani dobitak i gubitak (grupa 33)	ADP	Neraspoređeni dobitak (grupa 34)	ADP	Gubitak (grupa 35)	ADP	Učelje bez prava kontrole	ADP	Ukupno (odgovara poziciji ACP 400-5) (kol. 2+3+4+5+6+7-8+9) 20	ADP	Gubitak iznad visine kapitala (odgovara poziciji ACP 0455) (kol. 2+3+4+5+6+7-8+9) 21
1	Stanje na dan 01.01.2022 godine	4001	78.536	4010		4019		4028		4037	35.452	4046	113.230	4055	487	4064		4073	226.731	4082	
2	Efekt retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika	4002		4011		4020		4029		4038		4047		4056		4065		4074		4083	
3	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2022 godine	4003	78.536	4012		4021		4030		4039	35.452	4048	113.230	4057	487	4066		4075	226.731	4084	
4	Neto promene u 2022. godini	4004		4013		4022		4031		4040		4049	-487	4058	14.318	4067		4076		4085	
5	Stanje na dan 31.12.2022 godine	4005	78.536	4014		4023		4032		4041	35.452	4050	112.743	4059	14.805	4068		4077	211.926	4086	
6	Efekt retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika	4006		4015		4024		4033		4042		4051		4060	-14.805	4069		4078		4087	
7	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2023 godine	4007	78.536	4016		4025		4034		4043	35.452	4052	112.743	4061		4070		4079	226.731	4088	
8	Neto promene u 2023. godini	4008		4017		4026		4035		4044		4053	-14.804	4062	12.411	4071		4080		4089	
9	Stanje na dan 31.12.2023 godine	4009	78.536	4018		4027		4036		4045	35.452	4054	97.939	4063	12.411	4072		4081	199.516	4090	

U. Popović

AD SWISSLION-MILODUH A.D., KRAGUJEVAC

*NAPOMENE UZ POJEDINAČNE
FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 2023 GODINU*

KRAGUJEVAC, 19. februar 2024. godina

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

A. INFORMACIJE O DRUŠTVU

A.1. Osnovni podaci o društvu

Poslovno ime: **Swisslion-Miloduh preduzeće za proizvodnju i promet A.D.**

Skraćeno poslovno ime: Swisslion Miloduh A.D.,Kragujevac

Sedište društva: Kragujevac

Veličina društva: malo

Oblik organizovanja: Akcionarsko društvo

Matični broj 07148917

Šifra delatnosti 1101

PIB 101036709

Društvo je inicijalno osnovano 1. aprila 1970. godine, kao društveno preduzeće, i bilo je orijentisano na gajenje i preradu lekovitog bilja i proizvodnju alkoholnih pića na bazi lekovitog bilja. Od 1970. godine, Društvo je prošlo kroz veći broj statusnih i organizacionih promena, i proširilo je delatnost.

Skupština Društva je dana 11. decembra 2000. godine, donela je Odluku o organizovanju društva kao akcionarskog društva i Odluku o izdavanju i prodaji akcija u postupku svojinske transformacije. Ministarstvo za privredu i privatizaciju - Direkcija za procenu vrednosti kapitala donela je dana 12. aprila 2001. godine Rešenje broj 1282-1/9823 o verifikovanju procenjene ukupne vrednosti osnovnog kapitala Društva, posle završenog prvog kruga svojinske transformacije, koja na dan 11. decembar 2000. godine iznosi 54.756 hiljada dinara od čega 17.112 hiljada dinara (1.426 akcija) predstavlja društveni kapital, a 37.644 hiljada dinara (3.137 akcija) predstavlja akcijski kapital. Društvo je dana 11. decembra 2000. godine donelo Odluku o prenosu 10% akcija (456 akcija ukupne vrednosti 5.472 hiljade dinara) na Fond Penzijsko – invalidskog osiguranja Republike Srbije. Ove promene registrovane su kod Trgovinskog suda u Kragujevcu rešenjem broj FI-628/2001 od 17. maja 2001. godine. Tada Društvo menja naziv u Akcionarsko društvo za proizvodnju i promet alkoholnih i bezalkoholnih pića „Miloduh“, Kragujevac. Akcionarsko društvo „Miloduh“, Kragujevac donelo je dana 19. decembra 2001. godine odluku o drugoj emisiji običnih akcija. Savezna komisija za hartije od vrednosti i finansijsko tržište je dana 5. septembra 2002. godine donela Rešenje broj 4/01-718/4-02 o upisu u Registar uspešnosti druge emisije akcija. Ukupna vrednost prodatih akcija druge emisije je 60.000 hiljada dinara (5.000 komada običnih akcija pojedinačne nominalne vrednosti od 12 hiljada dinara), a kupac akcija je „Swisslion“ d.o.o, Novi Sad, (od 22. oktobra 2004. „Konzern Swisslion Takovo“ d.o.o, Beograd). Ova promena registrovana je kod Trgovinskog suda u Kragujevcu rešenjem broj FI-993/02 od 9. septembra 2002. godine.

Dana 24. maja 2004. godine između Društva i „Swisslion“ d.o.o, Kragujevac, zaključen je Ugovor o spajanju preuzimanjem (pripajanju), u kojem je precizirano da će se Društvu pripojiti Društvo „Swisslion“ d.o.o, Kragujevac. Društvo Konzern „Swisslion – Takovo“ d.o.o, Novi Sad, kao jedini osnivač „Swisslion“ d.o.o, Kragujevac, dobio je 3,172 akcije Društva „Miloduh“ a.d, Kragujevac ukupne vrednosti 38.064 hiljade dinara, koliko iznosi procenjena vrednost kapitala Društva „Swisslion“ d.o.o, Kragujevac. Akcionarsko društvo za proizvodnju i promet „Swisslion – Miloduh“, Kragujevac (u daljem tekstu „Društvo“) tada je registrovano kod Trgovinskog suda

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

u Kragujevcu rešenjem br. FI-580/04 od 3. juna 2004. godine i upisano u sudski registar pod ovim nazivom u registarski uložak broj 1-207-00.

Ukupni kapital na dan 31. decembar 2006. godine registrovan kod Agencije za privredne registre i Centralnog registra za hartije od vrednosti iznosi 152.820 hiljada dinara, od čega se 98.064 hiljade dinara (64,17%) odnosi na „Konzern Swisslion Takovo“ a.d, Beograd, 32.172 hiljade dinara (21,05%) na manjinske akcionare, 5.472 hiljade dinara (3,58%) na Fond Penzijsko - invalidskog osiguranja Republike Srbije, dok 17.112 hiljada dinara (11,20%) predstavlja društveni kapital.

Dana 31. decembra 2008. godine „Kompanija Takovo“ ad Gornji Milanovac je u skladu sa odredbama Zakona o preuzimanju akcionarskih društava stekla 8.172 komada običnih akcija sa pravom glasa, (64,17%) izdavaoca AD „Swisslion Miloduh“ Kragujevac tako da se sticalac „Kompanija Takovo“ ad Gornji Milanovac javlja kao većinski vlasnik u strukturi kapitala društva.

Rešenjem Agencije za privredne registre br. BD 197907/2009 od 28. decembra 2009. godine registrovana je promena strukture vlasništva kapitala, tako što je brisan društveni kapital, i registrovan 100% akcijski kapital. Na ovaj način je u potpunosti usaglašeno stanje u APR-u i Centralnom registru.

Rešenjem Agencije za privredne registre br. BD 78137/2010 od 20.07.2010. godine registrovana je promena smanjenja kapitala, koji je sveden na iznos od 78.536.290,09 dinara i raspoređen je na 12.735 akcija koje su vrednovane po računovodstvenoj vrednosti od 6.166,96427875 dinara po jednoj akciji. Rešenjem Komisije za hartije od vrednosti broj 4/0-29-3650/4-10 od 30.09.2010. godine dato je odobrenje izdavaocu AD"Swisslion Miloduh" hartija od vrednosti bez javne ponude za izdavanje radi zamene postojećih akcija.

Direktor Beogradske Berze ad Beograd je dana 21.04.2020.godine doneo Rešenje o isključenju akcija sa Open Marketa i uključenju akcija na MTP Belex za izdavaoca Swisslion Miloduh a.d. Kragujevac a trgovanje se organizuje počev od berzanskog sastanka organizovanog dana 04.05.2020.godine,metodom kontinuiranog trgovanja.Rešenje je doneto jer je Berza saglasno pravilima konstantovala da se akcijama izdavaoca nije trgovalo najmanje 180 dana koji prethode datumu vršenja provere ispunjenosti uslova u skladu sa Pravilima Berze.

Osnovna delatnost Društva je proizvodnja i prodaja alkoholnih i bezalkoholnih pića i marmelada, otkup i prerada voća. Na osnovu usklađivanja statističke klasifikacije privrednih delatnosti u Srbiji počev od 12.08.2010. godine promenjen je naziv delatnosti Društva, tako da sada glasi: Destilacija, prečišćavanje i mešanje pića, šifra 01101.

Društvo obavlja delatnosti kapitalom svojih akcionara.

U Centralnom registru hartija od vrednosti upisan je akcijski kapital sledeće strukture:

Kompanija Takovo d.o.o. Gornji Milanovac (64,17 % kapitala), Akcijski fond (12,49 % kapitala), Fond PIO (3,58 % kapitala) i manjinski akcionari (19,76 % kapitala).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Prema statutu koji je usvojen Društvom je dvodomno, a organi društva su

1. Skupština akcionara;
2. Nadzorni odbor;
3. Odbor direktora;
4. Generalni direktor i
5. Sekretar društva.

Prema kriterijumima za razvrstavanje iz Zakona o računovodstvu Društvo je razvrstano u malo pravno lice.

Broj zaposlenih, sa stanjem na dan 31. decembar 2023. iznosi 45 zaposlenih radnika, a na dan 31.12.2022.godine ja bilo 46 zaposlenih radnika

Izveštaji o popisu usvojeni su od strane Nadzornog odbor 25.01.2024. godine.

Finansijski izveštaj za 2023. godinu je odobren 19.02.2023. od strane generalnog direktora.

B. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

B.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa važećim propisima u Republici Srbiji zasnovanim na Zakonu o računovodstvu ("Sl. glasnik RS", br. 73/2019 i 44/2021 - dr. zakon) koji propisuje Međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja kao osnovu za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja, kao i relevantnim propisima izdatim od strane Ministarstva finansija Republike Srbije.

Ovi finansijski izveštaji Društva sastavljeni su u cilju poštovanja zakonskih zahteva. Društvo ima zakonsku obavezu da angažuje nezavisnog revizora da izvrši reviziju finansijskih izveštaja. Obim revizije obuhvata finansijske izveštaje u celini i ne pruža uveravanje po bilo kojoj pojedinačnoj poziciji, računu ili transakciji. Finansijski izveštaji koji su bili predmet revizije nisu namenjeni za upotrebu bilo koje strane u svrhu donošenja odluka uvezi sa vlasničkim transakcijama, transakcijama finansiranja ili bilo kojim drugim specifičnim namenama koje se odnose na Društvo. Shodno tome, korisnici finansijskih izveštaja koji su bili predmet revizije ne treba da se oslanjaju isključivo na finansijske izveštaje, već bi trebalo da pre odlučivanja preduzmu i druge postupke za specifične namene.

Prema Zakonu o računovodstvu, Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja su: Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje (dalje: Okvir), Međunarodni računovodstveni standardi (dalje: IAS), odnosno Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja (dalje: IFRS) i sa njima povezana tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda (dalje: IFRIC), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobrena od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (dalje: IASB), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Prevod IFRS koji utvrđuje i objavljuje Ministarstvo finansija Republike Srbije čine Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje, osnovni tekstovi IAS i IFRS izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

računovodstvenih standarda, u obliku u kojem su izdati, i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je on sastavni deo standarda, odnosno tumačenja. Prevod IFRS utvrđen je Rešenjem Ministra finansija o utvrđivanju prevoda Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje i osnovnih tekstova Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja broj 401-00-4351/2020-16 od 10. septembra 2020. godine („Službeni glasnik RS“ br. 123/2020 u 125/2020). Navedeni prevod primenjuje se od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembar 2022. godine. Izmene i dopune standarda koje su nastupile nakon ovog Rešenja nisu prevedene i objavljene, pa stoga nisu ni primenjene prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja za 2023. godinu

Finansijski izveštaji za 2023. godinu sastavljeni su u skladu sa konceptom istorijskog troška osim za sledeće pozicije:

- finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz bilans uspeha, koji se vrednuju po fer vrednosti;
- finansijski instrumenti raspoloživi za prodaju, koji se vrednuju po fer vrednosti;
- nekretnine, postrojenja i oprema koji se vrednuju po revalorizovanoj vrednosti;
- Investicione nekretnine koje se vrednuju po fer vrednosti).

Iznosi u priloženim finansijskim izveštajima iskazani su u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar (RSD) predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

Finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca, finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", 2020) koji odstupa od prezentacije i naziva pojedinih finansijskih izveštaja opšte namene, kao i od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa revidirani IAS 1 "Prezentacija finansijskih izveštaja", čija je primena obavezna za obračunske periode koji počinju na dan 1. januara 2019. godine. Odstupanja se ogledaju u sledećem:

- gubitak iznad visine kapitala prikazuje se kao stavka pasive, koja po definiciji IFRS nema karakter obaveza.
- vanbilansna sredstva i obaveze su prikazani na obrascu bilansa stanja. Ove stavke po definiciji IFRS ne predstavljaju ni sredstva ni obaveze. Shodno tome, priloženi finansijski izveštaji nisu usaglašeni sa svim zahtevima IFRS i ne mogu se smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim i prikazanim u skladu sa IFRS.

Shodno navedenom, priloženi finansijski izveštaji nisu usaglašeni sa svim zahtevima IFRS i ne mogu se smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim i prikazanim u skladu sa IFRS.

Društvo je u sastavljanju finansijskih izveštaja primenilo iste računovodstvene politike i procene koje su primenjene u sastavljanju finansijskih izveštaja prethodne godine.

Uporedni podaci

Uporedne podatke čine finansijski izveštaji za 2022. godinu sastavljeni u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji.

Promene računovodstvenih politika

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Društvo je u sastavljanju finansijskih izveštaja primenilo iste računovodstvene politike koje su primenjene u sastavljanju finansijskih izveštaja prethodne godine.

Opšta računovodstvena načela

Pozicije, koje se prikazuju u redovnim finansijskim izveštajima pravnih lica, trebalo bi da budu vrednovane u skladu sa opštim računovodstvenim načelima:

- pretpostavke da privredno društvo posluje kontinuirano;
- metode vrednovanja primenjuju se dosledno iz godine u godinu;
- vrednovanje se vrši uz primenu principa opreznosti, a posebno:
  - u Bilansu stanja prikazuju se obaveze nastale u toku tekuće ili prethodnih poslovnih godina, čak i ukoliko takve obaveze postanu evidentne samo između datuma Bilansa stanja i datuma njegovog sastavljanja;
  - u obzir se uzimaju sva obezvređenja, bez obzira da li je rezultat poslovne godine dobitak ili gubitak;
- u obzir se uzimaju svi prihodi i rashodi koji se odnose na poslovnu godinu bez obzira na datum njihove naplate odnosno isplate;
- komponente imovine i obaveza vrednuju se posebno;
- bilans otvaranja za svaku poslovnu godinu mora da bude jednak bilansu zatvaranja za prethodnu poslovnu godinu.

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja koje podrazumeva da će Društvo nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti kao članica grupacije „Swisslion“. Na dan finansijskih izveštaja za 2023. godinu iskazan je tekući neto gubitak u iznosu od RSD 12.411 hiljada, kao i dobitak ranijih godina u iznosu od RSD 97.939 hiljada. Društvo nema problem sa održanjem likvidnosti. Takođe, ne očekuju se promene u zakonodavstvu ili politici države koje bi mogle imati uticaja na poslovanje. Tokom 2023. godine poslovanje Društva nije bilo izloženo negativnim efektima pandemije COVID-19, sukoba Ukrajine i Rusije i inflacije, niti je identifikovalo negativne trendove koji bi mogli da utiču na poslovanje Društva u budućem periodu i da samim tim imaju uticaj na pretpostavku stalnosti poslovanja.

C. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Poslovni prihodi

Poslovni prihodi obuhvataju prihode od prodaje robe, proizvoda i usluga, prihodi od aktiviranja učinaka, prihodi od subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja dažbina po osnovu prodaje robe, proizvoda i usluga, prihodi od doprinosa i članarina i drugi prihodi koji su obračunati u knjigovodstvenoj ispavi, nezavisno od vremena naplate.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi uključuju rashode direktnog materijala, proizvodnih usluga, rezervisanja, amortizacija, nematerijalnih troškova, poreza i doprinosa pravnog lica nezavisno od rezultata, bruto zarade i ostali lični rashodi, nezavisno od momenta plaćanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja procenjuju se po nabavnoj vrednosti. Nabavna vrednost predstavlja fakturu vrednost dobavljača zajedno sa svim ostalim troškovima nastalim do aktiviranja nematerijalnih ulaganja. Amortizacija nematerijalnih ulaganja obračunava se za svako nematerijalno ulaganje pojedinačno. U skladu sa odlukom rukovodstva amortizacija se obračunava po stopama definisanim Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe.

Prihodi i rashodi kamata

Prihodi i rashodi kamata se prezentuju u Bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Pozitivne i negativne kursne razlike

Sva sredstva, odnosno potraživanja i obaveze u stranim sredstvima plaćanja su preračunate u njihovu dinarsku protivvrednost po zvaničnom srednjem kursu važećem na datum bilansa stanja. Poslovne transakcije u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u dinare po zvaničnom kursu važećem na dan svake transakcije. Pozitivne i negativne kursne razlike koje nastaju na deviznim transakcijama u toku godine i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti, knjižene su u korist ili na teret bilansa uspeha kao dobici ili gubici po osnovu kursnih razlika u obračunskom periodu na koji se odnose. Nerealizovane pozitivne i negativne kursne razlike, nastale prilikom preračuna deviznih potraživanja odnosno obaveza se iskazuju na isti način kao realizovane kursne razlike. Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po srednjem kursu Narodne Banke Srbije na dan 31.12.2023. godine.

Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca se priznaju i evidentiraju u visini fakturne vrednosti, umanjene za ispravku vrednosti nenaplativih potraživanja. Ispravka vrednosti potraživanja vrši se na osnovu procene nenaplativosti potraživanja. Potraživanja se otpisuju kada postanu potpuno nenaplativa.

Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna ulaganja

Osnovna sredstva se procenjuju po nabavnoj vrednosti. Nabavna vrednost predstavlja fakturu vrednost dobavljača zajedno sa svim ostalim troškovima nastalim do aktiviranja osnovnog sredstva. Nakon početnog priznavanja po nabavnoj vrednosti, stavke nekretnina, postrojenja i opreme procenjuju se po procenjenoj fer (tržišnoj) vrednosti. Društvo se opredelilo za model revalorizacije kao model naknadnog vrednovanja. Amortizacija osnovnih sredstava obračunava se za svako stalno sredstvo pojedinačno. U skladu sa odlukom rukovodstva amortizacija se obračunava po stopama definisanim Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava.

Stecene licence računarskih softvera kapitalizuju se u iznosu troškova nastalih u sticanju i stavljanju u upotrebu softvera. Ovi troškovi se amortizuju tokom njihovog procenjenog veka upotrebe. Izdaci vezani za razvoj ili održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu. Izdaci direktno povezani sa identifikovanim i unikatnim

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

softverskim proizvodima koje kontroliše Društvo i koji će verovatno generisati ekonomsku korist veću od troškova duže od godinu dana, priznaju se kao nematerijalna ulaganja. Direktni troškovi obuhvataju troškove radne snage tima koji je razvio softver, kao i odgovarajući deo pripadajućih režijskih troškova. Troškovi razvoja računarskog softvera priznati kao sredstvo amortizuju se tokom njihovog procenjenog korisnog veka upotrebe (koji nije duži od tri godine).

Nekretnine, postrojenja i oprema redovno podležu revalorizaciji. Učestalost revalorizacije zavisi od kretanja fer vrednosti sredstava koja se revalorizuju. Povećanje knjigovodstvene vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme po osnovu revalorizacije iskazuje se na računu revalorizacione rezerve. Smanjenja knjigovodstvene vrednosti kojima se umanjuju prethodna povećanja vrednosti istih sredstava terete direktno revalorizacione rezerve; sva ostala smanjenja terete bilans uspeha. Revalorizacione rezerve se prenose direktno u neraspoređenu dobit (kumulirani gubitak) kada je ostvaren dobitak po osnovu povlačenja iz upotrebe ili otuđenja sredstva ili ako se sredstvo koristi od strane Društva u poslednjem slučaju, iznos ostvarenog dobitka je razlika između amortizacije obračunate na revalorizovanu knjigovodstvenu vrednost i amortizacije obračunate na inicijalnu nabavnu vrednosti sredstva.

Pod osnovnim sredstvima smatraju se ona sredstva čiji je očekivani korisni vek upotrebe duži od jedne godine. Dobitak ili gubitak nastao prilikom rashodovanja osnovnih sredstava evidentira se u korist ili na teret ostalih prihoda odnosno rashoda kao kapitalni dobitak ili gubitak.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, ukoliko je primenljivo, samo kada postoji verovatnoća da će Društvo u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano izmeriti. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha finansijskog perioda u kome su nastali.

Investicione nekretnine

Investicione nekretnine se pri početnom priznavanju iskazuju po nabavnoj vrednosti, odnosno ceni koštanja. Troškovi transakcije se uključuju u početno odmeravanje.

Nakon početnog priznavanja, investicione nekretnine se knjiže po njihovoj fer (tržišnoj) vrednosti, umanjenoj za ukupnu eventualnu akumuliranu amortizaciju i ukupne eventualne akumulirane gubitke zbog umanjenja fer (tržišne) vrednosti.

Na dan finansijskih izveštaja nije vršena procena investicionih nekretnina, jer nije došlo do promena namene niti svrhe postojanja.

Računovodstvena amortizacija

Amortizacija se izračunava primenom linearne (proporcionalne) metode u toku procenjenog veka upotrebe, a po stopama definisanim Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava. Stope su sledeće:

Imovina	Koristan vek upotrebe	Stopa amortizacije
Nematerijalna imovina	10 godina	10%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Gradjevinski objekti	40 godina	2,5%
Kompjuterska oprema	2-5 godina	20%-50%
Motorna vozila	5-7 godina	14,29%-20%
Oprema za proizvodnju	10 godina	10%

Procenjeni korisni vek upotrebe sredstava po potrebi se preispituje, i ako su očekivanja značajno različita od prethodnih procena, stope amortizacije se prilagođavaju za tekući i buduće periode.

Amortizacija se ne obračunava na osnovna sredstva u pripremi. Amortizacija se ne obračunava na investicione nekretnine ni na osnovna sredstva van funkcije. Obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme počinje kada se sredstva stave u upotrebu.

Knjigovodstvena vrednost nekretnina, postrojenja i opreme se ispituje u pogledu obezvređenja, onda kada događaji ili promene u okolnostima ukazuju da knjigovodstvena vrednost premašuje njihovu nadoknadivu vrednost.

Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročne finansijske plasmane čine učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica, učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica, učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju i ostali dugoročni finansijski plasmani.

Ulaganja u hartije od vrednosti za banke koje su uključene na Beogradskoj berzi naknadno su vrednovane po fer vrednosti. Povećanje fer vrednosti priznaje se kao povećanje revalorizovane vrednosti.

Zalihe

Zalihe se procenjuju po nabavnoj ceni/ceni koštanja ili neto prodajnoj ceni ako je niža. Obračun izlaza zaliha vrši se po metodu prosečnih ponderisanih cena (metod planskih cena).

Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja su potraživanja za koje se očekuje da će biti realizovana u roku od dvanaest meseci od datuma bilansiranja. Ova potraživanja se mere iz originalne fakture ili ostalih dokumenata. Odluku o konačnom (direktnom) otpisu potraživanja i plasmana i indirektnom otpisu potraživanja i plasmana (preko ispravke vrednosti), donosi skupština društva na predlog popisne komisije i direktora.

Kratkoročne obaveze

Ove obaveze se mere po vrednosti iz originalne dokumentacije. Korigovanje početnog iznosa se vrši na bazi originalne dokumentacije.

Gotovinski ekvivalenti i gotovina

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Gotovinski ekvivalenti i gotovina se obelodanjuje se u bilansu stanja i obuhvataju gotovinu na računima poslovnih banaka i gotovinu u blagajni.

Kratkoročne finansijske obaveze

Kratkoročnim obavezama se smatraju obaveze koje dospevaju u roku do godinu dana, od dana sastavljanja finansijskih izveštaja. Finansijske obaveze iskazuju se po nabavnoj vrednosti, uvećane za pripisane kamate u toku perioda, shodno ugovorima na osnovu kojih su pribavljene, a umanjene za izvršene otplate u toku perioda.

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze se iskazuju po nabavnoj vrednosti koja predstavlja fer vrednost cene robe i primljenih usluga, koja će biti plaćena u budućnosti nezavisno od toga da li je ili nije fakturisana Društvu.

Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju u iznosima koji predstavljaju najbolju procenu izdataka zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja. Trošak rezervisanja se priznaje u rashodima perioda.

Kada je efekat vremenske vrednosti novca značajan, iznos rezervisanja je sadašnja vrednost očekivanih izdataka zahtevanih da se obaveza izmiri, dobijen diskontovanjem pomoću stope pre poreza koja odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične

za obavezu. Kada se koristi diskontovanje, knjigovodstvena vrednost rezervisanja se povećava u svakom periodu, tako da odražava protok vremena. Ovo povećanje se iskazuje kao trošak pozajmljivanja.

Rezervisanja se ponovo razmatraju na svaki datum bilansa stanja i koriguju radi odražavanja najbolje tekuće procene.

Kada više nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan, rezervisanje se ukida u korist bilansa uspeha tekuće godine. Rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Društvo ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

Rezevisanja za otpremnine i jubilarne nagrade

Društvo obezbeđuje otpremnine prilikom odlaska u penziju. Pravo na ove naknade je obično uslovljeno ostajanjem zaposlenog lica u službi do starosne granice određene za penzionisanje i do ostvarenja minimalnog radnog staža. Očekivani troškovi za pomenute naknade se akumuliraju tokom perioda trajanja zaposlenja.

Obaveze po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju se procenjuju na godišnjem nivou. Zbog malih fluktuacije zaposlenih, ova obaveza nije značajna. Uprava procenjuje da bi trošak angažovanja ovlašćenog aktuara prevazilazio koristi od dobijenih informacija, te iz tih razloga ovu procenu vrše stručne službe.

Društvo po potrebi vrši i rezervisanja za troškove po osnovu sudskih sporova. Pravni sektor Društva procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Rezervisanja za troškove po osnovu sudskih sporova vrši u situaciji kada postoji velika verovatnoća da će spor biti izgubljen, a što će prouzrokovati odliv resursa iz društva kada spor bude okončan. S druge strane, obaveza po sudskom sporu čiji je ishod neizvestan ne priznaje se kao obaveza, sve dok ne postane izvesno da će društvo izgubiti spor, već se vrši obelodajivanje i iskazuje se potencijalna obaveza po ovom osnovu.

Porez na dobitak

Tekući porez na dobitak

Porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope od 15% na iznos dobitka pre oporezivanja, po odbitku efekata stalnih razlika koje propisanu poresku stopu svode na efektivnu poresku stopu. Konačan iznos obaveza po osnovu poreza na dobitak utvrđuje se primenom propisane poreske stope na poresku osnovicu utvrđenu poreskim bilansom. Zakon o porezu na dobit Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se kalkuliše u punom iznosu, korišćenjem metode obaveza, za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u finansijskim izveštajima. Međutim, ukoliko odloženi porez na dobitak, pod uslovom da nije računovodstveno obuhvaćen, proistekne iz inicijalnog priznavanja sredstva ili obaveze u nekoj drugoj transakciji osim poslovne kombinacije koja u trenutku transakcije ne utiče ni na računovodstvo ni na oporezivi dobitak ili gubitak, tada se on računovodstveno ne obuhvata. Odloženi porez na dobitak se odmerava prema poreskim stopama (i zakonu) koje su na snazi do datuma bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Uticaj rizika na poslovanje – ciljevi, politika i procesi za upravljanje rizicima

Upravljanje finansijskim rizicima

Poslovanje Društva je izloženo različitim finansijskim rizicima: tržišni rizik, kreditni rizik i rizik likvidnosti. Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje Društva svedu na minimum. Upravljanje rizicima obavlja finansijska služba Društva u skladu sa politikama odobrenim od strane Nadzornog odbora.

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik da će fer vrednost budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta biti promenljiva zbog promena tržišnih cena. Tržišni rizik uključuje tri vrste rizika, kao što sledi:

Rizik od promene kurseva stranih valuta

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku promena kursa stranih valuta koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Rizik proističe kako iz budućih poslovnih transakcija, tako i iz priznatih sredstava i obaveza u stranoj valuti.

Rukovodstvo Društva je ustanovilo politiku za upravljanje rizikom od promena kursa stranih valuta u odnosu na njegovu funkcionalnu valutu.

Društvo ima potraživanja i obaveze u stranim valutama i rukovodstvo Društva preduzima mere da maksimizira usklađenost priliva i odliva u istoj stranoj valuti radi zaštite od promene deviznih kurseva. S druge strane, Društvo još ne koristi zaštitu transakcija od deviznog rizika (hedžing), s obzirom na postojeću regulativu i nedovoljno razvijeno finansijsko tržište, pri čemu Društvo nema značajnija potraživanja i obaveze u stranoj valuti (veliki priliv ni odliv) i kao takvo ovaj rizik nema neki bitan uticaj na finansijsko poslovanje.

Rizik od promene cena

Društvo nije izloženo riziku od promena cena vlasničkih hartija od vrednosti s obzirom da nema većih ulaganja klasifikovanih u bilansu stanja kao raspoloživa za prodaju ili kao finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha.

Rizik od promene kamatnih stopa

Rizik Društva od promena fer vrednosti kamatnih stopa proističe prvenstveno iz obaveza po osnovu primljenih dugoročnih kredita od banaka. Pošto Društvo nema kreditne obaveze ovaj rizik ne utiče na finansijsko poslovanje.

Kreditni rizik

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Kreditni rizik je rizik finansijskog gubitka za Društvo ako druga ugovorna strana u finansijskom instrumentu ne ispunji svoje ugovorne obaveze. Kreditni rizik prevashodno proističe po osnovu potraživanja iz poslovanja.

Izloženost Društva kreditnom riziku po osnovu potraživanja iz poslovanja zavisi najviše od individualnih karakteristika svakog pojedinačnog kupca. Društvo nema značajne koncentracije kreditnog rizika jer realizuje robu preko povezanih pravnih lica, i naplata u roku dospeća je očekivana u skladu sa usvojenom kreditnom politikom, Društvo analizira kreditni bonitet svakog novog pojedinačnog kupca pre nego što mu se ponude standardni uslovi prodaje. Takođe, za svakog kupca je ustanovljen kreditni limit koji predstavlja maksimalni dozvoljen iznos potraživanja. Kupcu čiji kreditni bonitet ne ispunjava tražene uslove, prodaja se vrši samo na bazi avansnog plaćanja.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo biti suočeno sa poteškoćama u izmirivanju svojih finansijskih obaveza. Društvo upravlja svojom likvidnošću sa ciljem da, koliko je to moguće, uvek ima dovoljno sredstava da izmiri svoje dospele obaveze, bez neprihvatljivih gubitaka i ugrožavanja svoje reputacije. Planiranje novčanog toka vrši se na nivou poslovnih aktivnosti Društva.

Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi vlasnicima kapitala obezbedilo povraćaj (profit), a koristi ostalim zainteresovanim stranama, kao i da bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala.

Da bi očuvalo odnosno korigovalo strukturu kapitala, Društvo može da izvrši korekciju isplata dobiti, vrati kapital vlasnicima kapitala, poveća kapital, ili pak, može da proda sredstva kako bi smanjilo dugove.

Društvo prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti. Ovaj koeficijent se izračunava iz odnosa dugoročnih rezervisanja i obaveza iz Bilansa stanja i ukupne pasive Društva.

Ispravka grešaka

U skladu sa zahtevima MRS rukovodstvo Društva je predvidelo svojim Pravilnikom o računovodstvu i „Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške“, gde je odredilo da se visina greške utvrđuje kao iznos 1 % i više od poslovnih prihoda. Materijalno značajne greške iz ranijih godina ispravljaju se preko rezultata poslovanja za godinu u kojoj je rashod ili prihod nastao. Dok se greške iz ranijih godina koje nisu materijalno značajne ispravljaju preko tekućih prihoda i rashoda.

C.1 Ključne računovodstvene procene

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Prezentacija finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Društva/Preduzeća korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrednosti sredstava i obaveza, obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na istorijskim i ostalim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Društvo/Preduzeće pravi procene i pretpostavke koje se odnose na budućnost. Rezultirajuće računovodstvene procene će, po definiciji, retko biti jednake ostvarenim rezultatima. Rukovodstvo koristi sledeće procene prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja.

Obezvredjenje nefinansijske imovine

Na dan izveštavanja, rukovodstvo Društva analizira vrednosti po kojima su prikazane nematerijalna imovina i nekretnine, postrojenja i oprema Društva. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti. Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja. Rukovodstvo veruje da nije potrebno dodatno obezvređenje nematerijalne imovine i nekretnina, postrojenja i opreme, izuzev rezervisanja već prikazanih u finansijskim izveštajima.

Obezvredjenje zaliha

Preispitana je vrednosti zaliha na osnovu procenjenih gubitaka usled nemogućnosti prodaje ili realizacije u procesu proizvodnje. Naša procena je zasnovana na analizi kretanja zaliha, istorijskim otpisima, procenama kretanja na tržištu prodaje, planovima prodaje, promenama u uslovima prodaje, procene rokova upotrebe, kao i procene stanja i upotrebne vrednosti zaliha, prilikom utvrđivanja adekvatnosti ispravke vrednosti zaliha. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i rezultujućim budućim prodajama. Rukovodstvo veruje da nije potrebna ispravka vrednosti zaliha.

Ispravka vrednosti potraživanja

Obračunali smo ispravku vrednosti za sumnjiva i sporna potraživanja, na osnovu procenjenih gubitaka usled nemogućnosti kupaca da ispune neophodne obaveze. Naša procena je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnim sposobnostima naših kupaca i promenama u uslovima prodaje, prilikom utvrđivanja adekvatnosti ispravke vrednosti sumnjivih i spornih potraživanja. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i rezultujućim budućim naplatama. Rukovodstvo veruje da nije potrebna dodatna ispravka vrednosti potraživanja, izuzev rezervisanja već prikazanih u finansijskim izveštajima.

Fer vrednost

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Fer vrednost finansijskih instrumenata za koje ne postoji aktivno tržište je određena primenom odgovarajućih metoda procene. Društvo primenjuje profesionalni sud prilikom izbora odgovarajućih metoda i pretpostavki.

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Uprava Društva vrši procenu rizika i, u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrednosti.

Po mišljenju rukovodstva Društva, iznosi u ovim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je, u datim okolnostima, najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

Rezervisanja po osnovu otpremnina

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova obračunava rukovodstvo Društva. Rukovodstvo vrši obračun i procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i budućih povećanja naknade po odlasku u penziju. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Rukovodstvo veruje da nisu potrebna dodatna rezervisanja po ovom osnovu, izuzev rezervisanja već prikazanih u finansijskim izveštajima.

Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i neiskorišćene poreske gubitke i kredite, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan kako bi se odložena poreska sredstva mogla iskoristiti. Značajna procena od strane rukovodstva Društva je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike. Rukovodstvo veruje da će Društvo u narednom prirodu ostvariti oporezivu dobit za korišćenje priznatih odloženih poreskih sredstava.

Korisni vek upotrebe nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Nematerijalna imovina i nekretnine, postrojenja i oprema se amortizuju tokom njihovog korisnog veka upotrebe. Korisni vek upotrebe se zasniva na proceni dužine perioda u kome će sredstvo generisati prihode. Procenu periodično vrši rukovodstvo Društva i vrši odgovarajuće izmene, ukoliko se za tim javi potreba. Po mišljenju rukovodstva Društva, opredeljeni korisni vek upotrebe sredstava je realno utvrđen i prilagođen fizičkom i ekonomskom trošenju sredstava.

D. IZRADA I PREZENTACIJA FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA JE ZASNOVANA NA VAŽEĆIM ZAKONIMA, PRAVILNICIMA I UREDBAMA KOJE SE PRIMENJUJU I OBAVEZUJUĆE SU NA TERITORIJI REPUBLIKE SRBIJE

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

1. Zakon o računovodstvu
  2. Zakon o reviziji
  3. Zakon o porezu na dobit pravnih lica
  4. Pravilnik o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike
  5. Pravilnik o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem
  6. Zakon o privrednim društvima
  7. Zakon o spoljnotrgovinskom poslovanju
  8. Zakon o platnom prometu
  9. Pravilnik o sadržaju poreskog bilansa i drugim pitanjima od značaje za način utvrđivanja poreza na dobit pravnih lica
  10. Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike
  11. Zakon o akcizama
  12. Zakon o tržištu kapitala
  13. Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji
  14. Pravilnik o sadržaju poreske prijave za obračun poreza na dobit pravnih lica
  15. Pravilnik o transfernim cenama i metodama koje se po principu „van dohvata ruke“ primenjuju kod utvrđivanja cena transakcija među povezanim pravnim licima
  16. Zakon o porezu na dodatu vrednost
  17. Zakon o porezu na imovinu

  18. Pravilnik o uslovima i načinu javnog objavljivanja finansijskih izveštaja i vođenju Registra finansijskih izveštaja
  19. Pravilnik o sadržini pozicija u obrazcu Statistički izveštaj za privredna društva, zadruge i preduzetnike
  20. Zakon o carinskoj tarifi i Uredba o usklađivanju nomenklature Carinske tarife
- Redovan godišnji izveštaj je izveštaj koji istinito prikazuje poziciju i rezultate poslovanja subjekta za poslovnu godinu.

E. UGOVORI O POSLOVNOJ SARADNJI ZA 2023. GODINU

Ugovor o pružanju usluga protivpožarne zaštite i bezbednosti i zdravlja na radu br.149 od 19.10.2018.god zaključen između Visan doo Beograd (pružaoc usluga) i AD Swissslion Miloduh Kragujevac (naručioc usluga),a raskinut zaključno sa 31.10.2023.godine po Izjavi o raskidu ugovora zbog promenjenih okolnosti br.01-23020 od 10.07.2023.g.

Ugovor br.104 o pružanju telekomunikacionih usluga ,pristup internet servisima za proizvodni pogon Miloduh Kragujevac,zaključen 01.02.2022.godine,između Društva (Korisnik) i Information Technology Solutions doo Gornji Milanovac (Provajder) na fiksni iznos od 5.324,10 rsd , i Ugovor br.104/1od 01.08.2023.god sa izmenama i dopunama o pružanju usluga interneta za pogon na fiksni iznos od 21.379,20 rsd.

Ugovor br.202246438 od 01.08.2022.godine između SBB doo Beograd i AD Swissslion Miloduh Kragujevac,na rok od godinu dana,za digitalni biznis net 2 full duo.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Ugovor o poslovnoj saradnji zaključen 30.12.2022. godine, za poslovnu 2023. godinu, između Swisslion „Takovo“ d.o.o. (Prometnik) i Društva (Proizvođač) i njime se regulišu poslovni odnosi i aktivnosti u oblasti proizvodnje za poznatog kupca, nabavke sa domaćeg i stranog tržišta sirovina, ambalaže, repromaterijala i ostalih inputa za proizvodnju i prodaju robe na domaćem i stranom tržištu.

Ugovor o zakupu br.338 od 01.01.2023.god. između Društva i RDT Swisslion Takovo doo Beograd, za zakup objekta u Kragujevcu, ul. Kraljevačkog bataljona bb.

Ugovor br.44 o poslovno tehničkoj saradnji zaključen dana 22.05.2023. godine između RDT Swisslion doo Trebinje i AD Swisslion Miloduh Kragujevac,u svim oblastima svojih delatnosti a na određeno vreme do decembra 2023. god.

Ugovor br.25 o pružanju i korišćenju fizičko tehničkog obezbeđenja između Društva (Naručilac usluga) i „Fokus protect“ doo, Vršac (Izvršilac usluga) zaključen dana 01.02.2023. godine, na određeno vreme od godinu dana.

Ugovor o korišćenju putničkog vozila između Društva (Davalac) i RDT Swisslion Takovo doo Novi Beograd (Korisnik), zaključen dana 01.05.2023. godine.

Ugovor o pružanju usluga dostave pošiljaka zaključen dana 01.09.2023.g.između Društva (nalogodavac) i CITY EXPRESS doo Beograd,za obavljanje poštanskih usluga.

Ugovor o poslovno tehničkoj saradnji između Društva i Swisslion Takovo doo G. Milanovac, zaključen dana 01.12.2018. godine, a utvrđuje uslove obavljanja poslova zakonskog zastupnika.

Ugovori br. 2460500-E1801.43463/5-22 od 31.01.2022. god. i br.42 od 17.05.2023. god, sa AD Elektroprivreda Srbije-Ogranak EPS Snabdevanje,(snabdevač) i AD Swisslion Miloduh Kragujevac,o potpunom snabdevanju električnom energijom.

Ugovor o pružanju usluga br. 259/5 od 01.052022. godine, između Swisslion Group doo Novi Sad i AD Swisslion Miloduh Kragujevac, za obavljanje usluga službe IT tehnologije, savetodavne i finansijske usluge kao i servisne usluge.

Ugovor br. 2020-88458/6 od 27.04.2023. godine o pružanju usluga sertifikacionog tela pošte, i br.2020-88458/30 od 15.11.2021. između JP Pošta Srbije Beograd i AD Swisslion Miloduh Kragujevac za sve vrste poštanskih usluga.

Ugovor između Yettel doo Beograd i AD Swisslion Miloduh Kragujevac po broju ugovora 6.159460, za usluge korišćenje mobilnih telefona po poslovnoj tarifi.

Ugovor br.68/23 od 04.01.2023.g.o preuzimanju obaveza po osnovu Zakona o ambalaži i ambalažnom otpadu, između EKOSTAR PAK doo Beograd (operater) i AD Swisslion Miloduh Kragujevac.

Ugovor br.18 od 21.03.2023.godine , za usluge ispitivanja zdravstvene bezbednosti hrane i to laboratorijske analiza kao i ispitivanje higijenske ispravnosti vode za piće, na određeno vreme godinu dana,između Institut za javno zdravlje Kragujevac(Izvršilac) i AD Swisslion Miloduh Kragujevac (Naručilac).

Ugovor o upotrebi usluga zaključen 12.04.2023.god u Beogradu,između DOCLOOP doo Novi Beograd (administrator) i AD Swisslion Miloduh Kragujevac(klijent),o pružanju usluga informacionog posrednika za implementaciju i aktivaciju usluge „Moj-DMS,,na period trajanja od 24 meseca.

Ugovor o kupoprodaji sekundarnih sirovina br.12-2212 od 30.01.2023.godine zaključen između AD Swisslion Miloduh Kragujevac (prodavac) i JKP Šumadija Kragujevac (kupac),za skupljanje i transport neopasnog otpada(pet ambalaža,otpadni papir i karton) na teritoriji Kragujevca,a po rešenju od 21.09.2020. god.

Ugovor za usluge fiksne telefonije br. 76015/1 paket br.553307, između Telekom Srbija ad Beograd i AD Swisslion Miloduh Kragujevac, za 2023. godinu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Ugovor br.155 između AD Jugoinspekt Beograd i AD Swisslion Miloduh Kragujevac ,o laboratorijskom ispitivanju osnovnih parametara bezbednosti jakih alkoholnih pića zaključen dana 08.03.2020. godine i Ugovor br.127 zaključen 28.02.2020. godine,o laboratorijskom ispitivanju osnovnih parametara bezbednosti hrane i mikrobiološka ispitivanja gotovih proizvoda iz proizvodnog programa naručioca usluga,raskid ugovora mart 2023.god.

Ugovor br.58/1 o poslovnoj saradnji između Društva i Swisslion Takovo d.o.o. Gornji Milanovac, zaključen 01.08.2023. godine na određeno vreme (za vreme angažovanja zaposlenih), kojim se regulišu uslovi upućivanja jednog broja zaposlenih od strane Swisslion Takovo d.o.o. u Društvo.

Ugovor br.2400-15/2021 zaključen na dve godine od dana 29.11.2021. g. sa DOO

Jugoinspekt Novi Sad za ispitivanje osnovnih parametara bezbednosti poljoprivredno prehrambenih proizvoda od voća,voćni sok i sirupi i OBP.

Ugovor o kupoprodaji u maloprodajnim objektima RDT Swisslion Takovo doo Beograd, zaključen dana 01.07.2020. god.korišćenjem debitne kartice za topli obrok (DBTKO) za zaposlene u AD Swisslion Miloduh Kragujevac.

Ugovor br.AS 23-50 o zakonskoj reviziji finansijskih izveštaja za 2023. godinu i sastavljanja Izveštaja i mišljenja nezavisne revizije,zaključen dana 29.09.2023.godine između RSM SERBIA doo Beograd (revizor) i AD Swisslion Miloduh Kragujevac (klijent).

Ugovor br.99 od 20.12.2023.godine o izradi studije transfernih cena za 2023.god,u skladu sa važećim propisima u Republici Srbiji i i OECD smernicama,između Accountronic&Tax doo Beograd (pružalac usluga) i AD Swisslion Miloduh Kragujevac (klijent).

Ugovor br.III-367 o preuzimanju otpada od 08.12.2022.g. sa društvom Božić i sinovi doo Pančevo,za otpad električnih i elektronskih proizvoda i otpada fluorescentnih cevi i ostalih uređaja za osvetljenje u cilju zaštite životne sredine i upravljanja otpadom.

Ugovor o preuzimanju neopasnog ambalažnog otpada, br.30/1 zaključen 16.01.2023.godine,između Društva i operatera DORADO doo Kragujevac.

Ugovor o poslovnoj saradnji Društva (ugovarač) sa Akcionarsko društvo za osiguranje DDOR Novi Sad,od 01.09.2023.g do 01.09.2024.godine po polisama br.680945516 i br.680951712 a za kolektivno osiguranje zaposlenih i za osiguranje imovine od opasnosti požara,mašina od loma i stakla od loma.

Ugovor o korišćenju putničkog vozila br.967 od 31.12.2022.g. između AD Swisslion Miloduh KG i Swisslion-Takovo doo Gornji Milanovac.

Ugovor o obavljanju poslova bezbednosti i zdravlja na radu,zaključen dana 01.11.2023.god. u Kraljevu između Društva (naručilac usluge) i Marijane Stanković,osnivača Agencije za bezbednost i zdravlje na radu MEDIJA MD Kraljevo(davalac usluga).

Ugovor zaključen 01.11.2023.godine između Kontrolnog tela OZNA ŽIKE BELOG doo ogranak Vatroozna Kragujevac i AD Swisslion Miloduh Kragujevac za prižanje usluga iz delatnosti protivpožarne zaštite.

F. PREZENTACIJA POZICIJA FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA ZA 2023. GOD.

BILANS STANJA

1. STALNA IMOVINA

Nematerijalna imovina u Bilansu stanja na AOP 0003 su trajne licence za softver za obračun zarada kao i licence za Mikrosoft Windows/Office koje su u celini računovodstveno

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

amortizovane tj. bez sadašnje knjigovodstvene vrednosti, ali su dalje u upotrebi i stvaraju ekonomsku korist.

U hiljadama RSD	Softver i ostala prava	Ukupno
NABAVNA VREDNOST		
Stanje 01.01.2022.	417	417
Nabavna vrednost 31.12.2022.	414	414
	3	3
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI		
Stanje 01.01.2023.	414	414
Amortizacija za tekuću godinu	3	3
Ispravka vrednosti 31.12.2023.	417	417
NABAVNA VREDNOST		
Stanje 01.01.2023.	417	417
Nabavna vrednost 31.12.2023.	417	417
Sadašnja vrednost na dan 31.12.2023. god	0	0

Promene na objektima i opremi u Bilansu stanja na AOP 0010 mogu se predstaviti narednom tabelom:

u RSD 000						
PROMENE NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME	Poljoprivredn o i ostalo zemljište	Građevinsk o zemljište	Građevins ki objekti	Postrojenj a i oprema	Investicion e nekretnine	Ukupno
Nabavna vrednost:						
Stanje 01.01.2022. godine	44	3.716	35.458	8.842	10.575	58.635
Povećanja:	0	0	0	0	0	0
Preknjižavanje	0	0	0	0	0	0
Nove nabavke (naknadna ulaganja)	0	0	0	0	0	0
Revalorizacija	0	0	0	0	0	0
Smanjenje:	0	0	0	0	0	0
Rashodovanje (otpis)	0	0	0	0	0	0
Prodaja (otuđenje)	0	0	0	0	0	0
Isknjiženje	0	0	0	0	0	0
Aktiviranje	0	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.2022. godine	44	3.716	35.458	8.842	10.575	58.635
Ispravka vrednosti:						
Stanje 01.01.2022. godine	0	0	0	6	0	6
Povećanja:	0	0	894	954	0	1.848
Preknjižavanje	0	0	0	0	0	0
Amortizacija	0	0	894	954	0	1.848
Revalorizacija	0	0	0	0	0	0
Smanjenje:	0	0	0	0	0	0
Rashodovanje (otpis)	0	0	0	0	0	0
Prodaja (otuđenje)	0	0	0	0	0	0
Isknjiženje	0	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.2022. godine	0	0	894	960	0	1.854
Sadašnja vrednost:						
31.12.2022. godine	44	3.716	34.564	7.882	10.575	56.781

Nabavna vrednost:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

u RSD 000

PROMENE NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME	Poljoprivredno i ostalo zemljište	Građevinsko zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Investicione nekretnine	Ukupno
Stanje 01.01.2023. godine	44	3.716	35.457	8.842	10.575	58.634
Povećanja:	0	0	0	0	0	0
Preknjižavanje	0	0	0	0	0	0
Nove nabavke (naknadna ulaganja)	0	0	0	0	0	0
Revalorizacija	0	0	0	0	0	0
Smanjenje:	0	0	0	0	0	0
Rashodovanje (otpis)	0	0	0	0	0	0
Prodaja (otuđenje)	0	0	0	0	0	0
Isknjiženje	0	0	0	0	0	0
Aktiviranje	0	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.2023. godine	44	3.716	35.459	8.842	10.575	58.636
Ispravka vrednosti:						
Stanje 01.01.2023. godine	0	0	894	960	0	1.854
Povećanja:	0	0	894	955	0	1.849
Preknjižavanje	0	0	0	0	0	0
Amortizacija	0	0	894	955	0	1.849
Revalorizacija	0	0	0	0	0	0
Smanjenje:	0	0	0	0	0	0
Rashodovanje (otpis)	0	0	0	0	0	0
Prodaja (otuđenje)	0	0	0	0	0	0
Isknjiženje	0	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.2023. godine	0	0	1.788	1.915	0	3.704
Sadašnja vrednost:						
31.12.2023. godine	44	3.716	33.669	6.927	10.575	54.931

Na dan 31.12.2021. godine izvršena je procena nekretnina, postrojenja i opreme od strane nezavisnog procenitelja "Bilton" - Čačak, procena je knjižena pod 31.12.2021. godine. Svodjenje knjigovodstvene vrednosti na fer vrednost po proceni, društvo je izvršilo eliminisanjem ispravke vrednosti, uz istovremeno svodjenje nabavne vrednosti na fer vrednost. Po osnovu formiranja revalorizacionih rezervi obračunate su odložene poreske obaveze na dan 31.12.2021. godine. Ovaj efekat je knjižen na teret revalorizacionih rezervi.

2. ZALIHE

Na rednom broju 0031-oznaka za AOP u Bilansu stanja iskazane su zalihe po sledećim pozicijama:

	u 000 RSD	
	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Materijal	10.860	21.964
Nedovršena proizvodnja	1.949	1.774
Gotova roba	16.584	14.089
Avansi	3	216
	<u>29.396</u>	<u>38.043</u>

Društvo je na kraju godine preispitalo nadoknadivu vrednost za zalihe koje su ostale na stanju 31.12.2023. godine i procena je da nema zaliha kod kojih je nadokandiva vrednost ispod iskazane knjigovodstvene vrednosti tj. da nema zaliha kod kojih bi trebalo izvršiti umanjenje vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

3. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

Na rednom broju AOP 0038 u Bilansu stanja, iskazan je iznos potraživanja po osnovu prodaje:

	u 000 RSD	
	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Potraživanja od kupaca u zemlji	78	51
Potraživanja od matičnog,zavisnih i ostalih povezanih lica u zemlji	137.860	144.830
Potraživanja od matičnog,zavisnih i ostalih povezanih lica u inostranstvu	0	2.714
	<u>137.938</u>	<u>147.595</u>

U skladu sa članom 18. Zakona o računovodstvu privredno Društvo je dostavilo dužnicima IOS-e sa stanjem na dan 31.12.2023. godine. Usaglašavanje stanja vršeno je sa svim kupcima, osim sa kupcima koji nisu imali promet u tekućoj godini i sa kupcima koji su brisani iz registra APR-a. Procenat neusaglašanih potraživanja materijalno nije značajan u odnosu na ukupne poslovne prihode.

Na kraju godine kod potraživanja od prodaje urađena je procena očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa IFRS 9 i po tom osnovu nismo identifikovali da je potrebno izvršiti dodatno umanjeње vrednosti. Procena je da nema dodatnih očekivanih kreditnih gubitaka.

4. DRUGA POTRAŽIVANJA

Na rednom broju AOP 0046 u Bilansu stanja Ostala kratkoročna potraživanja je iznos potraživanja od 2.453 hiljada dinara koji se sastoji iz sledećih pozicija:

1. Više plaćen porez na dobit po Poreskoj prijavi za 2018. god, u iznosu od 788 hiljada dinara;
2. uplaćene akontacije u 2019. god, u iznosu od 1.501 hiljada dinara;
3. uplaćena akontacija u 2020. god, u iznosu od 164 hiljade dinara.

Na kraju godine kod drugih potraživanja urađena je procena očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa IFRS 9 i po tom osnovu nismo identifikovali da je potrebno izvršiti njihovo umanjeње vrednosti. Procena je da nema očekivanih kreditnih gubitaka .

5. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

Na AOP 0057 u Bilansu stanja je iznos od 177 hiljada dinara i sastoji se iz sledećih pozicija:

	u 000 RSD	
	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Tekući (poslovni) računi	81	13
Devizni račun	96	6
	<u>177</u>	<u>19</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

6. POREZ NA DODATU VREDNOST

Na AOP 0045 u Bilansu stanja je ostala potraživanja u 2022.god iznos jedna (1) hiljada rsd su potraživanja od zaposlenih za kamatu po pozajmici, a u 2023.godini je iznos 0 rsd.

7. OSTALI KRATKOROČNI PLASMANI

Na AOP 0051 u Bilansu stanja je iznos od 67 hiljada i odnosi se na zajam zaposlenom koji dospeva do godinu dana u 2022.godini,dok je u 2023.godini iznosio 11 hiljada.

8. KRATKOROČNA AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Na AOP 0058 u Bilansu stanja na Aktivi u iznosu od 43 hiljada dinara su unapred plaćene premije osiguranja imovine i zaposlenih, a na dan 31.12.2022. godine je bio iznos od 42 hiljade dinara.

9. Bilans stanja Pasiva**KAPITAL**

Na AOP 0402 u Bilansu stanja, iskazan je iznos osnovnog kapitala od 78.536 hiljada dinara, a sastoji se iz akcijskog kapitala sledeće strukture:

Akcionari	Broj akcija / glasova	Vrednost (u 000)	% od ukupne emisije
Kompanija Takovo doo Gornji Milanovac	8.172	50.396	64,17%
Akcionarski fond ad Beograd	1.591	9.812	12,49%
PIO fond RS	456	2.812	3,58%
Ostali akcionari	2.506	15.516	19,76%
Ukupno	12.735	78.536	100%

Na rednom broju AOP 0406 prikazan su pozitivne revalorizacione rezerve kao i efekat procene nepokretnosti po fer vrednosti u 2014. g. kao i procene na dan 31.12.2021. god. u iznosu od 35.452 hiljade dinara.

Na rednom broju AOP 0408 u Bilansu stanja iznos od 97.939 hiljada dinara je neraspoređena dobit iz prethodnih godina.

Na rednom broju AOP 0401 u Bilansu stanja, u Pasivi na poziciji Kapital je zbir po sledećim pozicijama u (000 RSD):

	u 000 RSD	
	2023.	2022.
Osnovni kapital	78.536	78.536
Neraspoređeni dobitak iz prethodnih godina	97.939	112.743
Neraspoređen dobitak tekuće godine	-	-
Gubitak tekuće godine	12.411	14.805
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije NPO	35.452	35.452

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

199.516211.926**10. REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE**

Na AOP 0420 je u 2023.god.iznos 0 dinara a u 2022.god. je bio iznos od 4.302 hiljade dinara, što je bila dugoročna obaveza po kreditu od Fonda za razvoj Republike Srbije.

Iznos od 4.302 hiljade dinara predstavlja deo kredita , od Fonda za razvoj Republike Srbije i to po Ugovoru o kreditu za održavanje likvidnosti i obrtna sredstva broj 102792 sa rokom otplate od 24 meseca po isteku grejs perioda koji traje 12 meseci,sa kamatom od 1,00% na godišnjem nivou,koji dospeva u 2024. godini,a mesečna rata je 616.619,57 dinara (sa kamatom).Sredstva su inače uplaćena na poslovni račun AD Swisslion Miloduha Kragujevac na dan 21. avgusta 2020. godine. Dugoročni kredit je iznosio 18.miliona dinara. Anuiteti su po osnovu Uredbe o postupku i načinu odlaganja dugovanog poreza i doprinosa u cilju ublažavanja ekonomskih posledica nastalih usled bolesti COVID-19 (Službeni glasnik RS,br. 156/20).

U toku 2021.god. po Planu otplate uplaćene su dve rate u iznosu 1.511 hiljada dinara plus pripadajuća kamata od 19 hiljada dinara,a a iznos od 2.631 hiljada dinara. preneto je na ostale kratkoročne finansijske obaveze,a pošto je stigao i Novi Plan otplate u 2022. god. od 28.02.2022. god., sa produženim grejs periodom, na AOP 0437 sad je iznos od 4.870 hiljada dinara.

U toku 2022. god. izvršena je uplata po obavezi za kredit i kamatu u iznosu od 5.252.765,49 dinara, a po planu otplate od 28.02.2022.god.

U toku 2023.god. uplaćeno je 7.316.881,22 din,dugovanja po ratama za kredit i 83.636,93 dinara po obavezi za kamatu u 2023.god.

Najbitniji elementi za obračun rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih su:

BROJ RADNIKA 31.12.2023. god.	45
PROSECAN RADNI STAZ	25
PROSECNE GODINE ZIVOTA	54
NOMIN. OTPR, ZA SVE ZAPOSLENE	247.942
PROS.BR. GOD DO ODLASKA U PENZIJU	10
DISKONTNA STOPA	10%
PROC REALNE GOD. STOPE POVECANJA ZARADA	5%
PROCENAT ZAPOSLENIH KOJI CE DOCEKATI PENZIJU	30%

Tako da imamo povećanje na trošku kto.54500 od 243 hiljade dinara u odnosu na prethodnu godinu, a na AOP 0429 u Bilansu stanja iznos od 4.920 hiljade dinara, što se tiče obračuna rezervisanja po MRS 19-Primanja zaposlenih-aktuarski obračuni.

11. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE

Na poziciji AOP 0429 u Bilansu stanja na dan 31.12.2023. god. došlo je do promene u odnosu na 2022. god. po osnovu obračuna odložene poreske obaveze ili poreskog sredstva a za pozitivnu ili negativnu razliku odloženog poreza po stopi od 15% na obračunatu razliku između knjigovodstvene vrednosti stalnih osnovnih sredstava i preostale poreske vrednosti stalnih osnovnih sredstava pri obračunu poreske amortizacije a po Pravilniku o amortizaciji stalnih sredstava koji se priznaje za poreske svrhe,kao i po obračunu rezervisanja po MRS 19.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Na rednom broju AOP 0429 u Pasivi su odložene poreske obaveze sa povećanjima i smanjenjima u 2023.god. prikazano po sledećim pozicijama(u hiljadama RSD)

1.stanje na dan 31.12.2022.god.	4.480
2.povećanje po obračunu Poreske amortizacije za 2023.god.	404
3.povećanje po obračunu Rezervisanja u skladu sa MRS19	36
4.Stanje na dan 31.12.2023.god.	4.920

Kratkoročne finansijske obaveze u Bilansu stanja na AOP 0433 a u iznosu od 4.302 hiljada dinara,a u 2022.god., je bio iznos od 7.317 hiljada dinara, su kratkoročne finansijske obaveza za po osnovu kredita od Fonda za razvoj Republike Srbije, koji dospeva u 2023. god.

12. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Na rednom broju AOP 0442 u Bilansu stanja je zbir po sledećim pozicijama

	u 000 RSD	
	2023.	2022.
Obaveze prema dobavljačima – matična, zavisna i ostala povezana pravna lica u zemlji	6.349	7.086
Obaveze prema dobavljačima – matična, zavisna i ostala povezana pravna lica u inostranstvu	0	0
Obaveze prema dobavljačima u zemlji	1.993	2.224
Ostale obaveze iz poslovanja	0	0
	8.342	9.310

13. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

Na rednom broju 0449-oznaka za AOP u Bilansu stanja je iznos po sledećim pozicijama:

	u 000 RSD	
	2023.	2022.
Ostale kratkoročne obaveze	4.939	4.729
Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda	1.158	1.328
Obaveze po osnovu poreza na dobitak	0	0
	6.097	6.057

Ostale kratkoročne obaveze se odnose na:

1.Neisplaćene zarade za decembar mesec 2023.godine u iznosu od 4.313 hiljade dinara kao i naknade za trošak prevoza u iznosu od 115 hiljada dinara, naknada za ishranu radnika za vreme radnog vremena u iznosu od 339 hiljade dinara.

2.Obaveze za kamatu i uznosu od 14 hiljada dinara za obavezu u 2024.godini a po Ugovoru o kreditu broj 102792 zaključenim sa Fondom za razvoj Republike Srbije kao kredit za održavanje likvidnosti i nabavku obrtnih sredstava u otežanim ekonomskim uslovima usled pandemije Covid-19 izazvane virusom SARS-Cov-2., jer se interkalarna kamata pripisuje glavnom dugu i ne plaća se u grejs periodu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

14. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST I OSTALIH JAVNIH PRIHODA KAO I KRATKOROČNA PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Na rednim brojevima AOP 0451, AOP 0454 u Bilansu stanja, iskazane su obaveze po sledećim pozicijama

	u 000 RSD	
	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Obaveze za porez na dodatu vrednost	1.128	457
Obaveze za akcize	0	841
Obaveze za porez iz rezultata	0	0
Obaveze za poreze, carine i druge dažbine	30	30
	<u>1.158</u>	<u>1.328</u>
 Kratkoročna pasivna vremenska razgraničenja	 545	 639

i to troškovi koji pripadaju za decembar 2023.g. električne energije od 254 hiljada dinara i potrošenog gasa od 291 hiljada dinara, jer računi su izdati u januaru 2024.god.

Iznos od 1.128 hiljada je obaveza za PDV za decembar mesec 2023.godine plaćena u januaru 2024.godine.

BILANS USPEHA**15. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA**

Na rednom broju AOP 1002 je prihod od prodaje robe (sirovine i ambalaža) kupcu Swissslion-Takovo doo Gornji Milanovac u iznosu od 960 hiljada dinara.

Na rednom broju AOP 1005 u Bilansu uspeha iskazani su prihodi od prodaje proizvoda i usluga po sledećim pozicijama:

	u 000 RSD	
	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga:		
na domaćem tržištu		
- matičnim i zavisnim pravnim licima	166.228	183.240
- ostalim povezanim pravnim licima	0	655
-	<u>166.228</u>	<u>183.895</u>
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga		

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

na inostranom tržištu:

- ostalim povezanim pravnim licima	1.212	7.128
- ostalim eksternim pravnim licima	0	35
	1.212	7.163
	167.440	191.058

16.OSTALI POSLOVNI PRIHODI

Na rednom broju AOP 1011 u Bilansu uspeha u okviru iznosa od 2.688 hiljada dinara poslovni prihodi i to prihoda od zakupnina je 1.440 hiljada dinara za zakup SL Kuće u Kraljevačkog bataljona Kragujevac od strane RDT Swisslion Takovo doo Novi Beograd,kao i zakupa polovnog vozila u iznosu od 60 hiljada dinara i prefakturisani troškovi električne energije za pomenuti objekat u iznosu od 817 hiljade dinara. Prihod od zakupa vozila od strane Swisslion Takovo doo Gornji Milanovac u iznosu od 339 hiljade dinara i 32 hiljade dinara je prihod od prodaje sekundarnih sirovina (otpadni papir,otpadna folija,otpadna plastika,..) u 2023.godini. U 2022.godini ostali poslovni prihodi iznose 2.567 hiljada dinara.

17.PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE

Na rednom broju AOP 1008 u Bilansu uspeha,u iznosu od 107 hiljada dinara, su prihodi od aktiviranja učinaka i robe i to dati kao uzorci za kontrole i analize Institutima u Kragujevcu, Beogradu i Novom Sadu, a na dan 31.12.2022. godine je bio iznos od 22 hiljada dinara.

18.POVEĆANJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA

Na rednom broju AOP 1009 je iznos od 2.669 hiljada dinara po obračunu proizvodnje po ceni koštanja za 2023.godinu,knjiženo povećanje vrednosti zaliha gotovih proizvoda i poluproizvoda tj.nedovršene proizvodnje a u 2022.godini smo imali smanjenja na AOP 1010 u Bilansu uspeha je bio iznos od 4.327 hiljada dinara po obračunu proizvodnje po ceni koštanja za 2022. godinu, knjiženo smanjanje vrednosti zaliha gotovih proizvoda i poluproizvoda tj, nedovršene proizvodnje.

19.TROŠKOVI MATERIJALA,GORIVA I ENERGIJE

Na rednom broju AOP 1014 u Bilansu uspeha za 2023.godinu imamo nabavnu vrednost za prodatu robu (sirovine i ambalaža) u iznosu od 906 hiljada dinara,prodato Swisslion-Takovu doo Gornji Milanovac.

Na rednom broju AOP 1015 u Bilansu uspeha prikazani su troškovi materijala,goriva i energije u ukupnom iznosu od 100.620 hiljada dinara po sledećim pozicijama:

	u 000 RSD	
	2023.	2022.
Troškovi osnovnog materijala	66.531	69.475
Troškovi ambalaže	26.404	41.203
Troškovi pomoćnog materijala za izradu	272	358

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Troškovi rezervnih delova i sitnog inventara	355	238
Troškovi ostalog materijala (režijskog)	1.010	1.429
Troškovi električne energije	3.811	3.339
Troškovi energenta-gas	2.175	1.762
Troškovi goriva-benzin,nafta...	62	83
	100.620	117.887

20.TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

Na rednom broju 1016-oznaka za AOP u Bilansu uspeha u ukupnom iznosu od 51.221 hiljade dinara prikazani su troškovi zarada ,naknada zarada i ostali lični rashodi za zaposlene u Društvu po sledećim pozicijama:

	u 000 RSD	
	2023.	2022.
Troškovi zarada i naknada zarada	41.788	39.026
Troškovi poreza i doprinosa na zarade na teret poslodavca	6.331	6.268
Ostali lični rashodi i naknade	3.102	3.282
	51.221	48.576

21.TROŠKOVI AMORTIZACIJE

Na rednom broju AOP 1020 u Bilansu uspeha su troškovi amortizacije osnovnih sredstava i to nematerijalne imovine(licence i softveri) i osnovnih sredstava objekata i opreme za proizvodnju i saobrećaj u iznosu od 1.852 hiljada dinara a u 2022.godini je taj iznos bio 1.856 hiljada dinara.

22.TROŠKOVI REZERVISANJA

U Bilansu uspeha na rednom broju AOP 1023 je iznos od 243 hiljade dinara a za 2022.godinu je bio 54 hiljade dinara i predstavlja rezervisanja za otpremnine kod redovnog odlaska u penziju kad je ispunjen uslov i druge beneficije zaposlenima, u skladu sa MRS 19 –Međunarodni računovodstveni standard-primanja zaposlenih.

23.TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

Na rednom broju AOP 1022 u Bilansu uspeha dati su troškovi proizvodnih usluga po sledećim pozicijama:

	u 000 RSD	
	2023.	2022.
Troškovi transportnih usluga	8.204	8.885
Troškovi usluga održavanja	1.118	721
Troškovi komunalnih usluga i vode	1.616	1.352
Troškovi usluga stručnih službi	8.238	8.026
Troškovi laboratorijskih analiza	556	597
Troškovi ostalih proizvodnih usluga	2.130	2.537

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

21.86222.118

Troškovi ostalih proizvodnih usluga se sastoje od troškova za usluge fiksne i mobilne telefonije, internet usluga provajdera, poštarina, usluga DDD službe, usluga PPZ i BZNR, usluge montaže i ispitivanja hidrantske mreže, troškova stručne literature, usluge registracije vozila i slično.

24. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

Na rednom broju AOP 1024 u Bilansu uspeha dati su nematerijalni troškovi po sledećim pozicijama:

	u 000 RSD	
	2023.	2022.
Troškovi revizije	447	310
Troškovi neproizvodnih usluga	5.460	5.057
Troškovi reprezentacije i uzoraka	208	39
Troškovi premija osiguranja	90	107
Troškovi platnog prometa	75	78
Troškovi članarina	483	218
Troškovi poreza	1.180	1.623
Ostali nematerijalni troškovi	286	193
	<u>8.299</u>	<u>7.625</u>

Najveće učešće u nematerijalnim troškovima su troškovi usluga obezbeđenja u iznosu od 4.719 hiljada dinara za uslugu FOKUS PROTECT doo Vršac i trošak poreza na imovinu za 2023.god. od 948 hiljada dinara, kao i troškovi za naknadu upravljanja otpadom pet, staklo, plastika, za uslugu EKOSTAR PAK doo Umka u iznosu od 492 hiljada dinara pa troškovi revizije u iznosu od 448 hiljada dinara i troškovi članarina 409 hiljada dinara za Komisiju za HOV, bar kodove za GS1 Srbija i godišnja članarina za QUALITY AUSTRIA.

25. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

Na rednom broju AOP 1027 finansijski prihodi u iznosu od 105 hiljada dinara su ostali finansijski prihodi od 105 hiljada dinara i to od kasa sconta za plaćanja dobavljačima, a u poslovnoj 2022.god je bio iznos od 111 hiljada dinara.

Na rednom broju AOP 1032 finansijski rashodi u iznosu od 22 hiljade dinara odnose se na knjižene kamate u poslovnoj 2023. godini u iznosu od 17 hiljade dinara, na kursne razlike u iznosu od 2 hiljade dinara, kao i ostali finansijski rashodi u iznosu od 1.hiljada dinara a u 2022 godini je bio iznos od 5.992 hiljade dinara a najveći deo je bio kasa sconto od 10% na uplatu na dan 26.12.2022.god od strane Swisslion Takovo doo Gornji Milanovac i to iznos od 5.833 hiljade dinara.

26. OSTALI PRIHODI

Na rednom broju AOP 1041 u Bilansu uspeha za 2023.g. ostali prihodi su 26 hiljada dinara a u 2022.godini nije bilo ostalih prihoda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

27. OSTALI RASHODI

Na rednom broju AOP 1042 prikazani su rashodi u iznosu od 941 hiljade dinara je rashod robe iznad dozvoljenog kala,rastura i loma u iznosu od 927 hiljada dinara i iznos od 14 hiljada dinara je RTS taksa javnom servisu. Na toj poziciji u 2022. godini je bio iznos od 14 hiljada dinara.

28. NEGATIVNI NETO EFEKAT PO OSNOVU GUBITKA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, PROMENA RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKI GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA

Gubitak poslovanja koje se obustavlja, promena računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih perioda za 2023. godini nema a u 2022. godini je taj iznos bio 67 hiljada dinara.

29. POREZ NA DOBITAK

Odloženi poreski rashodi perioda u 2023.godini iznose 440 hiljada rsd, dok su 2022.godini iznosili 117 hiljada rsd.

G. TRANSAKCIJE SA MATIČNIM I ZAVISNIM PRAVNIM LICIMA I OSTALIM POVEZANIM PRAVNIM LICIMA

Većinski vlasnik Društva je Swisslion Takovo d.o.o. Gornji Milanovac u čijem vlasništvu se nalazi 64,17% akcija Društva ili 8.182 akcije (hartije od vrednosti), a manjinskim akcionarima kojima pripada 35,83% akcija Društva, odnosno, ostalim manjinskim akcionarima 19.76% ili 2.506 akcija, Fondu PIO 3,58% ili 456 akcija i Akcionarskom fondu 12,49% tj.1.591 akcija.

Posebno u napomenama obelodanjujemo poslovne odnose sa društvima u Poslovnom sistemu Swisslion-Takovo. Društvo je u 2023. godini imalo poslovno-tehničku saradnju sa matičnim pravnim i sa povezanim pravnim licima u zemlji i inostranstvu, po osnovu nabavke sirovina i ambalaže, kancelarijskog materijala, sredstava za higijenu, materijala za održavanje opreme, prodaje gotovih proizvoda, usluga prevoza u drumskom saobraćaju, usluga rada IT sektora, usluga marketinga, usluga posloводства, usluga održavanja i obezbeđenja uslova rada, izdavanja u zakup građevinskog objekta, i usluga upućivanja radnika od Swisslion Takovo doo Gornji Milanovac.

Pregled potraživanja i obaveza prema Društvima u Poslovnom sistemu na dan 31.12.2023. god. prikazani su na sledećoj tabeli:

	Matična društva	Ostala povezana pravna lica	Ukupno
Akcijski kapital	50.396	-	50.396
Zalihe na stanju	10.860	-	10.860
Potraživanja	137.628	232	137.860
Obaveze iz poslovanja	0	6.349	6.349

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

U godini koja se završila na dan 31.12.2023. godine, nastale su sledeće transakcije sa povezanim pravnim licima.

Transakcije	Matično društvo	Ostala povezana pravna lica	Ukupno
Prihodi od prodaje robe	960	0	960
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	166.228	0	166.228
Prihodi od prodaje na ino.tržištu	-	1.157	1.157
Prihodi od zakupnina	339	2.317	2.656
Ukupni prihodi	167.527	3.474	171.001
Nabavnovrednost prodane robe	906	0	906
Troškovi materijala	85.221	-	85.221
Ostali poslovni rashodi	8.923	9.640	18.563
Ukupni rashodi	95.050	9.640	104.690

Posebno obelodanjujemo pojedinačne transakcije sa povezanim pravnim licima u poslovnoj 2023. godini u 000 RSD i to:

	Prihodi	Rashodi
Swisslion Takovo d.o.o., Gornji Milanovac	167.527	95.050
RDT Swisslion Takovo d.o.o., Beograd	2.317	4
Swisslion Group d.o.o., Novi Sad	-	7.938
Swisslion Bulgaria EOOD, Bugarska	90	-
Swisslion Takovo d.o.o., Podgorica	879	-
Swisslion Skoplje d.o.o., Makedonija	-	-
RDT Swisslion Takovo d.o.o., Trebinje	75	1.698
Swisslion Sisak, Hrvatska	112	-
Ukupno	171.001	104.690

Obaveze i potraživanja između povezanih pravnih lica, matičnih zavisnih i ostalih, na dan 31.12.2023. godine data su u narednom pregledu u 000 RSD:

	Potraživanja	Obaveze
Swisslion-Takovo d.o.o., Gornji Milanovac	137.627	0
RDT Swisslion Takovo d.o.o., Beograd	233	158
Swisslion Group d.o.o., Novi Sad	-	6.348
Swisslion Takovo d.o.o., Podgorica	-	-
Swisslion Skoplje d.o.o., Makedonija	-	-
RDT Swisslion Trebinje d.o.o., Trebinje	-	-
Swisslion Sisak, Hrvatska	-	-
Ukupno	137.860	6.506

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

U skladu sa MRS 24-Obelodanjivanje povezanih strana u narednim pregledima obelodanjujemo i transakcije sa povezanim pravnim licima u 2022.godini.

Pregled potraživanja i obaveza prema Društvima u Poslovnom sistemu na dan 31.12.2022. god. prikazani su na sledećoj tabeli:

	Matična društva	Ostala povezana pravna lica	Ukupno
Akcijski kapital	50.396	-	50.396
Zalihe na stanju	21.964	-	21.964
Potraživanja	144.599	2.946	147.545
Obaveze iz poslovanja	0	7.289	7.289

U godini koja se završila na dan 31.12.2022. godine, nastale su sledeće transakcije sa povezanim pravnim licima.

Transakcije	Matično društvo	Ostala povezana pravna lica	Ukupno
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	178.062	0	178.062
Prihodi od prodaje na ino.tržištu	-	7.127	7.127
Prihodi od zakupnina	382	2.133	2.515
Ukupni prihodi	178.444	9.260	187.704
Troškovi materijala	110.207		110.207
Ostali poslovni rashodi	9.454	9.508	18.962
Ukupni rashodi	119.661	9.508	129.169

Posebno obelodanjujemo pojedinačne transakcije sa povezanim pravnim licima u poslovnoj 2022. godini u 000 rsd i to:

	Prihodi	Rashodi
Swisslion-Takovo doo GM	178.444	119.661
Swisslion doo BG	-	-
Swisslion Bulgaria EOOD	105	-
Swisslion Group doo NS	-	7.726
RDT Swisslion Takovo doo	2.133	6
Swisslion Takovo doo Podgorica	3.933	-
Swisslion Skoplje doo	387	-
RDT Swisslion Trebinje	638	1.776

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Swisslion Sisak	2.064	-
Ukupno	187.704	129.169

Obaveze i potraživanja između povezanih pravnih lica, matičnih zavisnih i ostalih, na dan 31.12.2022. godine data su u narednom pregledu u 000 rsd:

	Potraživanja	Obaveze
Kompanija Takovo ad GM	144.599	0
Swisslion Skoplje doo Makedonija	387	0
Swisslion Group doo NS	-	7.086
RDT Swisslion Takovo doo BG	231	204
Swisslion Takovo doo Podgorica	1.154	-
RDT Swisslion Trebinje	90	-
Swisslion Sisak Hrvatska	1.084	-
Ukupno	147.545	7.290

Naknade ključnom rukovodstvu

Ključno rukovodstvo čini direktor. Naknada je plaćena u toku 2023.godine u ukupnom iznosu od 300.000 dinara, odnosno mesečno 25 hiljada dinara.

Upravljanje finansijskim rizicima

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to: tržišnom riziku (koji obuhvata rizik od promene kursa stranih valuta, rizik od promene kamatnih stopa i rizik od promene cena), riziku likvidnosti i kreditnom riziku.

Upravljanje rizikom sa kojim se suočava Društvo je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsku poziciju i poslovanje u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta. Upravljanje rizicima definisano je računovodstvenim i finansijskim politikama Društva usvojenim od strane Rukovodstva. U toku 2023. godine nije bilo promena u politikama upravljanja rizicima.

Kategorije finansijskih instrumenata prikazane su u sledećoj tabeli:

	u RSD 000	
Finansijski instrumenti	2023.	2022.
Finansijska sredstva	138.037	144.849
Finansijske obaveze	20.513	27.190
Neto pozicija	117.524	117.659

Tržišni rizik*Rizik od promene kursa stranih valuta*

Društvo je izloženo riziku od promena kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i ili sa

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

valutnom klauzulom. Društvo nije zaključivalo bitne ugovore sa valutnom klauzulom i nema na dan 31.12.2023.god.deviznih obaveza.

Rizik od promene kamatnih stopa

Društvo je izloženo raznim rizicima koji kroz efekte promena visine kamatnih stopa deluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine, ukoliko su kamatne stope varijabilne. Poslovanje Društva je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dospevaju za naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima. Ovaj rizik zavisi od finansijskog tržišta, te Društvo nema na raspolaganju instrumente kojim bi ublažilo njegov uticaj. Društvo nema rizik od promene kamatnih stopa jer samo ima obaveze po kreditu od Fonda Za Razvoj Republike Srbije sa fiksnom kamatnom stopom, i to kao kredit za održavanje likvidnosti i nabavku obrtnih sredstava u otežanim ekonomskim uslovima usled pandemije Covid-19 izazvane virusom SARS-Cov-2.

Rizik od promene cena

Društvo nije izloženo riziku od promene cena vlasničkih hartija od vrednosti s obzirom da u bilansu stanja nema ulaganja klasifikovanih kao raspoloživa za prodaju ili kao finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Društvo neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru. Konačna odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti je na rukovodstvu Društvo je uspostavilo odgovarajući sistem upravljanja za potrebe kratkoročnog, srednjoročnog i dugoročnog finansiranja kao i upravljanjem likvidnošću. Društvo upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane rezerve kontinuiranim praćenjem planiranog i stvarnog novčanog toka, kao i održavanjem adekvatnog odnosa dospeća finansijskih sredstava i obaveza.

Kreditni rizik

Društvo nije izloženo kreditnom riziku koji predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Društvu izmire u potpunosti i na vreme, što bi imalo za rezultat finansijski gubitak Društva. Kreditni rizik se vezuje za gotovinu i gotovinske ekvivalente, depozite u bankama i finansijskim institucijama, dugoročne i kratkoročne finansijske plasmane, potraživanja i date garancije i jemstva trećim licima. U Republici Srbiji ne postoje specijalizovane rejting agencije koje vrše nezavisnu klasifikaciju i rangiranje privrednih društava. Usled toga, Društvo/Preduzeće je prinuđeno da koristi ostale javno dostupne finansijske informacije (npr. podatke o bonitetu koje pruža Agencija za privredne registre) i interne istorijske podatke o saradnji sa određenim poslovnim partnerom u cilju određivanja njegovog boniteta.

Društvo nema značajniju koncentraciju kreditnog rizika, jer se njegova potraživanja i plasmani odnose najviše na jedno matično preduzeće Swisslion-Takovo doo Gornji Milanovac, a potraživanja su na dan 31.12.2023.g.u iznosu od 137.627 hiljada dinara a nema obaveze prema matičnom društvu.

Upravljanje rizikom kapitala

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

Društvo se opredelilo za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica.

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala, a vlasnicima odgovarajući prinos na kapital.

Struktura kapitala Društva/Preduzeća sastoji se od dugovanja, uključujući kratkoročne i dugoročne kredite, gotovine i gotovinskih ekvivalenata i kapitala koji se pripisuje vlasnicima, a koji uključuje akcijski kapital, rezerve, nerealizovane dobitke i gubitke po osnovu hartija od vrednosti, kao i neraspoređeni dobitak. Kontrola finansija vrši se na nivou Društva pregledanjem strukture kapitala na godišnjem nivou. Kao deo tog pregleda, rukovodstvo Društva razmatra cenu kapitala i rizik povezan sa vrstom kapitala.

Na dan bilansa stanja, stepen zaduženosti Društva/Preduzeća bio je kao što sledi:

	u RSD 000	
Stepen zaduženosti	2023.	2022.
1. Ukupne obaveze (bez kapitala)	20.513	28.609
2. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	177	19
3. Neto dugovanje (1-2)	20.336	28.590
4. Kapital	199.516	211.926
5. Ukupan kapital (3+4)	219.852	240.516
6. Stepen zaduženosti (3/5)	9,25%	11,89%

Poreski rizici

Poreski propisi Republike Srbije se često različito tumače i često se menjaju. Tumačenja važećih poreskih propisa od strane poreskih vlasti na ime nekih transakcija i aktivnosti u Društvu mogu se razlikovati od tumačenja odgovornog osoblja u Društvu. Usled toga neke transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti tako da Društvu može biti određen dodatni iznos poreza i kamata koji ne može biti i materijalno značajan. Period zastarelosti poreske obaveze je pet godina to jest poreski organ ima pravo da odredi plaćanja neizmirenih obaveza u roku od pet godina od kada je obaveza nastala.

Pored navedenog, Društvo ima značajne transakcije sa povezanim pravnim licima. Iako rukovodstvo Društva smatra da Društvo poseduje dovoljnu i adekvatnu prateću dokumentaciju u vezi sa transfernim cenama, postoji neizvesnost da se zahtevi i tumačenja poreskih i drugih organa razlikuju od tumačenja rukovodstva. Rukovodstvo Društva smatra da eventualna različita tumačenja neće imati materijalno značajnih posledica po finansijske izveštaje Društva.

Rizici po osnovu sudskih sporova

Nema (značajnih) sporova koji se vode na teret Društva, pa finansijski izveštaji za 2023. godinu ne sadrže korekcije po osnovu potencijalnih obaveza koje bi po završetku sporova mogle nastati.

POTENCIJALNE OBAVEZE

Društvo na dan Bilansa stanja nema potencijalnih obaveza.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

PRIMLJENA JEMSTVA, GARANCIJE I DRUGA SREDSTVA OBEZBEĐENJA

Društvo na dan Bilansa stanja nema primljenih jemstava, garancija i drugih sredstava obezbeđenja.

DOGAĐAJI POSLE IZVEŠTAJNOG PERIODA

Do 19.02.2024. godine dana odobravanja finansijskih izveštaja za 2023. godinu nije nastao nikakav događaj koji bi mogao uticati na realnost finansijskih izveštaja Društva za 2023. godinu.

KLJUČNI POKAZATELJI POSLOVANJA

	2022. godina	2023.godina
Prihodi ukupno	189.431	173.995
Rashodi ukupno	204.052	185.966
Neto dobitak/gubitak	-14.688	-11.971
Prihodi od prodaje	191.058	167.440
EBITDA	-6.940	-9.287
EBITDA marža	-3,63%	-5,55%
Stalna imovina	56.795	54.931
Obrtna imovina	188.220	170.018
Ukupna aktiva	245.015	224.949
Ukupni kapital	211.926	199.516
Dugoročna rezervisanja	984	1.227
Dugoročne obaveze	4.302	-
Odložene poreske obaveze	4.480	4.920
Kratkoročne obaveze	23.323	19.286
Ukupna pasiva	245.015	224.949

DEVIZNI KURS

Zvanični devizni kurs Narodne Banke Srbije, korišćen za preračun deviznih pozicija u bilansima na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine u funkcionalnu valutu (RSD), za sledeće strane valute:

	U RSD	
	<u>31. 12. 2023.</u>	<u>31.12.2022</u>
EUR	117,1737	117,3224

Kragujevac, 19. Februar 2024. godine.
Zakonski zastupnik

Irena Radulović, generalni direktor

I. Radulović

SWISSLION MILODUH KRAGUJEVAC A.D., KRAGUJEVAC

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2023. GODINU

Kragujevac, 2024. godina

1. OPIS PRIVREDNE DELATNOSTI

Osnovna delatnost kompanije Swisslion Miloduh a.d., Kragujevac (u daljem tekstu Društva) je proizvodnja rakije od voća, likera, marmelade, voćnih nektara, osvežavajućih bezalkoholnih pića u doj-pak ambalaži, sirupa za osvežavajuća bezalkoholna pića i voćnih sirupa.

Na osnovu usklađivanja statističke klasifikacije privrednih delatnosti u Republici Srbiji počev od 12. avgusta 2010. godine, promenjen je naziv delatnosti društva tako da od tada glasi: destilacija, prečišćavanje i mešanje pića (šifra delatnosti 1101).

OSNOVNE INFORMACIJE O PORESKOM OBVEZNIKU	
Pun naziv	AD SWISSLION-MILODUH PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU I PROMET KRAGUJEVAC
Skraćeni naziv	SWISSLION MILODUH a.d.
Sedište	Dušana Uroševića 1, 34000 Kragujevac
Matični broj	07148917
PIB	101036709
Osnovna delatnost	Destilacija, prečišćavanje i mešanje pića
Šifra delatnosti	1101
Pravni oblik	Akcionarsko društvo
Direktor	Irena Radulović
Godina osnivanja	1998.
Broj zaposlenih	45 (na dan 31.12.2023.)

2. ISTORIJAT DRUŠTVA

Društvo je inicijalno osnovano 1. aprila 1970. godine, kao društveno preduzeće, i bilo je orijentisano na gajenje i preradu lekovitog bilja i proizvodnju alkoholnih pića na bazi lekovitog bilja. Od 1970. godine, Društvo je prošlo kroz veći broj statusnih i organizacionih promena, i proširilo je delatnost.

Skupština Društva je 11. decembra 2000. godine donela Odluku o organizovanju Društva kao akcionarskog društva i Odluku o izdavanju i prodaji akcija u postupku svojinske transformacije. Ministarstvo za privredu i privatizaciju – Direkcija za procenu vrednosti kapitala, donela je 12. aprila 2001. godine Rešenje broj 1282-1/98-23 o verifikaciji procenjene ukupne vrednosti osnovnog kapitala Društva posle završenog prvog kruga vlasničke transformacije, koja na dan 11. decembar 2000. godine iznosi 54.756 hiljada dinara od čega 17.112 hiljada dinara (1.426 akcija) predstavlja društveni kapital, a 37.644 hiljada dinara (3.137 akcija) predstavlja akcijski kapital. Društvo je dana 11. decembra 2000. godine donelo Odluku o prenosu 10% akcija (456 akcija ukupne vrednosti 5.472 hiljade dinara) na Fond Penzijsko-invalidskog osiguranja Republike Srbije. Ove promene registrovane su kod Trgovinskog suda u Kragujevcu Rešenjem broj FI-628/2001 od 17. maja 2001. godine. Tada Društvo menja naziv u Akcionarsko društvo za proizvodnju i promet alkoholnih i bezalkoholnih pića Miloduh, Kragujevac.

Akcionarsko društvo Miloduh, Kragujevac donelo je dana 19. decembra 2001. godine Odluku o drugoj emisiji običnih akcija. Savezna komisija za hartije od vrednosti i finansijsko tržište dana 5. septembra 2002. godine donela je Rešenje broj 4/01-718/4-02 o upisu u Registar uspešnost druge emisije akcija. Ukupna vrednost prodatih akcija druge emisije je 60.000 hiljada dinara (5.000 komada običnih akcija pojedinačne nominalne vrednosti od 12.000 dinara), a kupac akcija Swisslion d.o.o, Novi Sad (od 22. oktobra 2004. godine Koncern Swisslion Takovo d.o.o, Beograd). Ova promena registrovana je kod trgovinskog suda u Kragujevcu Rešenjem broj FI993/02 od 9. septembra 2002. godine. Dana 24. maja 2004. godine između Društva i Swisslion d.o.o, Kragujevac, -zaključen je Ugovor o spajanju preuzimanjem (pripajanju), u kojem je precizirano da će se Društvu pripojiti društvo Swisslion d.o.o, Kragujevac. Društvo Koncern Swisslion-Takovo d.o.o, Novi Sad, kao jedini osnivač Swisslion d.o.o, Kragujevac, dobio je 3.172 akcije Društva Miloduh a.d, Kragujevac ukupne vrednosti 38.064 hiljade dinara, koliko iznosi procenjena vrednost kapitala Društva Swisslion d.o.o, Kragujevac. Promena registrovana je kod Trgovinskog suda u Kragujevcu rešenjem FI-580/04 od 3. juna 2004. godine. Tada Društvo menja naziv u Preduzeće za proizvodnju i promet AD Swisslion Miloduh, Kragujevac. Dana 31. decembra 2008. godine Kompanija Takovo a.d, Gornji Milanovac je u skladu sa odredbama Zakona o preuzimanju akcionarskih društava stekla 8.172 običnih akcija sa pravom glasa, (64,17%) izdavaoca AD Swisslion Miloduh Kragujevac tako da se sticalac – Kompanija Takovo a.d, Gornji Milanovac javlja kao većinski vlasnik u strukturi kapitala društva.

Rešenjem Agencije za privredne registre broj BD 197907/2009 od 28. decembra 2009. godine registrovana je promena strukture vlasništva tako što je brisan društveni kapital

i registrovan 100% akcijski kapital. Vrednost ukupnog upisanog i uplaćenog novčanog kapitala Društva je 78.536.290 dinara .

Direktor Beogradske Berze ad Beograd je dana 21.04.2020.godine doneo Rešenje o isključenju akcija sa Open Marketa i uključenju akcija na MTP Belex za izdavaoca Swisslion Miloduh a.d. Kragujevac a trgovanje se organizuje počev od berzanskog sastanka organizovanog dana 04.05.2020.godine,metodom kontinuiranog trgovanja.Rešenje je doneto jer je Berza saglasno pravilima konstantovala da se akcijama izdavaoca nije trgovalo najmanje 180 dana koji prethode datumu vršenja provere ispunjenosti uslova u skladu sa Pravilima Berze.

Vlasnička struktura Društva data je u narednom pregledu:

Akcionari	Broj akcija	% učešća
Kompanija Takovo ad	8.172	64,17
Akcionarski Fond	1.591	12,49
PIO Fond	456	3,58
Fizička lica-manjinski	2.516	19,76
Ukupno	12.735	100

3. POSLOVNA POLITIKA DRUŠTVA

3.1. Misija i vizija

„Jasna vizija i ogromna energija gospodina Rodoljuba Draškovića, tvorca ideje o stvaranju multinacionalnog poslovnog sistema Swisslion-Takovo, daje jasnu poruku – da se na ovim prostorima može dobro raditi i da se mogu stvarati nove vrednosti.

Swisslion-Takovo danas je sinonim za:

- Poželjnog, neophodnog, kvalitetnog i stabilnog partnera
- Pokretača privrednog razvoja cele Srbije
- Sinonim za najmoćniju prehrambenu industriju u jugoistočnoj Evropi

Glavni aduti poslovnog Sistema Swisslion-Takova su:

- Bogat, kvalitetan i dobro odabran proizvodni asortiman
- Konkurentnost cena
- Mogućnost prilagođavanja – fleksibilnost u poslovanju
- Jednostavna hijerarhijska struktura – lako i brzo donošenje odluka
- Brzina distribucije

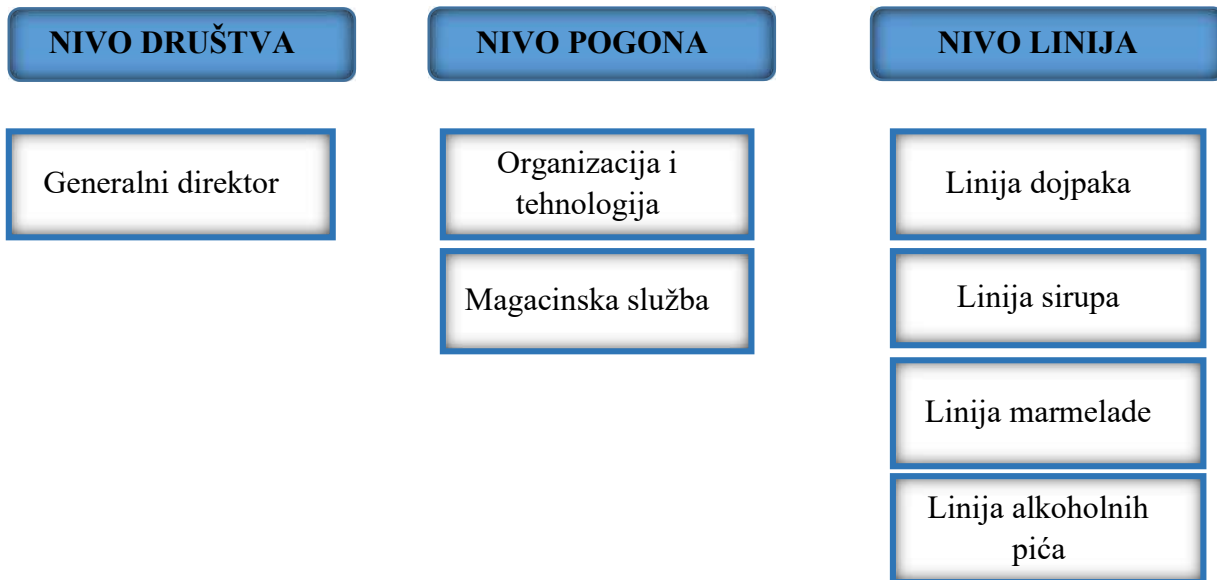
Snaga poslovnog Sistema Swisslion-Takova:

- Opređenost rukovodstva
- Kompetentni kadrovi

- Ulaganja u tehnološku opremu i infrastrukturu
- Dobra proizvođačka praksa (GMP)“

4. ORGANIZACIONA STRUKTURA

Prema Statutu Društva koji je usvojen 25. juna 2012. godine na Skupštini akcionara, upravljanje Društvom je dvodomno. Organi upravljanja Društvom, kao i celokupna organizaciona struktura Društva prikazani su dijagramima u nastavku.

5. OSNOVNI FINANSIJSKI I POSLOVNI INDIKATORI

Prema Zakonu o tržištu kapitala, u ovom delu Izveštaja posebno objašnjavamo podatke važne za procenu stanja imovine društva, jer je procena imovine rađena 2014. god. a mi smo u 2019. god, izvršili obezvređenje osnovnih sredstva namenjena prodaji i to smanjenjem preko revalorizacionih rezervi po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme koje su i formirane procenom, sa 38.085 na 33.554 hiljada dinara. Na dan 31.12.2021. godine izvršena je eksterna procena imovine društva (zemljišta, objekata i opreme) i to od strane Agencije BILTON doo Čačak Bogičevićeva 12, i revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije su povećane sa 33.554 hiljada dinara na 35.452 hiljade dinara, a ta vrednost je ostala i na dan 31.12.2023. godine.

Objavljujemo i podatke o finansijskom stanju Društva na dan 31.12.2023. god i to u narednom pregledu (u 000 din):

a) osnovni kapital	78.536
b) stalna imovina	54.931
c) zalihe	29.396
d) potraživanja po osnovu prodaje	137.938
e) obaveze iz poslovanja	8.342
f) ostale kratkoročne obaveze	6.097
g) neraspoređeni dobitak ranijih godina	97.939.

Nije bilo promena u poslovnim politikama društva u odnosu na prethodni period. Društvo ne planira značajne izmene poslovnih politika.

Osnovne finansijske i operativne informacije poslovanja Društva prikazane su u narednoj tabeli:

AD Swisslion Miloduh						
Osnovni finansijski podaci	2021		2022		2023	
	000 RSD	%	000 RSD	%	000 RSD	%
Poslovni prihodi	172.776	100,0%	189.320	100%	173.864	100%
% rast prihoda (iz godine u godinu)	↑4,840%		↑9,57%		↓8,16%	
Poslovni rashodi	173.095	100,18%	198.116	104,64%	185.003	106,41%
EBITDA	2.979	1,72%	(6.940)	-3,63%	(9.287)	-5,34%
EBIT	(319)		(8.796)		(11.139)	
Neto dobitak / gubitak	(487)		(14.805)		(12.411)	
Stalna imovina	58.716		56.795		54.931	
Obrtna imovina	207.567		188.220		170.018	
Aktiva	266.283		245.015		224.949	

Sopstveni kapital	226.731		211.926		199.516	
-------------------	---------	--	---------	--	---------	--

6. OČEKIVANI RAZVOJ DRUŠTVA

Plan prodaje za 2024.g. ,koji još nije usvojen,pokazuje povećanje prodaje gotovih proizvoda za 1-2%.,u odnosu na ostvarenu prodaju u 2023.g.posebno iz razloga prekida proizvodnje alkoholnih pica pelinkovca I lincure, a po grupama proizvoda prezentovano pregledom u odnosu na ostvarenu prodaju za prethodnu godinu (u kg/l):

Ostvareno u 2023.god. Plan prodaje za 2024.g.

a) alkoholna pića	12.666	-
b) dojpak	433.128	375.430
c) sirupi	652.698	726.190
d) marmelada	28.380	37.250
Ukupno	1.126.872	1.138.870

Rezultat poslovanja za 2024.godinu prema planu prodaje i proizvodnje,a bez većih fluktuacija cena sirovina,ambalaže,energenata,troškova zarada,poreza,doprinosu,proizvodnih usluga,...predstavljen je sledećom tabelom(u rsd).

PLAN PRIHODA I RASHODA ZA 2024 GODINU

<i>I</i>	<i>UKUPNI PRIHODI</i>	<i>165.123.699</i>
<i>II</i>	<i>UKUPNI RASHODI</i>	<i>164.830.000</i>
<i>III</i>	<i>REZULTAT</i>	<i>293.699</i>
<i>A</i>	<i>PRIHODI OD PRODAJE</i>	<i>164.823.699</i>
	<i>KLASA 61</i>	<i>160.323.699</i>
	<i>KLASA 65</i>	<i>2.500.000</i>
	<i>KLASA 630</i>	<i>2.000.000</i>
	<i>OSTALO</i>	<i>300.000</i>
<i>B</i>	<i>POSLOVNI RASHODI</i>	<i>164.700.000</i>
	<i>KLASA 51</i>	<i>90.000.000</i>
	<i>KLASA 52</i>	<i>50.000.000</i>
	<i>KLASA 53</i>	<i>18.000.000</i>
	<i>KLASA 54</i>	<i>1.700.000</i>
	<i>KLASA 55</i>	<i>5.000.000</i>
<i>C</i>	<i>POSLOVNI DOBITAK</i>	<i>123.699</i>
	<i>KLASA 56</i>	<i>30.000</i>
	<i>KLASA 57</i>	<i>100.000</i>

7. DEFINISANJE I KLASIFIKACIJA DELATNOSTI

Delatnost 11.01: Destilacija, prečišćavanje i mešanje pića obuhvata proizvodnju destilovanih alkoholnih pića (viskija, rakije, džina, likera i dr.), pića pomešanih sa destilovanim alkoholnim pićima, mešanje destilovanog špiritusa, proizvodnju neutralnog špiritusa. Ne obuhvata: proizvodnju nedestilovanih alkoholnih pića, del. 11.02-11.06, proizvodnju sintetičkog etil-alkohola, del. 20.14, flaširanje i etiketiranje ako se obavljaju kao deo prodaje na veliko, del. 46.34, ili ako se obavljaju za naknadu, del. 82.

Tokom 2023. godine iz asortimana su isključena 2 proizvoda - lincura i pelinkovac – proizvodnja preneti na Swisslion-Takovo doo, Gornji Milanovac – prodane su i sve sirovine za ova dva proizvoda koje su bile na stanju.

8. TRŽIŠNI USLOVI

8.1. Zakonski propisi i regulativa od uticaja na poslovanje Društva

Na poslovanje Društva, pored zakonskih propisa i pravilnika koji su navedeni u Napomenam uz finansijske izveštaje, kao i opšti propisi i regulativa koji se primenjuju na sve pravne subjekte, utiču i specifični propisi uslovljeni delatnošću Društva a koji su navedeni u tabelarnom pregledu koji sledi:

Rb	Naziv	Referenca
1.	ZAKON O BEZBEDNOSTI HRANE	„Sl. glasnik RS“, br. 41/2009 i 17/2019
2.	ZAKON O ZDRAVSTVENOJ ISPRAVNOSTI PREDMETA OPSTE UPOTREBE	„Sl. glasnik RS“, br.92/11
3.	ZAKON O NADZORU NAD PREHRAMBENIM PROIZVODIMA BILJNOG POREKLA	„Sl. glasnik RS“, br. 25/96 i 101/05-dr.zakon
4.	ZAKON O METROLOGIJI	„Sl. glasnik RS“, br. 15/2016
5.	ZAKON O SANITARNOM NADZORU	„Sl. glasnik RS“, br. 125/04
6.	ZAKON O ZAŠTITI STANOVNIŠTVA OD ZARAZNIH BOLESTI	„Sl. glasnik RS“, br. 15/2016, 68/20, 136/20
7.	ZAKON O ZAŠTITI POTROŠAČA	„Sl. glasnik RS“, br.88/2021
8.	ZAKON O GENETIČKI MODIFIKOVANIM ORGANIZMIMA	„Sl. glasnik RS“, br.41/09

9.	ZAKON O JAKIM ALKOHOLNIM PIĆIMA	„Sl. glasnik RS“, br.92/2015
10.	ZAKON O ETANOLU	„Sl. glasnik RS“, br.41/09
11.	ZAKON O AMBALAŽI I AMBALAŽNOM OTPADU	Sl. glasnik RS“, br.36/09 i 95/2018 - dr. zakon
12.	ZAKON O UPRAVLJANJU OTPADOM	Sl. glasnik RS“, br.36/09, 88/2010, 14/2016 i 95/2018 - dr. zakon
13.	ZAKON O VODAMA	„Sl. glasnik RS“, br. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 i 95/2018 - dr. zakon
14.	PRAVILNIK O USLOVIMA U POGLEDU ZDRAVSTVENE ISPRAVNOSTI PREDMETA OPŠTE UPOTREBE KOJI SE MOGU STAVLJATI U PROMET	„Sl. list SFRJ“, br. 26/83, 61/84, 56/86, 50/89 i 18/91, 60/19 – dr. pravilnik, 78/19 – dr. pravilnik
15.	PRAVILNIK O SANITARNO-HIGIJENSKIM USLOVIMA ZA OBJEKTE U KOJIMA SE OBAVLJA PROIZVODNJA I PROMET ŽIVOTNIH NAMIRNICA I PREDMETA OPŠTE UPOTREBE	„Sl. glasnik RS“, br. 6/97 i 52/97
16.	PRAVILNIK O PROGRAMU OBUKE ZA STICANJE OSNOVNIH ZNANJA O LIČNOJ HIGIJENI I MERAMA ZAŠTITE OD ZARAZNIH BOLESTI, NAČINU NJEGOVOG SPROVOĐENJA, VISINI TROŠKOVA, NAKNADI ZA RAD KOMISIJA I OSTALIM PITANJIMA	„Sl. glasnik RS“, br. 15/17
17.	PRAVILNIK O OBAVEZNIM ZDRAVSTVENIM PREGLEDIMA ODREĐENIH KATEGORIJA ZAPOSLENIH LICA U OBJEKTIMA POD SANITARNIM NADZOROM, OBAVEZNIM I PREPORUČENIM ZDRAVSTVENIM PREGLEDIMA KOJIMA PODLEŽU ODREĐENE KATEGORIJE STANOVNIŠTVA	„Sl. glasnik RS“ br. 3/17 od 18.01.2017.g.
18.	PRAVILNIK O OPŠTIM SANITARNIM USLOVIMA KOJE MORAJU DA ISPUNE OBJEKTI KOJI PODLEŽU SANITARNOM NADZORU	„Sl. glasnik RS“ br. 47/2006
19.	PRAVILNIK O POSEBNOJ RADNOJ ODEĆI I OBUĆI LICA KOJA U PROIZVODNJI I PROMETU DOLAZE U NEPOSREDAN DODIR SA ŽIVOTNIM NAMIRNICAMA I LICA KOJA RADE U PROIZVODNJI I PROMETU SREDSTAVA ZA ODRŽAVANJE LIČNE HIGIJENE, NEGU I ULEPŠAVANJE LICA I TELA	„Sl. glasnik SRS“, br. 22/74
20.	PRAVILNIK O USLOVIMA KOJE MORA DA ISPUNJAVA VODA ZA PIĆE	„Sl. glasnik SRS“, br. 26/77
21.	PRAVILNIK O HIGIJENSKOJ ISPRAVNOSTI VODE ZA PIĆE	„Sl. list SRJ“, br. 42 /98, 44/99, 28/19

22.	PRAVILNIK O MAKSIMALNO DOZVOLJENIM KOLIČINAMA OSTATAKA SREDSTAVA ZA ZAŠTITU BILJA U HRANI I HRANI ZA ŽIVOTINJE I O HRANI I HRANI ZA ŽIVOTINJE ZA KOJU SE UTVRĐUJU MAKSIMALNO DOZVOLJENE KOLIČINE OSTATAKA SREDSTAVA ZA ZAŠTITU BILJA	„Sl. glasnik RS“, br. 91/2022
23.	PRAVILNIK O MERILIMA	„Sl. glasnik RS“, br. 3/18
24.	PRAVILNIK O VAGAMA SA NEAUTOMATSKIM FUNKCIONISANJEM	„Sl. glasnik RS“, br. 29/18
25.	PRAVILNIK O VRSTAMA MERILA KOJA PODLEŽU ZAKONSKOJ KONTROLI	„Sl. glasnik RS“, br. 37/2021
26.	VODIČ ZA PRIMENU MIKROBIOLOŠKIH KRITERIJUMA ZA HRANU (PRVO IZDANJE)	jun 2011.
27.	PRAVILNIK O USLOVIMA I NAČINU ZA ISPITIVANJE ŽIVOTNIH NAMIRNICA I PREDMETA OPŠTE UPOTREBE U TOKU NJIHOVE PROIZVODNJE I O NAČINU VOĐENJA EVIDENCIJE O IZVRŠENIM ISPITIVANJIMA	„Sl. Glasnik SRS“ br. 12/74, 19/76
28.	PRAVILNIK O NAČINU NUMERISANJA, SKRAĆENICAMA I SIMBOLIMA NA KOJIMA SE ZASNIVA SISTEM IDENTIFIKACIJE I OZNAČAVANJA AMBALAŽNIH MATERIJALA	„Službeni glasnik RS“ 70/2009
29.	PRAVILNIK O NAČINU I USLOVIMA OVERAVANJA MERILA	„Sl. glasnik RS“ br. 7/2018
30.	PRAVILNIK O KVALITETU OSVEŽAVAJUĆIH BEZALKOHOLNIH PIĆA	„Sl. glasnik RS“ br. 88/2017
31.	PRAVILNIK O KVALITETU VOĆNIH SOKOVA, KONCENTRISANIH VOĆNIH SOKOVA, VOĆNIH SOKOVA U PRAHU, VOĆNIH NEKTARA I SRODNIH PROIZVODA	„Sl. glasnik RS“ br. 27/2010, 67/2010, 70/2010, ispr. 44/2011, 77/2011 i 103/2018 - dr. pravilnik
32.	PRAVILNIK O BLIZIM USLOVIMA ZA PROIZVODNJU I PROMET PREHRAMBENIH PROIZVODA BILJNOG POREKLA	„Sl. glasnik RS“, broj 50/96
33.	PRAVILNIK O PREHRAMBENIM ADITIVIMA	„Sl. glasnik RS“, br.53/2018
34.	PRAVILNIK O KVALITETU I DRUGIM ZAHTEVIMA ZA POMOĆNA SREDSTVA ZA PROIZVODNJU PREHRAMBENIH PROIZVODA	"Sl. list SRJ", br. 62/2002, "Sl. listu SCG", br. 56/03, 4/2004
35.	PRAVILNIK O AROMAMA	„Sl. glasnik RS“, br. 52/2018
36.	PRAVILNIK O KVALITETU PROIZVODA OD VOĆA, POVRĆA I PECURKI I PEKTINSKIH PREPARATA	„Sl. glasnik RS“, br. 128/2020 I 130/2021
37.	PRAVILNIK O KVALITETU ŠEĆERA	„Sl. list SFRJ“, br. 7/92 i „Sl. list SCG“, br. 56/03, 4/2004

38.	PRAVILNIK O KVALITETU ŠEĆERA NAMENJENOG ZA LJUDSKU UPOTREBU	„Sl. glasnik RS“ br. 88/2017
39.	PRAVILNIK O KVALITETU SKROBA I PROIZVODA OD SKROBA ZA PREHRAMBENE SVRHE	„Sl. list SRJ“, br. 33/95, „Sl. list SCG“, br. 56/03,4/2004 i „Sl.glasnik RS“ 88/2017
40.	PRAVILNIK O KVALITETU I DRUGIM ZAHTEVIMA ZA ENZIMSKE PREPARATE ZA PREHRAMBENE PROIZVODE	"Sl. Glasnik RS", br. 51/2018,
41.	PRAVILNIK O OPŠTIM I POSEBNIM USLOVIMA HIGIJENE HRANE U BILO KOJOJ FAZI PROIZVODNJE, PRERADE I PROMETA	„Sl. glasnik RS“, br. 72/10, 62/2018
42.	PRAVILNIK O METODAMA UZIMANJA UZORAKA I VRSENJA HEMIJSKIH I FIZICKIH ANALIZA RADI KONTROLE KVALITETA PROIZVODA OD VOĆA I POVRĆA	"Sl. list SFRJ", br. 29/83
43.	PRAVILNIK O METODAMA UZIMANJA UZORAKA I VRŠENJA HEMIJSKIH I FIZIČKIH ANALIZA ALKOHOLNIH PIĆA	„Sl. list SFRJ“, br 70/87
44.	PRAVILNIK O USLOVIMA KOJE MORAJU DA ISPUNJAVATI ORGANIZACIJE UDRUŽENOG RADA ZA OBAVLJANJE DEZINFEKCIJE, DEZINSEKCIJE I DERATIZACIJE	„Sl. list SFRJ“, br 22/88
45.	PRAVILNIK O PRETHODNO UPAKOVANIM PROIZVODIMA	„Sl. glasnik RS“, broj 30/2018
46.	PRAVILNIK O DEKLARISANJU, OZNAČAVANJU I REKLAMIRANJU HRANE	„Sl. glasnik RS“, broj 19/2017, 16/2018, 17/2020, 17/2022, 23/2022 i 30/2022
47.	Pravilnik o granicama sadržaja radionuklida u vodi za piće, životnim namirnicama, stočnoj hrani, lekovima, predmetima opšte upotrebe, građevinskom materijalu i drugoj robi koja se stavlja u promet	„Sl. glasnik RS“ br. 36/2018
48.	PRAVILNIK O NAČINU USPOSTAVLJANJA i ORGANIZACIJE SISTEMA BRZOG OBAVEŠTAVANJA i UZBUNJIVANJA ZA BEZBEDNOST HRANE i HRANE ZA ŽIVOTINJE	„Sl.glasnik RS“ br. 62/13
49.	Pravilnik o kvalitetu voćnih džemova, želea, marmelade, pekmeza i zaslađenog kesten pirea	„Sl.glasnik RS“ br. 101/2015
50.	PRAVILNIK O USLOVIMA HIGIJENE HRANE	„Sl. glasnik RS“, br. 73/10
51.	PRAVILNIK O KVALITETU ČAJA, BILJNOG ČAJA I NJIHOVIH PROIZVODA	Sl. glasnik RS 4/2012
52.	PRAVILNIK O ZDRAVSTVENOJ ISPRAVNOSTI DIJETETSKIH PROIZVODA	Sl. glasnik RS br. 45/2010, 27/2011, 50/2012, 21/2015, 75/2015, 7/2017, 103/2018 - dr. pravilnik i 45/2022 - dr. pravilnik

8.2. Kupci i dobavljači

Društvo prodaje svoje proizvode kupcima tranzitno preko “Swisslion -Takovo” d.o.o. Gornji Milanovac , uz korišćenje jedinstvenog cenovnika za tržište Srbije.

Najznačajniji kupac je “Swisslion Takovo” d.o.o. sve u skladu sa gore navedenim uslovima, da se celokupna prodaja ostalim kupcima u zemlji obavlja preko pomenutog matičnog lica koje ima ulogu posrednika.

Analizom naplativosti ustanovljeno je da je naplativost potraživanja dobra. U skladu sa tim, Društvo sa stanjem na dan 31. decembar 2023. godine nema evidentiranu ispravku vrednosti potraživanja.

Najznačajniji dobavljač je “Swisslion Takovo” d.o.o. Gornji Milanovac – celokupna nabavka sirovina i ambalaže obavlja se preko matičnog povezanog pravnog lica koje ima ulogu posrednika.

Sledeći najznačajniji dobavljač je Erak Trade doo Beograd, od kojih Društvo nabavlja žitni rafinisani etanol.

Najznačajniji dobavljači za usluge su Elektroprivreda Srbije, Srbijagas, Fokus Protect Vršac, Ekostar pak doo Beograd, Jugoinspekt Novi Sad, Adijabata doo Beograd, BDD Tesla Capital ad Beograd,...

Ne postoji problem sa likvidnošću, odnosno nedostatkom novčanih sredstava raspoloživih za plaćanje prema dobavljačima na dan 31.12.2023. godine. Neizmirene obaveze odnose se prvenstveno na obaveze koje dospevaju na naplatu posle dana bilansa obzirom da Društvo ima mogućnost odloženog plaćanja.

8.3. Rizici u poslovanju

Rizik likvidnosti je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na rezultat i kapital kompanije usled njene nesposobnosti da ispunjava dospele obaveze, odnosno nesposobnosti da unovči svoju imovinu.

Kreditni rizik je mogućnost nastanka negativnih efekata na rezultate kompanije zbog nemogućnosti naplate potraživanja, odnosno zbog neizvršavanja obaveza kupaca prema kompaniji.

Tržišni rizici obuhvataju rizik kamatnih stopa, devizni rizik i rizik promene cena.

- Rizik kamatnih stopa predstavlja mogućnost nastanka negativnih posledica na finansijski rezultat i kapital zbog promene kamatnih stopa.
- Devizni rizik predstavlja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital usled promene deviznog kursa.
- Rizik promene cena podrazumeva mogućnost nastanka negativnih posledica po poslovanje usled promene cenovne stabilnosti.

Poslovni rizici obuhvataju mogućnost nastanka negativnih posledica po poslovanje kompanije usled neizvesne tražnje, promene poslovnog ambijenta i uslova.

Regulatorni rizik predstavlja rizik kojim je kompanija izložena zbog promene ili nepoštovanja zakonskih normi.

Operativni rizik predstavlja mogućnosti nastanka negativnih efekata na rezultat zbog:

- greške ili zloupotrebe zaposlenih lica,
- nezakonitog postupanja zaposlenih lica,
- neadekvatne procedure,
- neadekvatnih tokova odlučivanja i informacija,
- propusta u organizaciji i sistemu,
- propista u politici zapošljavanja,
- događaja koji su posledica više sile,
- lošeg upravljanja dokumentacijom,
- neadekvatnog upravljanja potraživanjima i obavezama i sl.

Rizik ugleda predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na ugled kompanije kao posledica njenog delovanja.

Nema (značajnih) sporova koji se vode na teret Društva, pa finansijski izveštaji za 2023. godinu ne sadrže korekcije po osnovu potencijalnih obaveza koje bi po završetku sporova mogle nastati.

9. POSLOVNI POKAZATELJI

AD Swisslion Miloduh			
Finansijski i poslovni pokazatelji	2021	2022	2023
Opšti ratio likvidnosti	9,25	8,07	8,82
Ratio reducirane likvidnosti	7,42	6,44	7,29
Ratio trenutne likvidnosti	0,0244	0,0008	0,0092
Neto obrtna imovina (000)	185.140	164.897	150.732
Stepen zaduženosti (%)	13,21	11,68	9,12
Ratio sopstvenog kapitala (%)	85,15	86,50	88,69
Faktor finansijskog rizika (leverage)	0	0	0
Stopa poslovnog dobitka (%)	0	0	0
Stopa neto dobiti (%)	0	0	0
Stopa prinosa na ukupan kapital - <i>ROI</i> (%)	0	0	0
Stopa prinosa na sopstveni kapital- <i>ROE</i> (%)	0	0	0
Zarada po akciji (u 000)	0	0	0
Prihod po zaposlenom (u 000)	3.759	4.118	3.867
Neto dobitak po zaposlenom (u 000)	0	0	0
Prosečan broj zaposlenih	46	46	45

10. INFORMACIJE O KADROVSKIM PITANJIMA

Društvo je na dan 31. decembra 2023. godine zapošljavalo 45 radnika (31. decembra 2022. godine 46 radnika).

Zaposleni poseduju odgovarajuća znanja, kvalifikacije i iskustvo za obavljanje poslova na svojim radnim mestima, u skladu sa Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji poslova. Za kadrovska pitanja u Društvu zadužen je Sektor ljudskih resursa.

11. ULAGANJE U ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE

U toku 2023. godine Društvo nije vršilo ulaganja u cilju zaštite životne sredine

12. OPIS PREUZETIH AKTIVNOSTI I RIZIKA

Pregled preuzetih aktivnosti i rizika prikazan je u tabelama, a definicije izraza korišćenih u tabelama su sledeće:

- 100:0 – Samo Swisslion Miloduh a.d. sprovodi ovu aktivnost
- 75:25 – Swisslion Miloduh a.d. pretežno sprovodi ovu aktivnost
- 50:50 – Swisslion Miloduh a.d. i povezane kompanije podjednako sprovode ovu aktivnost
- 25:75 – Uglavnom povezana kompanija sprovodi ovu aktivnost
- 0:100 – Samo povezana kompanija sprovodi ovu aktivnost

Istraživanje i razvoj (I&R)	100:0	75:25	50:50	25:75	0:100	Napomena
Ovlašćenja za donošenje odluka o I&R				X		
Implementacija I&R		X				
Sprovođenje osnovnih istraživanja			X			
Analiza tržišta za razvoj proizvoda				X		
Dizajn proizvoda, umetničko delo			X			
Poboljšanje I&R procesa			X			
Licenciranje			X			
Razvoj patenata			X			

Nabavka sirovina	100:0	75:25	50:50	25:75	0:100	Napomena
Određivanje kupovine sirovina i ambalaže				X		
Određivanje potrebnog skladišnog prostora	X					
Odluka o snabdevačima					X	
Kupovina					X	
Upravljanje skladištem	X					
Ko plaća račune?	X					

Transport	100:0	75:25	50:50	25:75	0:100	Napomena
Kontrola kvaliteta					X	
Odluka o ruti i transportnim sredstvima					X	
Davanje naloga transportnog preduzeća	X					

Marketing	100:0	75:25	50:50	25:75	0:100	Napomena
Istraživanje tržišta					X	
Strategija marketinga					X	
Strategija proizvoda					X	
Reklama					X	
Implementacija marketing strategije					X	
Prodaja	100:0	75:25	50:50	25:75	0:100	Napomena
Određivanje bruto marže/dodatnih troškova					X	
Pregovaranje o uslovima dobavljača					X	
Određivanje ugovorenih uslova					X	
Određivanje potrebe za prodajnim osobljem					X	
Direktan kontakt sa kupcima					X	
Pravljenje cenovnika				X		
Određivanje prodajne cene krajnjim korisnicima					X	
Pravljenje računa				X		

Opšte administrativne usluge	100:0	75:25	50:50	25:75	0:100	Napomena
Knjigovodstvo i finansije (Kontrola)					X	
Uspostavljanje finansijskog okvira i budžeta					X	
Investiciono planiranje						
Knjigovodstvo		X				
Priprema finansijskih i budžetskih dokumenata		X				
Priprema godišnjeg izveštaja		X				
Pravo						
Ugovorni pregovori sa partnerskim kompanijama				X		

Nacrti ugovora za ugovore sa partnerskim kompa.	X				
Izbor advokata				X	
Strateško planiranje					
Definicija oblasti poslovanja			X		
Određivanje distributivnog kanala				X	
Izbor velikih investicija				X	

Finansijski menadžment	100:0	75:25	50:50	25:75	0:100	Napomena
Finansijski menadžment						
Pravljenje računa	X					
Praćenje plaćanja		X				
Utvrđivanje novčanih i finansijskih uslova		X				
Utvrđivanje finansijskih izvora					X	
Ljudski resursi						
Određivanje broja zaposlenih			X			
Odgovornost za kadrovsku politiku			X			
Utvrđivanje kriterijuma zapošljavanja			X			
Izbor rukovodstva					X	
Informacione i komunikacione tehnologije						
Zadužen za ugradnju informacionih sistema					X	
Određivanje Hardware-konfiguracije					X	
Definicija korišćenja Software					X	

Rizici	100:0	75:25	50:50	25:75	0:100	Napomena
Tržišni rizik						
Rizik deviznog kursa	X					
Kreditni rizik						
Kreditni rizik (rizik loših plasmana)					X	
Rizik likvidnosti plaćanja	X					
Operativni rizik						
Rizik neodgovarajuće organizacije						

Rizik lošeg upravljanja		X	
Rizik neodgovarajuće kontrole	X		
Rizik namerne ljudske greške (krađa, prevara i sl.)	X		
Rizik slučajne ljudske greške	X	X	
Pravni i regulatorni rizik			
Rizik nepoštovanja zakonskih normi		X	
Rizik promene zakonskih normi		X	
Poslovni rizik			
Rizik neizvesnosti tražnje		X	
Rizik promene cena proizvoda/usluga		X	
Strategijski rizik			X
Reputacioni rizik	X		
Rizici koji se odnose na zemlju			
Ekonomsko-politički rizik			X
Rizik nemogućnosti transfera			X

11. NABAVKA MATERIJALA

Društvo pretežno vrši nabavku materijala, sirovina i ambalaže od Swisslion-Takovo d.o.o. Gornji Milanovac a u skladu sa Ugovorom o poslovnoj saradnji zaključen dana 31.12.2022.godine. Rashodi po osnovu nabavke osnovnog i pomoćnog materijala u 2023. godini, su 60.139 u hiljadama dinara, a ambalaže iznosili su 23.772 u hiljadama dinara.

12. OBRAČUN BRUTO MARŽE

Obračun cene koštanja i bruto marže prikazan je u narednoj tabeli.

Obračun cene koštanja prodatih gotovih proizvoda i bruto marže		
Rb	Opis	Iznos (u 000)
1	Zalihe po ceni koštanja 01.01.2023. godine	15.928

2	Zalihe po ceni koštanja 31.12.2023. godine	18.533
3	Ukupna proizvodnja po CK	147.716
4	CK prodatih gotovih proizvoda (1+3-2)	145.112
5	Planska cena izlaza	126.005
6	Odstupanje izlaza zaliha (5-4)	19.107
7	% odstupanja izlaza (6/5)	15,16%
8	Troškovi prodatih proizvoda po planskoj ceni	107.220
9	Odstupanje (8x7)	163
10	Troškovi prodatih proizvoda po ceni koštanja (8-9)	107.058
11	Ukupni prihodi od prodaje gotovih proizvoda + polupro. (12+13)	167.440
12	<i>Externi prihodi od prodaje gotovih proizvoda + poluproizvodi</i>	57
13	Interni prihodi od prodaje gotovih proizvoda + poluproizvodi	167.383
14	% RUC od prodaje gotovih proizvoda - bruto marža (15/4)	41,61%
15	Ostvarena RUC od prodaje gotovih proizvoda	60.382
16	Interni prihod/ Ukupni prihod (13/11)	99,97%
17	Interna cena koštanja (16*4)	145.063
18	Interna ostvarena RUC (13-17)	22.321
19	% RUC od interne prodaje gotovih proizvoda - BRUTO MARŽA (18/17)	15,39%

*Napomena: RUC - razlika u ceni (marža)

Poreski obveznik je u toku fiskalne 2023. godine ostvario prihode od prodaje gotovih proizvoda povezanim licima u iznosu od 167.383 hiljada dinara, dok je cena koštanja prodatih gotovih proizvoda povezanim licima iznosila 145.063 hiljada dinara, što implicira razliku u ceni od interne prodaje gotovih proizvoda 22.321 hiljada dinara, odnosno bruto maržu od 15,39%.

U skladu sa Članom 24. Pravilnika o transfernim cenama, za obračun bruto marže, korišćena je sledeća formula:

Bruto marža = [(Prihodi od prodaje proizvoda – cena koštanja proizvoda) / cena koštanja proizvoda] x 100

13. IZVEŠTAJ O KORPORATIVNOM UPRAVLJANJU

1. Pravila korporativnog upravljanja kojima pravno lice podleže/Pravila koja je pravno lice dobrovoljno odlučilo da primenjuje/Relevantne informacije o praksi korporativnog upravljanja koje prevazilazi zahteve nacionalnog prava

Društvo primenjuje Kodeks korporativnog upravljanja (u daljem tekstu: Kodeks), koji je usvojen od strane Skupštine društva na sednici održanoj 25.06.2012. godine i objavljen na internet stranici <https://www.swisslion-takovo.com>

Kodeksom su usvojeni principi i pravila korporativne prakse u skladu sa kojima će se ponašati nosioci korporativnog upravljanja Društva, a naročito u vezi sa pravima akcionara, okvirima i načinom delovanja nosilaca korporativnog upravljanja, javnošću i transparentnošću poslovanja Društva.

Primena Kodeksa ima za cilj uspostavljanje dobrih poslovnih običaja i prakse u domenu korporativnog upravljanja, koji treba da omoguće ravnotežu uticaja njegovih nosioca, jačanje poverenja akcionara i investitora u Društvo, sve u cilju obezbeđenja dugoročnog poslovnog razvoja Društva.

2. Opis osnovnih elemenata sistema internih kontrola i smanjenje rizika Društva u vezi sa postupkom finansijskog izveštavanja

Internu kontrolu poslovanja u Društvu vrši lice nadležno za unutrašnji nadzor, koje ispunjava uslove za internog revizora propisane Zakonom. Poslovi unutrašnjeg nadzora vrše se u skladu sa relevantnim propisima, politikom upravljanja rizicima, internim aktima Društva i politikama matičnog Društva. Interni revizor je nezavisan u radu i izveštaje podnosi Nadzornom odboru i Direktor Društva. Internim aktima Društva uređena su pitanja procene rizika, plana aktivnosti internih kontrola, kao i druga pitanja uključujući i smanjenje rizika u vezi finansijskog izveštavanja.

Reviziju finansijskih izveštaja, sačinjavanje, razmatranje, usvajanje i objavljivanje Društvo sprovodi u skladu i na način utvrđen važećim zakonskim propisima i Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS).

Svake godine na godišnjoj Skupštini Društva, usvaja se Izveštaj ovlašćenog revizora o izvršenoj reviziji finansijskih izveštaja Društva za prethodnu godinu. Na ovaj način se obezbeđuje nezavisnost i objektivnost u postupku izrade finansijskih izveštaja.

3. Informacije o ponudama za preuzimanje kada je Društvo obveznik primene propisa kojima se uređuje preuzimanje privrednih društava

Tokom 2023. godine nije bilo ponuda za preuzimanje društva.

4. Sastav i rad organa upravljanja i njihovih odbora

Upravljanje Društvom je dvodomno. Organi društva su skupština, nadzorni odbor, izvršni odbor, generalni direktor i sekretar.

Skupštinu akcionara, kao najviši organ Društva, čine svi akcionari. Sve akcije Društva su obične akcije koje vlasnicima daju ista prava, pri čemu svaka akcija daje pravo na jedan glas.

Praksa korporativnog upravljanja obezbeđuje ravnopravan tretman akcionara u pogledu ostvarivanja njihovih prava predviđenih zakonom i Statutom. Nadzorni i Izvršni odbor obezbeđuju visok nivo javnosti i transparentnosti, kao i da putem internet stranice budu dostupne sve potrebne informacije, dokumentacija, materijali i poslovni rezultati potrebni za donošenje odluka skupštine i ostvarivanje uloge zainteresovanih strana u korporativnom upravljanju.

Pravna i organizaciona podrška organima upravljanja u obavljanju njihovih funkcija, praćenje i razvijanje politike i prakse korporativnog upravljanja, staranje o pravima akcionara, razvoj odnosa sa investitorima i ostalim nosiocima interesa u društvu, uspostavljanje efikasne interne komunikacije između organa Društva, obezbeđena je kroz funkciju sekretara društva.

5. Politika raznolikosti koja se primenjuje u vezi sa organima upravljanja

Nadzorni i Izvršni odbor, kao i Skupštinu akcionara čine pripadnici oba pola, takođe i različitog starnosnog doba, različitih nivoa kvalifikacija i vrste obrazovanja. Politika raznolikosti u organima upravljanja Društva se ogleda u istim pravima i jednakim uslovima koji omogućavaju individualne aktivnosti svakom pojedincu. Društvo na ovaj način teži da uspostavi potpunu ravnotežu u raznolikosti poslova, starosti ili drugih kriterijuma i opredeljenja pojedinaca u strukturi organa upravljanja i da izbegne diskriminaciju po bilo kom osnovu.

14. ZNAČAJNI DOGAĐAJI NAKON IZVEŠTAJNOG PERIODA

Nakon proteka poslovne godine za koju se izveštaj priprema nije bilo značajnijih događaja, koji bi mogli imati uticaj na finansijske izveštaje za 2023.god.

Datum: 18.02.2024. godine

Predmet: Izjava rukovodstva o povezanim licima sa kojima smo imali transakcije sredstvima ili stvaranjem obaveza među povezanim licima u toku poslovne (fiskalne) 2023. godine

U skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica (Službeni glasnik RS, br.25/01, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11 i 119/12, 47/2013, 108/2013, 68/2014 - dr. zakon, 142/2014, 91/2015 - autentično tumačenje, 112/2015, 113/2017, 95/2018, 86/2019, 153/2020 i 118/2021) član 60. stav 3. (u daljem tekstu "Zakon"), Swisslion Miloduh a.d. Kragujevac, Dušana Uroševića 1, matični broj: 07148917; PIB: 101036709 ; Šifra delatnosti 1101 (destilacija, prečišćavanje i mešanje pića), čiji su članovi društva/suvlasnici:

Swisslion-Takovo d.o.o. Gornji Milanovac, mat.br. 07178107, procenat učešća 64,17%;

Akcionarski Fond a.d. Beograd, mat. br. 20661283, procenat učešća 12,49%;

PIO Fond Republike Srbije, procenat učešća 3,58%; i

ostala fizička lica – procenat učešća 19,76%.

AD Swisslion Miloduh Kragujevac (u daljem tekstu „Poreski obveznik”) ima obavezu da uz poreski bilans priloži dokumentaciju, u okviru koje i na način koji propiše ministar finansija, zajedno sa transakcijama iz člana 59. stav 1. i stavom 1. i 2. člana 60. Zakona, posebno prikazuje vrednost istih transakcijama po cenama koje bi se ostvarile na tržištu takvih ili sličnih transakcija da se nije radilo o povezanim licima (princip „van dohvata ruke”).

U skladu sa članom 59. stav 2. Zakona, povezanim licem smatra se ono fizičko ili pravno lice u čijim se odnosima sa Društvom javlja mogućnost kontrole ili značajnijeg uticaja na poslovne odluke. Pored toga, licem povezanim sa obveznikom smatra se ono fizičko ili pravno lice u čijim se odnosima sa obveznikom javlja mogućnost kontrole ili značajnijeg uticaja na poslovne odluke. U slučaju posrednog ili neposrednog posedovanja najmanje 25% akcija ili udela smatra se da postoji mogućnost kontrole nad obveznikom. Mogućnost značajnijeg uticaja na poslovne odluke postoji, pored i kada lice posredno ili neposredno poseduje najmanje 25% glasova u obveznikovim organima upravljanja. Licem povezanim sa obveznikom smatra se i ono pravno lice u kome, kao i kod obveznika, ista fizička ili pravna lica neposredno ili posredno učestvuju u upravljanju, kontroli ili kapitalu, na način predviđen u st. 3. i 4. člana Zakona. Licima povezanim sa obveznikom smatraju se bračni ili vanbračni drug, potomci, usvojenici i potomci usvojenika, roditelji, usvojioci, braća i sestre i njihovi potomci, dedovi i babe i njihovi potomci, kao i braća i sestre i roditelji bračnog ili vanbračnog druga, lica koje je sa obveznikom povezano na način predviđen u st. 3. i 4. člana Zakona.

Izuzetno od st. 2. do 6. člana Zakona, licem povezanim sa obveznikom smatra se i svako nerezidentno pravno lice iz jurisdikcije sa preferencijalnim poreskim sistemom.

Posebno obrazložimo značajnije poslovne odnose sa društvima u Poslovnom sistemu Swisslion-Takovo. Društvo je u 2023. godini imalo poslovno-tehničku saradnju sa matičnim pravnim licem i sa povezanim pravnim licima, po osnovu nabavke sirovina i ambalaže, kancelarijskog materijala, sredstava za higijenu, materijala za održavanje opreme, prodaje gotovih proizvoda, usluga prevoza u drumskom saobraćaju, usluga rada IT sektora, usluga marketinga, usluga

posloводства, usluga održavanja i obezbeđenja uslova rada, izdavanja u zakup građevinskog objekta, i usluga ustupanja radnika od Swisslion-Takova d.o.o.Gornji Milanovac.

U toku poslovne 2023. godine imali smo poslovne transakcije sa :

- 1) Swisslion-Takovo d.o.o. Gornji Milanovac, R.Grkovića 20, Republika Srbija; matični br: 07178107; PIB: 101152004; šifra delatnosti: 1082 (proizvodnja kakaoa,čokolade i konditorskih proizvoda); procenat učešća Rodoljub Drašković je 95% i Swisslion Group doo Novi Sad procenat učešća 5%.
- 2) „Swisslion Takovo“ d.o.o. Podgorica, Donja Gorica bb, Republika Crna Gora; matični br:02645874; PIB:02645874; šifra delatnosti:51360(trgovina na veliko šećerom, čokoladom i sl.); (procenat učešća Swisslion-Takovo d.o.o. Gornji Milanovac 24,5%; Rodoljub Drašković 75,5%)
- 3) „Swisslion“ d.o.o.Skopje, Jadranska magistrala br.127 Vizbegovo,Republika Severna Makedonija; Matični br.5229782; šifra delatnosti: 46.36 (trgovina na veliko šećerom, čokoladom i proizv.od šećera),procenat učešća „DRD Swisslion“ Ltd Friburg je 77,54%; Rodoljub Drašković 22,46%)
- 4) RDT Swisslion Takovo d.o.o.Beograd-Noví Beograd,Milutina Milankovića 25b, Republika Srbija, matični broj 21082783, PIB 108862923,šifra delatnosti 4711 (trgovina na malo u nespecijalizovanim prodavnicama), procenat učešća Rodoljub Drašković 100%.
- 5) “Swisslion Group” d.o.o. Novi Sad, Partizanska 42, Matični broj 08245207, PIB 100719468, šifra delatnosti 6420 (delatnost holding kompanija), procenat učešća DRD Swisslion Fribourg 92,862%, Rodoljub Drašković 7,138 %,
- 6) Swisslion Sisak, Republika Hrvatska, matični broj 080352996 ,procenat učešća Swisslion-Takovo d.o.o. Gornji Milanovac je 100%.
- 7) RDT “Swisslion” d.o.o. Trebinje, Bosna i Hercegovina, matični broj 01987526 gde je procenat učešća Swisslion prehrambena industrija doo Trebinje 80,10%, Rodoljub Drašković 2,02%, Swisslion-Takovo d.o.o. Gornji Milanovac 12,84%, Swisslion d.o.o.Skoplje 5,04%.
- 8) Swisslion Bulgaria d.o.o. Sofija Bugarska matični broj 131268862 procenat učešća 100% je Swisslion doo Skoplje Republika Severna Makedonija.

S poštovanjem ,

AD Swisslion Miloduh, Kragujevac
Irena Radulović, generalni direktor

Irena Radulović

RSM Serbia d.o.o. Beograd

Bulevar Mihajla Pupina 10B/1

II sprat

Novi Beograd

Serbia

T 381112053550

rsm.rs

RSM Serbia d.o.o. Beograd is a member of the RSM network and trades as RSM. RSM is the trading name used by the members of the RSM network. Each member of the RSM network is an independent accounting and consulting firm, which practices in its own right. The RSM network is not itself a separate legal entity in any jurisdiction.

The network is administered by RSM International Limited, a company registered in England and Wales (company number 4040598) whose registered office is at 50 Cannon Street, London EC4N 6JJ. The brand and trademark RSM and other intellectual property rights used by members of the network are owned by RSM International Association, an association governed by article 60 et seq of the Civil Code of Switzerland whose seat is in Zug.

SWISSLION MILODUH KRAGUJEVAC A.D., KRAGUJEVAC

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2023. GODINU

Kragujevac, 2024. godina

1. OPIS PRIVREDNE DELATNOSTI

Osnovna delatnost kompanije Swisslion Miloduh a.d., Kragujevac (u daljem tekstu Društva) je proizvodnja rakije od voća, likera, marmelade, voćnih nektara, osvežavajućih bezalkoholnih pića u doj-pak ambalaži, sirupa za osvežavajuća bezalkoholna pića i voćnih sirupa.

Na osnovu usklađivanja statističke klasifikacije privrednih delatnosti u Republici Srbiji počev od 12. avgusta 2010. godine, promenjen je naziv delatnosti društva tako da od tada glasi: destilacija, prečišćavanje i mešanje pića (šifra delatnosti 1101).

OSNOVNE INFORMACIJE O PORESKOM OBVEZNIKU	
Pun naziv	AD SWISSLION-MILODUH PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU I PROMET KRAGUJEVAC
Skraćeni naziv	SWISSLION MILODUH a.d.
Sedište	Dušana Uroševića 1, 34000 Kragujevac
Matični broj	07148917
PIB	101036709
Osnovna delatnost	Destilacija, prečišćavanje i mešanje pića
Šifra delatnosti	1101
Pravni oblik	Akcionarsko društvo
Direktor	Irena Radulović
Godina osnivanja	1998.
Broj zaposlenih	45 (na dan 31.12.2023.)

2. ISTORIJAT DRUŠTVA

Društvo je inicijalno osnovano 1. aprila 1970. godine, kao društveno preduzeće, i bilo je orijentisano na gajenje i preradu lekovitog bilja i proizvodnju alkoholnih pića na bazi lekovitog bilja. Od 1970. godine, Društvo je prošlo kroz veći broj statusnih i organizacionih promena, i proširilo je delatnost.

Skupština Društva je 11. decembra 2000. godine donela Odluku o organizovanju Društva kao akcionarskog društva i Odluku o izdavanju i prodaji akcija u postupku svojinske transformacije. Ministarstvo za privredu i privatizaciju – Direkcija za procenu vrednosti kapitala, donela je 12. aprila 2001. godine Rešenje broj 1282-1/98-23 o verifikaciji procenjene ukupne vrednosti osnovnog kapitala Društva posle završenog prvog kruga vlasničke transformacije, koja na dan 11. decembar 2000. godine iznosi 54.756 hiljada dinara od čega 17.112 hiljada dinara (1.426 akcija) predstavlja društveni kapital, a 37.644 hiljada dinara (3.137 akcija) predstavlja akcijski kapital. Društvo je dana 11. decembra 2000. godine donelo Odluku o prenosu 10% akcija (456 akcija ukupne vrednosti 5.472 hiljade dinara) na Fond Penzijsko-invalidskog osiguranja Republike Srbije. Ove promene registrovane su kod Trgovinskog suda u Kragujevcu Rešenjem broj FI-628/2001 od 17. maja 2001. godine. Tada Društvo menja naziv u Akcionarsko društvo za proizvodnju i promet alkoholnih i bezalkoholnih pića Miloduh, Kragujevac.

Akcionarsko društvo Miloduh, Kragujevac donelo je dana 19. decembra 2001. godine Odluku o drugoj emisiji običnih akcija. Savezna komisija za hartije od vrednosti i finansijsko tržište dana 5. septembra 2002. godine donela je Rešenje broj 4/01-718/4-02 o upisu u Registar uspešnost druge emisije akcija. Ukupna vrednost prodatih akcija druge emisije je 60.000 hiljada dinara (5.000 komada običnih akcija pojedinačne nominalne vrednosti od 12.000 dinara), a kupac akcija Swisslion d.o.o, Novi Sad (od 22. oktobra 2004. godine Koncern Swisslion Takovo d.o.o, Beograd). Ova promena registrovana je kod trgovinskog suda u Kragujevcu Rešenjem broj FI993/02 od 9. septembra 2002. godine. Dana 24. maja 2004. godine između Društva i Swisslion d.o.o, Kragujevac, -zaključen je Ugovor o spajanju preuzimanjem (pripajanju), u kojem je precizirano da će se Društvu pripojiti društvo Swisslion d.o.o, Kragujevac. Društvo Koncern Swisslion-Takovo d.o.o, Novi Sad, kao jedini osnivač Swisslion d.o.o, Kragujevac, dobio je 3.172 akcije Društva Miloduh a.d, Kragujevac ukupne vrednosti 38.064 hiljade dinara, koliko iznosi procenjena vrednost kapitala Društva Swisslion d.o.o, Kragujevac. Promena registrovana je kod Trgovinskog suda u Kragujevcu rešenjem FI-580/04 od 3. juna 2004. godine. Tada Društvo menja naziv u Preduzeće za proizvodnju i promet AD Swisslion Miloduh, Kragujevac. Dana 31. decembra 2008. godine Kompanija Takovo a.d, Gornji Milanovac je u skladu sa odredbama Zakona o preuzimanju akcionarskih društava stekla 8.172 običnih akcija sa pravom glasa, (64,17%) izdavaoca AD Swisslion Miloduh Kragujevac tako da se sticalac – Kompanija Takovo a.d, Gornji Milanovac javlja kao većinski vlasnik u strukturi kapitala društva.

Rešenjem Agencije za privredne registre broj BD 197907/2009 od 28. decembra 2009. godine registrovana je promena strukture vlasništva tako što je brisan društveni kapital

i registrovan 100% akcijski kapital. Vrednost ukupnog upisanog i uplaćenog novčanog kapitala Društva je 78.536.290 dinara .

Direktor Beogradske Berze ad Beograd je dana 21.04.2020.godine doneo Rešenje o isključenju akcija sa Open Marketa i uključenju akcija na MTP Belex za izdavaoca Swisslion Miloduh a.d. Kragujevac a trgovanje se organizuje počev od berzanskog sastanka organizovanog dana 04.05.2020.godine,metodom kontinuiranog trgovanja.Rešenje je doneto jer je Berza saglasno pravilima konstantovala da se akcijama izdavaoca nije trgovalo najmanje 180 dana koji prethode datumu vršenja provere ispunjenosti uslova u skladu sa Pravilima Berze.

Vlasnička struktura Društva data je u narednom pregledu:

Akcionari	Broj akcija	% učešća
Kompanija Takovo ad	8.172	64,17
Akcionarski Fond	1.591	12,49
PIO Fond	456	3,58
Fizička lica-manjinski	2.516	19,76
Ukupno	12.735	100

3. POSLOVNA POLITIKA DRUŠTVA

3.1. Misija i vizija

„Jasna vizija i ogromna energija gospodina Rodoljuba Draškovića, tvorca ideje o stvaranju multinacionalnog poslovnog sistema Swisslion-Takovo, daje jasnu poruku – da se na ovim prostorima može dobro raditi i da se mogu stvarati nove vrednosti.

Swisslion-Takovo danas je sinonim za:

- Poželjnog, neophodnog, kvalitetnog i stabilnog partnera
- Pokretača privrednog razvoja cele Srbije
- Sinonim za najmoćniju prehrambenu industriju u jugoistočnoj Evropi

Glavni aduti poslovnog Sistema Swisslion-Takova su:

- Bogat, kvalitetan i dobro odabran proizvodni asortiman
- Konkurentnost cena
- Mogućnost prilagođavanja – fleksibilnost u poslovanju
- Jednostavna hijerarhijska struktura – lako i brzo donošenje odluka
- Brzina distribucije

Snaga poslovnog Sistema Swisslion-Takova:

- Opređenost rukovodstva
- Kompetentni kadrovi

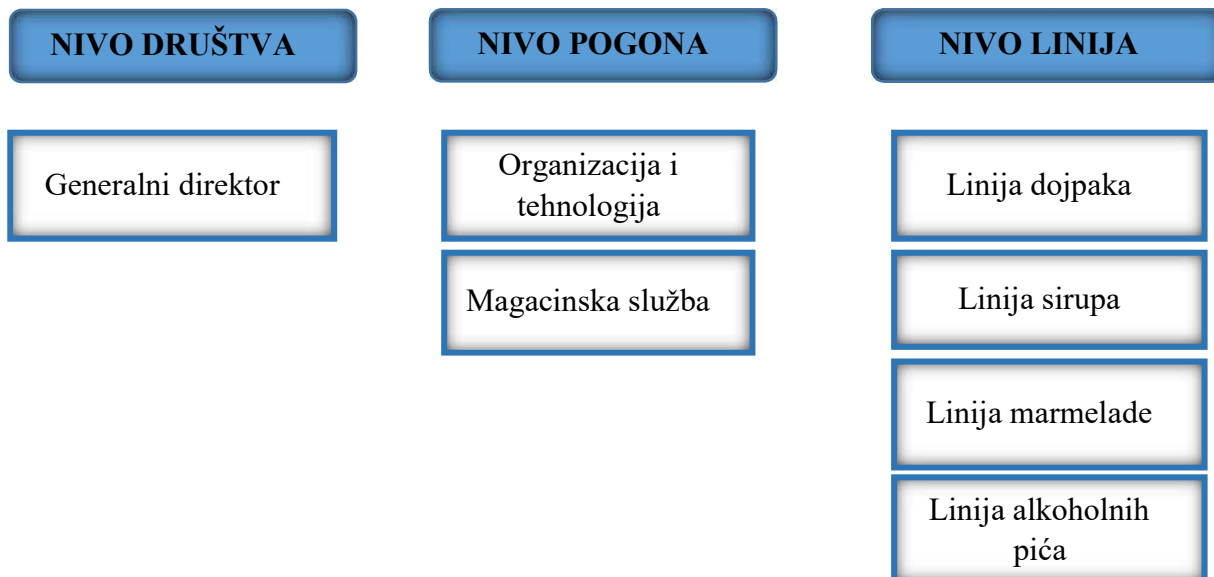
- Ulaganja u tehnološku opremu i infrastrukturu
- Dobra proizvođačka praksa (GMP)“

4. ORGANIZACIONA STRUKTURA

Prema Statutu Društva koji je usvojen 25. juna 2012. godine na Skupštini akcionara, upravljanje Društvom je dvodomno. Organi upravljanja Društvom, kao i celokupna organizaciona struktura Društva prikazani su dijagramima u nastavku.

AD Swisslion Miloduh

5. OSNOVNI FINANSIJSKI I POSLOVNI INDIKATORI

Prema Zakonu o tržištu kapitala, u ovom delu Izveštaja posebno objašnjavamo podatke važne za procenu stanja imovine društva, jep je procene imovine rađena 2014.god. a mi smo u 2019.god, izvršili obezvređenje osnovnih sredstva namenjena prodaji i to smanjenjem preko revalorizacionih rezervi po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme koje su i formirane procenom, sa 38.085 na 33.554 hiljada dinara. Na dan 31.12.2021.godine izvršena je eksterna procenu imovine društva (zemljišta, objekata i opreme) i to od strane Agencije BILTON doo Čačak Bogičevićeva 12, i revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije su povećane sa 33.554 hiljada dinara na 35.452 hiljade dinara, a ta vrednost je ostala i na dan 31.12.2023.godine.

Objavljujemo i podatke o finansijskom stanju Društva na dan 31.12.2023.god i to u narednom pregledu (u 000 din):

a) osnovni kapital	78.536
b) stalna imovina	54.931
c) zalihe	29.396
d) potraživanja po osnovu prodaje	137.938
e) obaveze iz poslovanja	8.342
f) ostale kratkoročne obaveze	6.097
g) neraspoređeni dobitak ranijih godina	97.939.

Nije bilo promena u poslovnim politikama društva u odnosu na prethodni period. Društvo ne planira značajne izmene poslovnih politika.

Osnovne finansijske i operativne informacije poslovanja Društva prikazane su u narednoj tabeli:

AD Swisslion Miloduh						
Osnovni finansijski podaci	2021		2022		2023	
	000 RSD	%	000 RSD	%	000 RSD	%
Poslovni prihodi	172.776	100,0%	189.320	100%	173.864	100%
<i>% rast prihoda (iz godine u godinu)</i>	↑4,840%		↑9,57%		↓8,16%	
Poslovni rashodi	173.095	100,18%	198.116	104,64%	185.003	106,41%
EBITDA	2.979	1,72%	(6.940)	-3,63%	(9.287)	-5,34%
EBIT	(319)		(8.796)		(11.139)	
Neto dobitak /gubitak	(487)		(14.805)		(12.411)	
Stalna imovina	58.716		56.795		54.931	
Obrtna imovina	207.567		188.220		170.018	
Aktiva	266.283		245.015		224.949	

Sopstveni kapital	226.731		211.926		199.516	
-------------------	---------	--	---------	--	---------	--

6. OČEKIVANI RAZVOJ DRUŠTVA

Plan prodaje za 2024.g. ,koji još nije usvojen,pokazuje povećanje prodaje gotovih proizvoda za 1-2%.,u odnosu na ostvarenu prodaju u 2023.g.posebno iz razloga prekida proizvodnje alkoholnih pica pelinkovca I lincure, a po grupama proizvoda prezentovano pregledom u odnosu na ostvarenu prodaju za prethodnu godinu (u kg/l):

	Ostvareno u 2023.god.	Plan prodaje za 2024.g.
a) alkoholna pića	12.666	-
b) dojpak	433.128	375.430
c) sirupi	652.698	726.190
d) marmelada	28.380	37.250
Ukupno	1.126.872	1.138.870

Rezultat poslovanja za 2024.godinu prema planu prodaje i proizvodnje,a bez većih fluktuacija cena sirovina,ambalaže,energenata,troškova zarada,poreza,doprinosu,proizvodnih usluga,...predstavljen je sledećom tabelom(u rsd).

PLAN PRIHODA I RASHODA ZA 2024 GODINU

<i>I</i>	<i>UKUPNI PRIHODI</i>	<i>165.123.699</i>
<i>II</i>	<i>UKUPNI RASHODI</i>	<i>164.830.000</i>
<i>III</i>	<i>REZULTAT</i>	<i>293.699</i>
<i>A</i>	<i>PRIHODI OD PRODAJE</i>	<i>164.823.699</i>
	<i>KLASA 61</i>	<i>160.323.699</i>
	<i>KLASA 65</i>	<i>2.500.000</i>
	<i>KLASA 630</i>	<i>2.000.000</i>
	<i>OSTALO</i>	<i>300.000</i>
<i>B</i>	<i>POSLOVNI RASHODI</i>	<i>164.700.000</i>
	<i>KLASA 51</i>	<i>90.000.000</i>
	<i>KLASA 52</i>	<i>50.000.000</i>
	<i>KLASA 53</i>	<i>18.000.000</i>
	<i>KLASA 54</i>	<i>1.700.000</i>
	<i>KLASA 55</i>	<i>5.000.000</i>
<i>C</i>	<i>POSLOVNI DOBITAK</i>	<i>123.699</i>
	<i>KLASA 56</i>	<i>30.000</i>

7. DEFINISANJE I KLASIFIKACIJA DELATNOSTI

Delatnost 11.01: Destilacija, prečišćavanje i mešanje pića obuhvata proizvodnju destilovanih alkoholnih pića (viskija, rakije, džina, likera i dr.), pića pomešanih sa destilovanim alkoholnim pićima, mešanje destilovanog špiritusa, proizvodnju neutralnog špiritusa. Ne obuhvata: proizvodnju nedestilovanih alkoholnih pića, del. 11.02-11.06, proizvodnju sintetičkog etil-alkohola, del. 20.14, flaširanje i etiketiranje ako se obavljaju kao deo prodaje na veliko, del. 46.34, ili ako se obavljaju za naknadu, del. 82.

Tokom 2023. godine iz asortimana su isključena 2 proizvoda - lincura i pelinkovac – proizvodnja preneti na Swisslion-Takovo doo, Gornji Milanovac – prodate su i sve sirovine za ova dva proizvoda koje su bile na stanju.

8. TRŽIŠNI USLOVI

8.1. Zakonski propisi i regulativa od uticaja na poslovanje Društva

Na poslovanje Društva, pored zakonskih propisa i pravilnika koji su navedeni u Napomenam uz finansijske izveštaje, kao i opšti propisi i regulativa koji se primenjuju na sve pravne subjekte, utiču i specifični propisi uslovljeni delatnošću Društva a koji su navedeni u tabelarnom pregledu koji sledi:

Rb	Naziv	Referenca
1.	ZAKON O BEZBEDNOSTI HRANE	„Sl. glasnik RS“, br. 41/2009 i 17/2019
2.	ZAKON O ZDRAVSTVENOJ ISPRAVNOSTI PREDMETA OPSTE UPOTREBE	„Sl. glasnik RS“, br. 92/11
3.	ZAKON O NADZORU NAD PREHRAMBENIM PROIZVODIMA BILJNOG POREKLA	„Sl. glasnik RS“, br. 25/96 i 101/05-dr.zakon
4.	ZAKON O METROLOGIJI	„Sl. glasnik RS“, br. 15/2016
5.	ZAKON O SANITARNOM NADZORU	„Sl. glasnik RS“, br. 125/04
6.	ZAKON O ZAŠTITI STANOVNIŠTVA OD ZARAZNIH BOLESTI	„Sl. glasnik RS“, br. 15/2016, 68/20, 136/20
7.	ZAKON O ZAŠTITI POTROŠAČA	„Sl. glasnik RS“, br. 88/2021
8.	ZAKON O GENETIČKI MODIFIKOVANIM ORGANIZMIMA	„Sl. glasnik RS“, br. 41/09

9.	ZAKON O JAKIM ALKOHOLNIM PIĆIMA	„Sl. glasnik RS“, br.92/2015
10.	ZAKON O ETANOLU	„Sl. glasnik RS“, br.41/09
11.	ZAKON O AMBALAŽI I AMBALAŽNOM OTPADU	Sl. glasnik RS“, br.36/09 i 95/2018 - dr. zakon
12.	ZAKON O UPRAVLJANJU OTPADOM	Sl. glasnik RS“, br.36/09, 88/2010, 14/2016 i 95/2018 - dr. zakon
13.	ZAKON O VODAMA	„Sl. glasnik RS“, br. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 i 95/2018 - dr. zakon
14.	PRAVILNIK O USLOVIMA U POGLEDU ZDRAVSTVENE ISPRAVNOSTI PREDMETA OPŠTE UPOTREBE KOJI SE MOGU STAVLJATI U PROMET	„Sl. list SFRJ“, br. 26/83, 61/84, 56/86, 50/89 i 18/91, 60/19 – dr. pravilnik, 78/19 – dr. pravilnik
15.	PRAVILNIK O SANITARNO-HIGIJENSKIM USLOVIMA ZA OBJEKTE U KOJIMA SE OBAVLJA PROIZVODNJA I PROMET ŽIVOTNIH NAMIRNICA I PREDMETA OPŠTE UPOTREBE	„Sl. glasnik RS“, br. 6/97 i 52/97
16.	PRAVILNIK O PROGRAMU OBUKE ZA STICANJE OSNOVNIH ZNANJA O LIČNOJ HIGIJENI I MERAMA ZAŠTITE OD ZARAZNIH BOLESTI, NAČINU NJEGOVOG SPROVOĐENJA, VISINI TROŠKOVA, NAKNADI ZA RAD KOMISIJA I OSTALIM PITANJIMA	„Sl. glasnik RS“, br. 15/17
17.	PRAVILNIK O OBAVEZNIM ZDRAVSTVENIM PREGLEDIMA ODREĐENIH KATEGORIJA ZAPOSLENIH LICA U OBJEKTIMA POD SANITARNIM NADZOROM, OBAVEZNIM I PREPORUČENIM ZDRAVSTVENIM PREGLEDIMA KOJIMA PODLEŽU ODREĐENE KATEGORIJE STANOVNIŠTVA	„Sl. glasnik RS“ br. 3/17 od 18.01.2017.g.
18.	PRAVILNIK O OPŠTIM SANITARNIM USLOVIMA KOJE MORAJU DA ISPUNE OBJEKTI KOJI PODLEŽU SANITARNOM NADZORU	„Sl. glasnik RS“ br. 47/2006
19.	PRAVILNIK O POSEBNOJ RADNOJ ODEĆI I OBUĆI LICA KOJA U PROIZVODNJI I PROMETU DOLAZE U NEPOSREDAN DODIR SA ŽIVOTNIM NAMIRNICAMA I LICA KOJA RADE U PROIZVODNJI I PROMETU SREDSTAVA ZA ODRŽAVANJE LIČNE HIGIJENE, NEGU I ULEPŠAVANJE LICA I TELA	„Sl. glasnik SRS“, br. 22/74
20.	PRAVILNIK O USLOVIMA KOJE MORA DA ISPUNJAVA VODA ZA PIĆE	„Sl. glasnik SRS“, br. 26/77
21.	PRAVILNIK O HIGIJENSKOJ ISPRAVNOSTI VODE ZA PIĆE	„Sl. list SRJ“, br. 42 /98, 44/99, 28/19

22.	PRAVILNIK O MAKSIMALNO DOZVOLJENIM KOLIČINAMA OSTATAKA SREDSTAVA ZA ZAŠTITU BILJA U HRANI I HRANI ZA ŽIVOTINJE I O HRANI I HRANI ZA ŽIVOTINJE ZA KOJU SE UTVRĐUJU MAKSIMALNO DOZVOLJENE KOLIČINE OSTATAKA SREDSTAVA ZA ZAŠTITU BILJA	„Sl. glasnik RS“, br. 91/2022
23.	PRAVILNIK O MERILIMA	„Sl. glasnik RS“, br. 3/18
24.	PRAVILNIK O VAGAMA SA NEAUTOMATSKIM FUNKCIONISANJEM	„Sl. glasnik RS“, br. 29/18
25.	PRAVILNIK O VRSTAMA MERILA KOJA PODLEŽU ZAKONSKOJ KONTROLI	„Sl. glasnik RS“, br. 37/2021
26.	VODIČ ZA PRIMENU MIKROBIOLOŠKIH KRITERIJUMA ZA HRANU (PRVO IZDANJE)	jun 2011.
27.	PRAVILNIK O USLOVIMA I NAČINU ZA ISPITIVANJE ŽIVOTNIH NAMIRNICA I PREDMETA OPŠTE UPOTREBE U TOKU NJIHOVE PROIZVODNJE I O NAČINU VOĐENJA EVIDENCIJE O IZVRŠENIM ISPITIVANJIMA	„Sl. Glasnik SRS“ br. 12/74, 19/76
28.	PRAVILNIK O NAČINU NUMERISANJA, SKRAĆENICAMA I SIMBOLIMA NA KOJIMA SE ZASNIVA SISTEM IDENTIFIKACIJE I OZNAČAVANJA AMBALAŽNIH MATERIJALA	„Službeni glasnik RS“ 70/2009
29.	PRAVILNIK O NAČINU I USLOVIMA OVERAVANJA MERILA	„Sl. glasnik RS“ br. 7/2018
30.	PRAVILNIK O KVALITETU OSVEŽAVAJUĆIH BEZALKOHOLNIH PIĆA	„Sl. glasnik RS“ br. 88/2017
31.	PRAVILNIK O KVALITETU VOĆNIH SOKOVA, KONCENTRISANIH VOĆNIH SOKOVA, VOĆNIH SOKOVA U PRAHU, VOĆNIH NEKTARA I SRODNIH PROIZVODA	„Sl. glasnik RS“ br. 27/2010, 67/2010, 70/2010, ispr. 44/2011, 77/2011 i 103/2018 - dr. pravilnik
32.	PRAVILNIK O BLIZIM USLOVIMA ZA PROIZVODNJU I PROMET PREHRAMBENIH PROIZVODA BILJNOG POREKLA	„Sl. glasnik RS“, broj 50/96
33.	PRAVILNIK O PREHRAMBENIM ADITIVIMA	„Sl. glasnik RS“, br.53/2018
34.	PRAVILNIK O KVALITETU I DRUGIM ZAHTEVIMA ZA POMOĆNA SREDSTVA ZA PROIZVODNJU PREHRAMBENIH PROIZVODA	"Sl. list SRJ", br. 62/2002, "Sl. listu SCG", br. 56/03, 4/2004
35.	PRAVILNIK O AROMAMA	„Sl. glasnik RS“, br. 52/2018
36.	PRAVILNIK O KVALITETU PROIZVODA OD VOĆA, POVRĆA I PECURKI I PEKTINSKIH PREPARATA	„Sl. glasnik RS“, br. 128/2020 I 130/2021
37.	PRAVILNIK O KVALITETU ŠEĆERA	„Sl. list SFRJ“, br. 7/92 i „Sl. list SCG“, br. 56/03, 4/2004

38.	PRAVILNIK O KVALITETU ŠEĆERA NAMENJENOG ZA LJUDSKU UPOTREBU	„Sl. glasnik RS“ br. 88/2017
39.	PRAVILNIK O KVALITETU SKROBA I PROIZVODA OD SKROBA ZA PREHRAMBENE SVRHE	„Sl. list SRJ“, br. 33/95, „Sl. list SCG“, br. 56/03,4/2004 i „Sl.glasnik RS“ 88/2017
40.	PRAVILNIK O KVALITETU I DRUGIM ZAHTEVIMA ZA ENZIMSKE PREPARATE ZA PREHRAMBENE PROIZVODE	"Sl. Glasnik RS", br. 51/2018,
41.	PRAVILNIK O OPŠTIM I POSEBNIM USLOVIMA HIGIJENE HRANE U BILO KOJOJ FAZI PROIZVODNJE, PRERADE I PROMETA	„Sl. glasnik RS“, br. 72/10, 62/2018
42.	PRAVILNIK O METODAMA UZIMANJA UZORAKA I VRŠENJA HEMIJSKIH I FIZICKIH ANALIZA RADI KONTROLE KVALITETA PROIZVODA OD VOĆA I POVRĆA	"Sl. list SFRJ", br. 29/83
43.	PRAVILNIK O METODAMA UZIMANJA UZORAKA I VRŠENJA HEMIJSKIH I FIZIČKIH ANALIZA ALKOHOLNIH PIĆA	„Sl. list SFRJ“, br. 70/87
44.	PRAVILNIK O USLOVIMA KOJE MORAJU DA ISPUNJAVATI ORGANIZACIJE UDRUŽENOG RADA ZA OBAVLJANJE DEZINFEKCIJE, DEZINSEKCIJE I DERATIZACIJE	„Sl. list SFRJ“, br. 22/88
45.	PRAVILNIK O PRETHODNO UPAKOVANIM PROIZVODIMA	„Sl. glasnik RS“, broj 30/2018
46.	PRAVILNIK O DEKLARISANJU, OZNAČAVANJU I REKLAMIRANJU HRANE	„Sl. glasnik RS“, broj 19/2017, 16/2018, 17/2020, 17/2022, 23/2022 i 30/2022
47.	Pravilnik o granicama sadržaja radionuklida u vodi za piće, životnim namirnicama, stočnoj hrani, lekovima, predmetima opšte upotrebe, građevinskom materijalu i drugoj robi koja se stavlja u promet	„Sl. glasnik RS“ br. 36/2018
48.	PRAVILNIK O NAČINU USPOSTAVLJANJA I ORGANIZACIJE SISTEMA BRZOG OBAVEŠTAVANJA I UZBUNJIVANJA ZA BEZBEDNOST HRANE I HRANE ZA ŽIVOTINJE	„Sl.glasnik RS“ br. 62/13
49.	Pravilnik o kvalitetu voćnih džemova, želea, marmelade, pekmeza i zaslađenog kesten pirea	„Sl.glasnik RS“ br. 101/2015
50.	PRAVILNIK O USLOVIMA HIGIJENE HRANE	„Sl. glasnik RS“, br. 73/10
51.	PRAVILNIK O KVALITETU ČAJA, BILJNOG ČAJA I NJIHOVIH PROIZVODA	Sl. glasnik RS 4/2012
52.	PRAVILNIK O ZDRAVSTVENOJ ISPRAVNOSTI DIJETETSKIH PROIZVODA	Sl. glasnik RS br. 45/2010, 27/2011, 50/2012, 21/2015, 75/2015, 7/2017, 103/2018 - dr. pravilnik i 45/2022 - dr. pravilnik

8.2. Kupci i dobavljači

Društvo prodaje svoje proizvode kupcima tranzitno preko “Swisslion -Takovo” d.o.o. Gornji Milanovac , uz korišćenje jedinstvenog cenovnika za tržište Srbije.

Najznačajniji kupac je “Swisslion Takovo” d.o.o. sve u skladu sa gore navedenim uslovima, da se celokupna prodaja ostalim kupcima u zemlji obavlja preko pomenutog matičnog lica koje ima ulogu posrednika.

Analizom naplativosti ustanovljeno je da je naplativost potraživanja dobra. U skladu sa tim, Društvo sa stanjem na dan 31. decembar 2023. godine nema evidentiranu ispravku vrednosti potraživanja.

Najznačajniji dobavljač je “Swisslion Takovo” d.o.o. Gornji Milanovac – celokupna nabavka sirovina i ambalaže obavlja se preko matičnog povezanog pravnog lica koje ima ulogu posrednika.

Sledeći najznačajniji dobavljač je Erak Trade doo Beograd, od kojih Društvo nabavlja žitni rafinisani etanol.

Najznačajniji dobavljači za usluge su Elektroprivreda Srbije, Srbijagas, Fokus Protect Vršac, Ekostar pak doo Beograd, Jugoinspekt Novi Sad, Adijabata doo Beograd, BDD Tesla Capital ad Beograd,...

Ne postoji problem sa likvidnošću, odnosno nedostatkom novčanih sredstava raspoloživih za plaćanje prema dobavljačima na dan 31.12.2023. godine. Neizmirene obaveze odnose se prvenstveno na obaveze koje dospevaju na naplatu posle dana bilansa obzirom da Društvo ima mogućnost odloženog plaćanja.

8.3. Rizici u poslovanju

Rizik likvidnosti je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na rezultat i kapital kompanije usled njene nesposobnosti da ispunjava dospele obaveze, odnosno nesposobnosti da unovči svoju imovinu.

Kreditni rizik je mogućnost nastanka negativnih efekata na rezultate kompanije zbog nemogućnosti naplate potraživanja, odnosno zbog neizvršavanja obaveza kupaca prema kompaniji.

Tržišni rizici obuhvataju rizik kamatnih stopa, devizni rizik i rizik promene cena.

- Rizik kamatnih stopa predstavlja mogućnost nastanka negativnih posledica na finansijski rezultat i kapital zbog promene kamatnih stopa.
- Devizni rizik predstavlja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital usled promene deviznog kursa.
- Rizik promene cena podrazumeva mogućnost nastanka negativnih posledica po poslovanje usled promene cenovne stabilnosti.

Poslovni rizici obuhvataju mogućnost nastanka negativnih posledica po poslovanje kompanije usled neizvesne tražnje, promene poslovnog ambijenta i uslova.

Regulatorni rizik predstavlja rizik kojim je kompanija izložena zbog promene ili nepoštovanja zakonskih normi.

Operativni rizik predstavlja mogućnosti nastanka negativnih efekata na rezultat zbog:

- greške ili zloupotrebe zaposlenih lica,
- nezakonitog postupanja zaposlenih lica,
- neadekvatne procedure,
- neadekvatnih tokova odlučivanja i informacija,
- propusta u organizaciji i sistemu,
- propista u politici zapošljavanja,
- događaja koji su posledica više sile,
- lošeg upravljanja dokumentacijom,
- neadekvatnog upravljanja potraživanjima i obavezama i sl.

Rizik ugleda predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na ugled kompanije kao posledica njenog delovanja.

Nema (značajnih) sporova koji se vode na teret Društva, pa finansijski izveštaji za 2023. godinu ne sadrže korekcije po osnovu potencijalnih obaveza koje bi po završetku sporova mogle nastati.

9. POSLOVNI POKAZATELJI

AD Swisslion Miloduh			
Finansijski i poslovni pokazatelji	2021	2022	2023
Opšti ratio likvidnosti	9,25	8,07	8,82
Racio reducirane likvidnosti	7,42	6,44	7,29
Racio trenutne likvidnosti	0,0244	0,0008	0,0092
Neto obrtna imovina (000)	185.140	164.897	150.732
Stepen zaduženosti (%)	13,21	11,68	9,12
Racio sopstvenog kapitala (%)	85,15	86,50	88,69
Faktor finansijskog rizika (leverage)	0	0	0
Stopa poslovnog dobitka (%)	0	0	0
Stopa neto dobiti (%)	0	0	0
Stopa prinosa na ukupan kapital - ROI (%)	0	0	0
Stopa prinosa na sopstveni kapital- ROE (%)	0	0	0
Zarada po akciji (u 000)	0	0	0
Prihod po zaposlenom (u 000)	3.759	4.118	3.867
Neto dobitak po zaposlenom (u 000)	0	0	0
Prosečan broj zaposlenih	46	46	45

10. INFORMACIJE O KADROVSKIM PITANJIMA

Društvo je na dan 31. decembra 2023. godine zapošljavalo 45 radnika (31. decembra 2022. godine 46 radnika).

Zaposleni poseduju odgovarajuća znanja, kvalifikacije i iskustvo za obavljanje poslova na svojim radnim mestima, u skladu sa Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji poslova. Za kadrovska pitanja u Društvu zadužen je Sektor ljudskih resursa.

11. ULAGANJE U ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE

U toku 2023. godine Društvo nije vršilo ulaganja u cilju zaštite životne sredine

12. OPIS PREUZETIH AKTIVNOSTI I RIZIKA

Pregled preuzetih aktivnosti i rizika prikazan je u tabelama, a definicije izraza korišćenih u tabelama su sledeće:

- 100:0 – Samo Swisslion Miloduh a.d. sprovodi ovu aktivnost
- 75:25 – Swisslion Miloduh a.d. pretežno sprovodi ovu aktivnost
- 50:50 – Swisslion Miloduh a.d. i povezane kompanije podjednako sprovode ovu aktivnost
- 25:75 – Uglavnom povezana kompanija sprovodi ovu aktivnost
- 0:100 – Samo povezana kompanija sprovodi ovu aktivnost

Istraživanje i razvoj (I&R)	100:0	75:25	50:50	25:75	0:100	Napomena
Ovlašćenja za donošenje odluka o I&R				X		
Implementacija I&R		X				
Sprovođenje osnovnih istraživanja			X			
Analiza tržišta za razvoj proizvoda				X		
Dizajn proizvoda, umetničko delo			X			
Poboljšanje I&R procesa			X			
Licenciranje			X			
Razvoj patenata			X			

Nabavka sirovina	100:0	75:25	50:50	25:75	0:100	Napomena
Određivanje kupovine sirovina i ambalaže				X		
Određivanje potrebnog skladišnog prostora	X					
Odluka o snabdevačima					X	
Kupovina					X	
Upravljanje skladištem	X					
Ko plaća račune?	X					

Transport	100:0	75:25	50:50	25:75	0:100	Napomena
Kontrola kvaliteta					X	
Odluka o ruti i transportnim sredstvima					X	
Davanje naloga transportnog preduzeća	X					

Marketing	100:0	75:25	50:50	25:75	0:100	Napomena
Istraživanje tržišta					X	
Strategija marketinga					X	
Strategija proizvoda					X	
Reklama					X	
Implementacija marketing strategije					X	
Prodaja	100:0	75:25	50:50	25:75	0:100	Napomena
Određivanje bruto marže/dodatnih troškova					X	
Pregovaranje o uslovima dobavljača					X	
Određivanje ugovorenih uslova					X	
Određivanje potrebe za prodajnim osobljem					X	
Direktan kontakt sa kupcima					X	
Pravljenje cenovnika				X		
Određivanje prodajne cene krajnjim korisnicima					X	
Pravljenje računa				X		

Opšte administrativne usluge	100:0	75:25	50:50	25:75	0:100	Napomena
Knjigovodstvo i finansije (Kontrola)					X	
Uspostavljanje finansijskog okvira i budžeta					X	
Investiciono planiranje						
Knjigovodstvo		X				
Priprema finansijskih i budžetskih dokumenata		X				
Priprema godišnjeg izveštaja		X				
Pravo						
Ugovorni pregovori sa partnerskim kompanijama				X		
			X			

Nacrti ugovora za ugovore sa partnerskim kompa.						X
Izbor advokata						
Strateško planiranje						
Definicija oblasti poslovanja				X		
Određivanje distributivnog kanala						X
Izbor velikih investicija						X

Finansijski menadžment	100:0	75:25	50:50	25:75	0:100	Napomena
Finansijski menadžment						
Pravljenje računa	X					
Praćenje plaćanja		X				
Utvrđivanje novčanih i finansijskih uslova		X				
Utvrđivanje finansijskih izvora					X	
Ljudski resursi						
Određivanje broja zaposlenih			X			
Odgovornost za kadrovsku politiku			X			
Utvrđivanje kriterijuma zapošljavanja			X			
Izbor rukovodstva					X	
Informacione i komunikacione tehnologije						
Zadužen za ugradnju informacionih sistema					X	
Određivanje Hardware-konfiguracije					X	
Definicija korišćenja Software					X	

Rizici	100:0	75:25	50:50	25:75	0:100	Napomena
Tržišni rizik						
Rizik deviznog kursa	X					
Kreditni rizik						
Kreditni rizik (rizik loših plasmana)					X	
Rizik likvidnosti plaćanja	X					
Operativni rizik						
Rizik neodgovarajuće organizacije						

Rizik lošeg upravljanja		X	
Rizik neodgovarajuće kontrole	X		
Rizik namerne ljudske greške (krađa, prevara i sl.)	X		
Rizik slučajne ljudske greške	X		X
Pravni i regulatorni rizik			
Rizik nepoštovanja zakonskih normi			X
Rizik promene zakonskih normi			X
Poslovni rizik			
Rizik neizvesnosti tražnje			X
Rizik promene cena proizvoda/usluga			X
Strategijski rizik			X
Reputacioni rizik	X		
Rizici koji se odnose na zemlju			
Ekonomsko-politički rizik			X
Rizik nemogućnosti transfera			X

11. NABAVKA MATERIJALA

Društvo pretežno vrši nabavku materijala, sirovina i ambalaže od Swisslion-Takovo d.o.o. Gornji Milanovac a u skladu sa Ugovorom o poslovnoj saradnji zaključen dana 31.12.2022.godine. Rashodi po osnovu nabavke osnovnog i pomoćnog materijala u 2023. godini, su 60.139 u hiljadama dinara, a ambalaže iznosili su 23.772 u hiljadama dinara.

12. OBRAČUN BRUTO MARŽE

Obračun cene koštanja i bruto marže prikazan je u narednoj tabeli.

Obračun cene koštanja prodatih gotovih proizvoda i bruto marže		
Rb	Opis	Iznos (u 000)
1	Zalihe po ceni koštanja 01.01.2023. godine	15.928

2	Zalihe po ceni koštanja 31.12.2023. godine	18.533
3	Ukupna proizvodnja po CK	147.716
4	CK prodatih gotovih proizvoda (1+3-2)	145.112
5	Planska cena izlaza	126.005
6	Odstupanje izlaza zaliha (5-4)	19.107
	% odstupanja izlaza (6/5)	
7	Troškovi prodatih proizvoda po planskoj ceni	15,16%
8	Odstupanje (8x7)	107.220
9	Troškovi prodatih proizvoda po ceni koštanja (8-9)	163
10		107.058
	Ukupni prihodi od prodaje gotovih proizvoda + polupro. (12+13)	
11	<i>Externi prihodi od prodaje gotovih proizvoda + poluproizvodi</i>	167.440
12		57
13	Interni prihodi od prodaje gotovih proizvoda + poluproizvodi	167.383
14	% RUC od prodaje gotovih proizvoda - bruto marža (15/4)	41,61%
15	Ostvarena RUC od prodaje gotovih proizvoda	60.382
16	Interni prihod/ Ukupni prihod (13/11)	99,97%
17	Interna cena koštanja (16*4)	145.063
18	Interna ostvarena RUC (13-17)	22.321
19	% RUC od interne prodaje gotovih proizvoda - BRUTO MARŽA (18/17)	15,39%

*Napomena: RUC - razlika u ceni (marža)

Poreski obveznik je u toku fiskalne 2023. godine ostvario prihode od prodaje gotovih proizvoda povezanim licima u iznosu od 167.383 hiljada dinara, dok je cena koštanja prodatih gotovih proizvoda povezanim licima iznosila 145.063 hiljada dinara, što implicira razliku u ceni od interne prodaje gotovih proizvoda 22.321 hiljada dinara, odnosno bruto maržu od 15,39%.

U skladu sa Članom 24. Pravilnika o transfernim cenama, za obračun bruto marže, korišćena je sledeća formula:

Bruto marža = [(Prihodi od prodaje proizvoda – cena koštanja proizvoda) / cena koštanja proizvoda] x 100

13. IZVEŠTAJ O KORPORATIVNOM UPRAVLJANJU

1. Pravila korporativnog upravljanja kojima pravno lice podleže/Pravila koja je pravno lice dobrovoljno odlučilo da primenjuje/Relevantne informacije o praksi korporativnog upravljanja koje prevazilazi zahteve nacionalnog prava

Društvo primenjuje Kodeks korporativnog upravljanja (u daljem tekstu: Kodeks), koji je usvojen od strane Skupštine društva na sednici održanoj 25.06.2012. godine i objavljen na internet stranici <https://www.swisslion-takovo.com>

Kodeksom su usvojeni principi i pravila korporativne prakse u skladu sa kojima će se ponašati nosioci korporativnog upravljanja Društva, a naročito u vezi sa pravima akcionara, okvirima i načinom delovanja nosilaca korporativnog upravljanja, javnošću i transparentnošću poslovanja Društva.

Primena Kodeksa ima za cilj uspostavljanje dobrih poslovnih običaja i prakse u domenu korporativnog upravljanja, koji treba da omoguće ravnotežu uticaja njegovih nosioca, jačanje poverenja akcionara i investitora u Društvo, sve u cilju obezbeđenja dugoročnog poslovnog razvoja Društva.

2. Opis osnovnih elemenata sistema internih kontrola i smanjenje rizika Društva u vezi sa postupkom finansijskog izveštavanja

Internu kontrolu poslovanja u Društvu vrši lice nadležno za unutrašnji nadzor, koje ispunjava uslove za internog revizora propisane Zakonom. Poslovi unutrašnjeg nadzora vrše se u skladu sa relevantnim propisima, politikom upravljanja rizicima, internim aktima Društva i politikama matičnog Društva. Interni revizor je nezavisan u radu i izveštaje podnosi Nadzornom odboru i Direktor Društva. Internim aktima Društva uređena su pitanja procene rizika, plana aktivnosti internih kontrola, kao i druga pitanja uključujući i smanjenje rizika u vezi finansijskog izveštavanja.

Reviziju finansijskih izveštaja, sačinjavanje, razmatranje, usvajanje i objavljivanje Društvo sprovodi u skladu i na način utvrđen važećim zakonskim propisima i Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS).

Svake godine na godišnjoj Skupštini Društva, usvaja se Izveštaj ovlašćenog revizora o izvršenoj reviziji finansijskih izveštaja Društva za prethodnu godinu. Na ovaj način se obezbeđuje nezavisnost i objektivnost u postupku izrade finansijskih izveštaja.

3. Informacije o ponudama za preuzimanje kada je Društvo obveznik primene propisa kojima se uređuje preuzimanje privrednih društava

Tokom 2023. godine nije bilo ponuda za preuzimanje društva.

4. Sastav i rad organa upravljanja i njihovih odbora

Upravljanje Društvom je dvodomno. Organi društva su skupština, nadzorni odbor, izvršni odbor, generalni direktor i sekretar.

Skupštinu akcionara, kao najviši organ Društva, čine svi akcionari. Sve akcije Društva su obične akcije koje vlasnicima daju ista prava, pri čemu svaka akcija daje pravo na jedan glas.

Praksa korporativnog upravljanja obezbeđuje ravnopravan tretman akcionara u pogledu ostvarivanja njihovih prava predviđenih zakonom i Statutom. Nadzorni i Izvršni odbor obezbeđuju visok nivo javnosti i transparentnosti, kao i da putem internet stranice budu dostupne sve potrebne informacije, dokumentacija, materijali i poslovni rezultati potrebni za donošenje odluka skupštine i ostvarivanje uloge zainteresovanih strana u korporativnom upravljanju.

Pravna i organizaciona podrška organima upravljanja u obavljanju njihovih funkcija, praćenje i razvijanje politike i prakse korporativnog upravljanja, staranje o pravima akcionara, razvoj odnosa sa investitorima i ostalim nosiocima interesa u društvu, uspostavljanje efikasne interne komunikacije između organa Društva, obezbeđena je kroz funkciju sekretara društva.

5. Politika raznolikosti koja se primenjuje u vezi sa organima upravljanja

Nadzorni i Izvršni odbor, kao i Skupštinu akcionara čine pripadnici oba pola, takođe i različitog starnosnog doba, različitih nivoa kvalifikacija i vrste obrazovanja. Politika raznolikosti u organima upravljanja Društva se ogleda u istim pravima i jednakim uslovima koji omogućavaju individualne aktivnosti svakom pojednicu. Društvo na ovaj način teži da uspostavi potpunu ravnotežu u raznolikosti poslova, starosti ili drugih kriterijuma i opredeljenja pojedinaca u strukturi organa upravljanja i da izbegne diskriminaciju po bilo kom osnovu.

14. ZNAČAJNI DOGAĐAJI NAKON IZVEŠTAJNOG PERIODA

Nakon proteka poslovne godine za koju se izveštaj priprema nije bilo značajanih događaja, koji bi mogli imati uticaj na finansijske izveštaje za 2023.god.

Datum: 18.02.2024. godine

Predmet: Izjava rukovodstva o povezanim licima sa kojima smo imali transakcije sredstvima ili stvaranjem obaveza među povezanim licima u toku poslovne (fiskalne) 2023. godine

U skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica (Službeni glasnik RS, br.25/01, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11 i 119/12, 47/2013, 108/2013, 68/2014 - dr. zakon, 142/2014, 91/2015 - autentično tumačenje, 112/2015, 113/2017, 95/2018, 86/2019, 153/2020 i 118/2021) član 60. stav 3. (u daljem tekstu "Zakon"), Swisslion Miloduh a.d. Kragujevac, Dušana Uroševića 1, matični broj: 07148917; PIB: 101036709 ; Šifra delatnosti 1101 (destilacija, prečišćavanje i mešanje pića), čiji su članovi društva/suvlasnici:

Swisslion-Takovo d.o.o. Gornji Milanovac, mat.br. 07178107, procenat učešća 64,17%;

Akcionarski Fond a.d. Beograd, mat. br. 20661283, procenat učešća 12,49%;

PIO Fond Republike Srbije, procenat učešća 3,58%; i

ostala fizička lica – procenat učešća 19,76%.

AD Swisslion Miloduh Kragujevac (u daljem tekstu „Poreski obveznik”) ima obavezu da uz poreski bilans priloži dokumentaciju, u okviru koje i na način koji propiše ministar finansija, zajedno sa transakcijama iz člana 59. stav 1. i stavom 1. i 2. člana 60. Zakona, posebno prikazuje vrednost istih transakcijama po cenama koje bi se ostvarile na tržištu takvih ili sličnih transakcija da se nije radilo o povezanim licima (princip „van dohvata ruke”).

U skladu sa članom 59. stav 2. Zakona, povezanim licem smatra se ono fizičko ili pravno lice u čijim se odnosima sa Društvom javlja mogućnost kontrole ili značajnijeg uticaja na poslovne odluke. Pored toga, licem povezanim sa obveznikom smatra se ono fizičko ili pravno lice u čijim se odnosima sa obveznikom javlja mogućnost kontrole ili značajnijeg uticaja na poslovne odluke. U slučaju posrednog ili neposrednog posedovanja najmanje 25% akcija ili udela smatra se da postoji mogućnost kontrole nad obveznikom. Mogućnost značajnijeg uticaja na poslovne odluke postoji, pored i kada lice posredno ili neposredno poseduje najmanje 25% glasova u obveznikovim organima upravljanja. Licem povezanim sa obveznikom smatra se i ono pravno lice u kome, kao i kod obveznika, ista fizička ili pravna lica neposredno ili posredno učestvuju u upravljanju, kontroli ili kapitalu, na način predviđen u st. 3. i 4. člana Zakona. Licima povezanim sa obveznikom smatraju se bračni ili vanbračni drug, potomci, usvojenici i potomci usvojenika, roditelji, usvojioci, braća i sestre i njihovi potomci, dedovi i babe i njihovi potomci, kao i braća i sestre i roditelji bračnog ili vanbračnog druga, lica koje je sa obveznikom povezano na način predviđen u st. 3. i 4. člana Zakona.

Izuzetno od st. 2. do 6. člana Zakona, licem povezanim sa obveznikom smatra se i svako nerezidentno pravno lice iz jurisdikcije sa preferencijalnim poreskim sistemom.

Posebno obrazložimo značajnije poslovne odnose sa društvima u Poslovnom sistemu Swisslion-Takovo. Društvo je u 2023. godini imalo poslovno-tehničku saradnju sa matičnim pravnim licem i sa povezanim pravnim licima, po osnovu nabavke sirovina i ambalaže, kancelarijskog materijala, sredstava za higijenu, materijala za održavanje opreme, prodaje gotovih proizvoda, usluga prevoza u drumskom saobraćaju, usluga rada IT sektora, usluga marketinga, usluga

posloводства, usluga održavanja i obezbeđenja uslova rada, izdavanja u zakup građevinskog objekta, i usluga ustupanja radnika od Swisslion-Takova d.o.o.Gornji Milanovac.

U toku poslovne 2023. godine imali smo poslovne transakcije sa :

- 1) Swisslion-Takovo d.o.o. Gornji Milanovac, R.Grkovića 20, Republika Srbija; matični br: 07178107; PIB: 101152004; šifra delatnosti: 1082 (proizvodnja kakaoa,čokolade i konditorskih proizvoda); procenat učešća Rodoljub Drašković je 95% i Swisslion Group doo Novi Sad procenat učešća 5%.
- 2) „Swisslion Takovo“ d.o.o. Podgorica, Donja Gorica bb, Republika Crna Gora; matični br:02645874; PIB:02645874; šifra delatnosti:51360(trgovina na veliko šećerom, čokoladom i sl.); (procenat učešća Swisslion-Takovo d.o.o. Gornji Milanovac 24,5%; Rodoljub Drašković 75,5%)
- 3) „Swisslion“ d.o.o.Skopje, Jadranska magistrala br.127 Vizbegovo,Republika Severna Makedonija; Matični br.5229782; šifra delatnosti: 46.36 (trgovina na veliko šećerom, čokoladom i proizv.od šećera),procenat učešća „DRD Swisslion“ Ltd Friburg je 77,54%; Rodoljub Drašković 22,46%)
- 4) RDT Swisslion Takovo d.o.o.Beograd-Noví Beograd,Milutina Milankovića 25b, Republika Srbija, matični broj 21082783, PIB 108862923,šifra delatnosti 4711 (trgovina na malo u nespecijalizovanim prodavnicama), procenat učešća Rodoljub Drašković 100%.
- 5) “Swisslion Group” d.o.o. Novi Sad, Partizanska 42, Matični broj 08245207, PIB 100719468, šifra delatnosti 6420 (delatnost holding kompanija), procenat učešća DRD Swisslion Fribourg 92,862%, Rodoljub Drašković 7,138 %,
- 6) Swisslion Sisak, Republika Hrvatska, matični broj 080352996 ,procenat učešća Swisslion-Takovo d.o.o. Gornji Milanovac je 100%.
- 7) RDT “Swisslion” d.o.o. Trebinje, Bosna i Hercegovina, matični broj 01987526 gde je procenat učešća Swisslion prehrambena industrija doo Trebinje 80,10%, Rodoljub Drašković 2,02%, Swisslion-Takovo d.o.o. Gornji Milanovac 12,84%, Swisslion d.o.o.Skoplje 5,04%.
- 8) Swisslion Bulgaria d.o.o. Sofija Bugarska matični broj 131268862 procenat učešća 100% je Swisslion doo Skoplje Republika Severna Makedonija.

S poštovanjem ,

AD Swisslion Miloduh, Kragujevac
Irena Radulović, generalni direktor

Irena Radulović

Na osnovu Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava („Sl. Glasnik RS”, br. 14/12,5/15 i 24/17), na osnovu člana 50. Zakona o tržištu kapitala („Sl. Glasnik RS”, br. 31/11, 112/15 i 108/16) i članom 29. Zakona o računovodstvu

**SWISSLION MILODUH A.D. KRAGUJEVAC
OBJAVLJUJE
GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU U 2023. GODINI**

I OPŠTI PODACI				
1. Poslovno ime, sedište i adresa: MB i PIB:		„Swisslion Miloduh” a.d. Kragujevac ul. Dušana Uroševića 1 MB 07148917; PIB 101036709		
2. e-mail adresa: WEB site:		miloduh@takovo.rs www.swisslion-takovo.com		
3. Broj i datum rešenja o upisu u registar privrednih subjekata:		BD 183863/2006 od 22.11.2006.godina		
4. Delatnost (šifra i opis):		01101- DESTILACIJA, PREČIŠĆAVANJE I MEŠANJE PIĆA		
5. Broj zaposlenih:		45		
6. Broj akcionara:				
7. Deset najvećih akcionara				
Akcionari	Broj akcija na dan 31.12.2023. godine	Učešće u osnovnom kapitalu u %		
SWISSLION-TAKOVO DOO	8172	64.17		
AKCIONARSKI FOND AD BEOGRAD	1591	12.49		
REPUBLIČKI FOND PIO	456	3.58		
PERIŠIĆ VELJKO	267	2,10		
VUKOVIĆ IVANA	166	1,30		
SIMOVIĆ RADOVAN	63	0,49		
AL PINTO BRKIĆ BOJAN	45	0,35		
BRKIĆ GORAN	45	0,35		
SRETENOVIĆ KATARINA	35	0,27		
ŽIVKOVIĆ DRAGAN	31	0,27		
8. Vrednost osnovnog kapitala (u 000 din):		78.536		
9. Broj izdatih akcija (31.12.2010):		12.735		
CFI kod:		ESVUFR		
ISIN broj:		ISIN broj: RSMILOE07655		
10. Podaci o zavisnim društvima:				
Poslovno ime:				
Sedište i poslovna adresa:				
11. Poslovno ime revizorske kuće koja je revidirala poslednji finasijski izveštaj:		RSM Serbia d.o.o. Beograd		
sedište i adresa:		Bul. Mihajla Pupina 10 b/l, 11070 Novi Beograd, Srbija		
12. Naziv organizovanog tržišta na koje su uključene akcije:		"Beogradska berza", a.d. Beograd		
II PODACI O UPRAVI DRUŠTVA				
1. Navesti članove i njihov status u Nadzornom odboru				
Ime, prezime i prebivalište	Obrazovanje i sadašnje zaposlenje	Članstvo u UO ili NO drugih društava	Isplaćeni neto iznos nadoknade	Broj i % akcija koje poseduje u A.D. društvu
JELENA ŽIVČEVIĆ G.MILANOVAČ	VSS, GLAVNI RAČUNOVOĐA ZA „SWISSLION- TAKOVO” DOO G.MILANOVAČ	PREDSEDNIK NADZORNOG ODBORA		
SENKA JAKŠIĆ VRŠAČ	VS, GL. RAČUNOVOĐA KONSOLIDACIJE „SWISSLION GROUP” DOO, NOVI SAD	ČLAN NADZORNOG ODBORA		

ŽELJKO VLAHOVIĆ VRŠAC	VSS, POTPRESEDNIK POSLOVNOG SISTEMA I DIREKTOR „SWISSLION TAKOVO“DOO	ČLAN NADZORNOG ODBORA		
--------------------------	---	-----------------------------	--	--

2. Navesti članove i njihov status u Izvršnom odboru

Ime, prezime i prebivalište	Obrazovanje i sadašnje zaposlenje	Članstvo u IO drugih društava	Isplaćeni neto iznos nadoknade	Broj i % akcija koje poseduje u A.D. društvu
IRENA RADULOVIĆ GORNJI MILANOVAČ	VSS, GENERALNI DIREKTOR „SWISSLION MILODUH“AD, KRAGUJEVAČ	ČLAN IZVRŠNOG ODBORA		
JASMINA MILOVANOVIĆ, KRAGUJEVAČ	VSS, IZVRŠNI DIREKTOR ZA PROIZVODNJU, „SWISSLION MILODUH“A.D.KRAGUJEVAČ	ČLAN IZVRŠNOG ODBORA		10 kom ili 0,0008%
MARIJA JOVANOVIĆ, KRAGUJEVAČ		ČLAN IZVRŠNOG ODBORA		

3. Navesti da li uprava društva ima usvojen pisani kodeks ponašanja i web site na kome je objavljen: Imamo usvojen kodeks korporativnog upravljanja koji je objavljen na web site www.swisslion-takovo.com

III PODACI O POSLOVANJU DRUŠTVA

1. Izveštaj uprave o realizaciji poslovne politike (u koliko je bilo odstupanja navesti slučajeve i razloge za odstupanje)

2. Analiza poslovanja (u hiljadama dinara)

2023.

Ukupan prihod	173.995
Ukupan rashod	186.406
Bruto gubitak	12.411
Prihod od delatnosti	0
Prihod od prodaje roba	0
Prihod od prodaje proizvoda i usluga	168.400

2.1. Pokazatelji poslovanja

Ekonomičnost poslovanja (poslovni prihodi/poslovni rashodi)	0,91
Rentabilnost poslovanja (iskazana dobit/ukupni prihod)	0
Likvidnost (obrtna imovina/kratkoročne obaveze)	8,82
Prinos na ukupni kapital (poslovni dobitak/ukupan kapital)	0
Neto prinos na sopstveni kapital (neto dobit/akcijski kapital)	0
Poslovni neto dobitak (poslovni dobitak/neto prihod od prodaje)	0
Stepen zaduženosti (ukupne obaveze/poslovna pasiva)	0,89
Likvidnost I stepena (gotovina i got. ekvivalenti/ kratkoročne obaveze)	0,01
Likvidnost II stepena (obrtna imovina-zalihe/kratkoročne obaveze)	7,29
Neto obrtni kapital (obrtna imovina-kratkoročne obaveze)	150.732
Cena akcija (najviša i najniža u izveštajnom periodu)	najviša: 4.000 najniža: 4.000
Tržišna kapitalizacija 31.12.2023. godine	50.940.000
Dobitak po akciji	Nema
Isplaćena dividenda za poslednje 3 godine:	Nije bilo dividende

3. NAPOMENA

Do dana podnošenja Godišnjeg izveštaja o poslovanju nije održana redovna godišnja Skupština akcionara. Usled toga, odluka o usvajanju godišnjeg finansijskog izveštaja za izveštajnu 2023. godinu, odluka o usvajanju revizorskog izveštaja kao i odluka o raspodeli dobiti tj. pokriću gubitka nije doneta.

4. ZNAČAJNI POSLOVI SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA

Poslovni odnosi sa povezanim pravnim licima opširno su opisani u okviru Napomena uz finansijske izveštaje 2023. godine.

Kupci i dobavljači koji učestvuju sa više od 10% u ukupnom prihodu tj. obavezama društva prema dobavljačima

„Swisslion-TAKOVO“ doo G.MILANOVAC kupuje i distribuira asortiman iz proizvodnog programa „Swisslion Miloduh“ ad, radi dalje prodaje i nabavlja strateške sirovine i ambalažu, a sve u skladu sa Ugovorom o poslovnoj saradnji za poslovnu 2023. godinu.

5. UPRAVLJANJE RIZICIMA

-tržišni rizik: Društvo ima potraživanja i obaveze u stranoj valuti, tako da je maksimizirana usklađenost priliva i odliva u istoj valuti radi zaštite od promene deviznih kurseva.

-kreditni rizik: Društvo nema značajan kreditni rizik u 2023. godini jer je dugoročni kredit u iznosu od 18 miliona dinara uz nominalnu kamatnu stopu od 1% a EKS 1,54 % ,za održavanje likvidnosti i obrtna sredstva broj 102792 od Fonda za razvoj Republike Srbije sa grejs periodom od godinu dana, a koji je u 2021.god. moratorijumom produžen još šest meseci. Uplata prvog anuiteta je 28.02.2022.god a poslednjeg 31.07.2024.godine po Planu br.2 otplate kredita.

-rizik likvidnosti: Društvo neće biti suočeno sa poteškoćama u izmirivanju svojih finansijskih obaveza. U Društvu je pokrivena i kratkoročna i dugoročna obaveza sa 8,29 dinara obrtne imovine (obrtna imovina / kratkoročne + dugoročne obaveze).

-rizik kapitala: cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti kako bi akcionarima obezbedilo dividendu.

6. VREDNOST IMOVINE

Knjigovodstvena vrednost na dan 31.12.2023.(u din)

Zemljište	3.716.000,00
Poljoprivredno zemljište	43.875,00
Građevinski objekti	33.669.398,01
Investicione nekretnine	10.574.607,68
Oprema za proizvodnju	6.927.748,05

6. PLAN POSLOVANJA ZA 2024.

Planom poslovanja za 2024. godinu predviđen je poslovni prihod u iznosu 165.323.700 din. , što je za oko 1-2% manje u odnosu na ostvarenu 2023. godinu.

7. Navesti slučajeve kod kojih postoji neizvesnost naplate prihoda ili mogućih budućih troškova koji mogu značajno uticati na finansijsku poziciju društva

Ne postoji rizik

8. Ulaganja u Razvoj osnovne delatnosti, Informacione tehnologije i ljudske resurse:

U toku 2023.g. informacioni sistem SAP je nadograđen novim Produkcionim sistemom SAP S/4HANA. Za 2023 i 2024.god. angažovanost je na e-fakturama, SEF-u, DMS sistemu, ..

9. Iznos, način formiranja i upotreba revalorizacionih rezervi u poslednje dve godine: Na dan 31.12.2021.god. izvršena je procena osnovnih sredstava od strane eksternog procenitelja i knjženjem procene revalorizacione rezerve su povećane i iznose 35.452(u 000 din). tokom 2022.god. i 2023.god. nije bilo promena na revalorizacionim rezervama.

10. Bitni poslovni događaji koji su se desili od dana bilansiranja do dana podnošenja izveštaja: Nije bilo bitnih poslovnih događaja

11. Ostale bitne promene podataka sadržanih u prospektu, a koje nisu napred navedene:

A.D. "Swisslion Miloduh"

Preduzeće za proizvodnju i promet, Dušana Uroševića br. 1, 34000 Kragujevac
Centrala 034/323-206, 323-371; Računovodstvo tel/fax 300-760; Generalni direktor 302-450
Matični broj 07148917; Šifra delatnosti 1101; P.I.B. 101036709;
Tekući računi: 160-119613-40 Banca Intesa

Predmet: I Z J A V A

Ovim putem izjavljujem da je lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izveštaja za 2023.godinu Violeta Nešović, zaposlena na poslovima glavni računovođa u AD "Swisslion Miloduh" Kragujevac.

Godišnji finansijski izveštaji nisu usvojeni do danas, jer još uvek nije održana redovna godišnja Skupština akcionara, na kojoj se izveštaji usvajaju.

AD "Swisslion Miloduh" Kragujevac još nije doneo odluku o raspodeli dobiti ili pokriću gubitka, Ova odluka će se takođe doneti na redovnoj godišnjoj Skupštini akcionara.

U Kragujevcu

16.04.2024.godine

AD "Swisslion Miloduh" Kragujevac

Generalni Direktor

Irena Radulović

A.D. "Swisslion Miloduh"

Preduzeće za proizvodnju i promet, Dušana Uroševića br. 1, 34000 Kragujevac
Centrala 034/323-206, 323-371; Računovodstvo tel/fax 300-760; Generalni direktor 302-450
Matični broj 07148917; Šifra delatnosti 1101; P.I.B. 101036709;
Tekući računi: 150-229-33 KBM banka AD Kragujevac; 160-119613-40 Banca Intesa

Predmet: Izjava lica odgovornog za sastavljanje finansijskih izveštaja za period od 01.01.2023.god.
do 31.12.2023.god.

Ja, Violeta Nešović, JMBG 0604963788412, lk.br. 005683388 izdata u MUP G.Milanovac, zaposlena na poslovima glavni računovoda u "Swisslion Miloduh" a.d.Kragujevac (u daljem tekstu Društvo) izjavljujem da sam lice odgovorno za sastavljanje godišnjih finansijskih izveštaja za 2023.godinu.Godišnji finansijski izveštaj za 2023.g.Društva sastavljen je prema ličnom najboljem saznanju uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i daje istinite i objektivne podatke o imovini,obavezama,finansijskom položaju i poslovanju,dobicima i gubicima,tokovima gotovine i promenama na kapitalu Društva.

AD "Swisslion Miloduh"Kragujevac

16.04.2024.god.

Violeta Nešović